

سُورَةُ الْكَهْفِ

ကျမ်းဂံ ၁၈

အာဇပ်-အာဇပ်

سُورَةُ الْكَهْفِ

សូរ៉េត្តិ ១៨ អាល់-កាស៊ូហ្វ

"អាល់-កាស៊ូហ្វ" ប្រែថា "គុហា" មាន ១១០ អាយ៉ាត៍ ។

សូរ៉េត្តិទី ៦៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្វ្លាដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្វ្លាបានដាក់ សូរ៉េត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ النَّهْدِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْوَلِيدِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَدَاعَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَفْرَأُ آخِرَ الْكَهْفِ إِلَّا تَيْقَظَ فِي السَّاعَةِ الَّتِي يُرِيدُ». (الكافي 462 / 21: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 609)***

១. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប... អ្នកមៀរ ប៊ិន អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្លា ប៊ិន យ៉ាស្វាអ្នកស្តាប់បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "បាវទាំងអស់ដែលសូត្រចុងសូរ៉េត្តិ អាល់-កាស៊ូហ្វសុទ្ធតែ មិនដេកក្នុងអំឡុងពេលដែលខ្លួនមិនចង់ដេកនោះទេ ។" (21 / 632 : 2) (الكافي)

2. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْرَبَانَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ نُوحٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمَزَةَ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْكَهْفِ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ جُمُعَةٍ كَانَتْ كَفَّارَةً لِمَا بَيْنَ الْجُمُعَةِ إِلَى الْجُمُعَةِ». (التَّهْذِيبِ 26 / 8 : 3، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 609)***

២. អាល់-ស្តែខ័បានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-តាស៊ូស្តីបថា... មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាស្វាស្តាប់បាន តំណាលថា អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិ អាល់-កាស៊ូហ្វ រាល់ថ្ងៃ សុក្រ អ្នកនោះបានទទួលការលុបលាងទោស (បាប) ក្នុងចន្លោះថ្ងៃសុក្រនោះនិងថ្ងៃសុក្រមុខ ។" (26 / 8 : 3) (التَّهْذِيبِ)

3. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هِلَالٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَفْرَأُ: "قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا" إِلَى آخِرِ السُّورَةِ إِلَّا كَانَ لَهُ نُورًا مِنْ مَضْجَعِهِ إِلَى بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ، فَإِنَّ مَنْ كَانَ لَهُ نُورٌ فِي بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ كَانَ لَهُ نُورٌ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ». (ثواب الأعمال: 107، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 609)***

៣. អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ែហ្វាបានថ្លែងតមកពីអាល់ម៉ាដ្ច ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ច តមកពីឪពុកលោក តមកពីមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន ហ្វ្លាស្តាប់ តមកពីឪពុកលោក តមកពីជីតាលោកដែលបានតំណាលតមកពី អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}

ដែលមានវចនៈថា៖ "បាវណាដែលសូត្រ [១៨:១១០] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សលោកដូចអស់លោកដែរ ។ គេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹង រហូតដល់ចប់សូរ្យោក្ខន្ធ បាវនោះនឹងមានរស្មី (نور) ពីត្រៃបាវនោះដល់ទៅព្រះមហាគ្រឹះពិសិដ្ឋរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ﷻ ។ អ្នកណាដែលមានរស្មីនៅក្នុងព្រះមហាគ្រឹះពិសិដ្ឋរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ﷻ អ្នកនោះនឹងមានរស្មីដល់ទៅបែទុលម៉ាក្វីខ្លីស ។" (ثواب الأعمال: 107)

4. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مِهْرَانَ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْكَهْفِ كُلَّ لَيْلَةٍ جُمُعَةٍ، لَمْ يَمُتْ إِلَّا شَهِيدًا، وَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ مِنَ الشَّهَدَاءِ، وَ وَقَفَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ الشَّهَدَاءِ». (ثواب الأعمال: 107، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 610)***

៥. [...] អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អុលីបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យោក្ខន្ធ អាល់-កាសូហ្វ រាល់ថ្ងៃសុក្រ អ្នកនោះនឹងបានស្លាប់ក្នុងឋានៈទុក្ខរុបុគ្គល ។ អល់ឡោះហ្ន៎ﷻ នឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញជាមួយបណ្តាទុក្ខរុបុគ្គល ហើយអ្នកនោះនឹងបាននៅជាមួយបណ្តាទុក្ខរុបុគ្គលក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (ثواب الأعمال: 107)

5. وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، عَفَرَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْجُمُعَةِ إِلَى الْجُمُعَةِ، وَ زِيَادَةَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، وَ أُعْطِيَ نُورًا يَبْلُغُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ مِنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي إِيَّائِ زُجَاجٍ ضَبَّي الرَّأْسِ وَ جَعَلَهُ فِي مَنْرِلِهِ، أَمِنَ مِنَ الْفَقْرِ وَ اللَّذِينَ هُوَ وَ أَهْلُهُ، وَ أَمِنَ مِنْ أَدَى النَّاسِ». (خواص القرآن: 4 «مخطوط» مجمع البيان 6:690، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 610)***

៥. ដកស្រង់ពីសាត្រា ខ័រ៉ាស្ទ អាល់-គូរអាន ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យោក្ខន្ធនេះថ្ងៃសុក្រ អល់ឡោះហ្ន៎ﷻ នឹងលើកទោសឲ្យអ្នកនោះពីថ្ងៃសុក្ររហូតដល់ថ្ងៃសុក្រមុខ ហើយនឹងបន្ថែមបីថ្ងៃទៀត (ក្រោយថ្ងៃសុក្រ) ។ គេនឹងឲ្យអ្នកនោះមានរស្មីដែលចាំងទៅដល់លើមេឃ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ្យោក្ខន្ធនេះ ដាក់វាក្នុងប្រអប់កែវដែលមានក្បាលតូច (ដបមាត់តូច ?) ហើយទុកក្នុងផ្ទះ អ្នកនោះនឹងត្រូវសារអ្នកនោះនឹងមិនក្រទេ មិនចំពាក់គេទេ ហើយអ្នកនោះនឹងរួចផុតពីគ្រោះថ្នាក់ដែលកើតមកពីមនុស្ស ។" (خواص القرآن: 4 «مخطوط» مجمع البيان 6: 690)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ وِعَاظًا ①

១. សូមថ្វាយថោមវាទចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ដែលបានបើកឲ្យបាវព្រះអង្គដឹងព្រះគម្ពីរ ហើយព្រះអង្គពុំបានធ្វើឲ្យមានភាពរៀចរនៅក្នុងគម្ពីរនោះទេ (ពុំមានមន្ទិល ពុំមានវិមត្តកម្ម ។ ល ។) ។

قِيَمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾

២. [ជាគម្ពីរដែលអះអាងបន្ថែមពីលើបណ្តាគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ដែលមានពីមុនមកហើយ ហើយជាគម្ពីរដែលបង្ហាញផ្លូវត្រឹមត្រូវដើម្បីនឹងឲ្យគេដាស់តឿន[ពួកទុច្ចរិត] អំពីការផ្ដន្ទាទោសដ៏តឹងរ៉ឹងដែលមកពីព្រះអង្គ (អស់ឡោះហ្ន៎) និងដើម្បីឲ្យដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីមូលហេតុអស់ឡោះហ្ន៎] ថាពួកគេនឹងបានទទួលរង្វាន់ដ៏បរវ ។

លោក បារគី បានថ្លែងតពីលោក អាហ្វិ បាស្យៀរ បានថ្លែងតពីអ៊ីម៉ា អាហ្វិ យ៉ាក្កូហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស្តុនេ ។ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងថា៖ "ការផ្ដន្ទាទោសដ៏តឹងរ៉ឹងនោះគឺអាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះឯង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាជំនិតម្នាក់ ក្នុងចំណោមបណ្តាជំនិតរបស់រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សម្លាប់បណ្តាសត្រូវរបស់រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ដូច្នោះឯងបានអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដាស់តឿន [ពួកទុច្ចរិត]អំពីការផ្ដន្ទាទោសដ៏តឹងរ៉ឹងមកពីព្រះអង្គ ។" (តាហ្វេស្យៀរ អ៊ែយ៉ាស្តី ក្បាលទី ២ ទំព័រ ២៤៧)

مَكَثِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾

៣. [គឺឋានសួគ៌] ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចនិរន្តរ

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

៤. និងដើម្បីព្រមានជនទាំងឡាយណាដែលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎បានយករាជបុត្រមួយ ។"

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾

៥. ពួកគេពុំដឹងរឿងនេះទាល់តែសោះ ឯបុព្វបុរសពួកគេក៏ពុំដឹងរឿងនេះឡើយដែរ ។ សម្តីដែលចេញពីមាត់ពួកគេនោះធ្ងន់ធ្ងរណាស់ ។ អ្វីដែលពួកគេថានោះសុទ្ធតែជាសំដីមុសា ។

فَلَعَلَّكَ بَلِخُغِ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾

៦. អ្នកអាចនឹងស្តាប់ខ្លួនដោយសារព្រួយបារម្ភពួកគេ [ដោយសារសំដីនិងទង្វើ ទុច្ចរិតរបស់ពួកគេ] បើពួកគេមិនជឿរឿងនេះទេ (គឺការថ្លែងគូរអាន) ។

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

៧. យើងបានធ្វើឲ្យសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីជាគ្រឿងលំអរ (គឺប្រធានិករនៅលើផែនដី) ដើម្បីល្បួងពិសោធឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះក្នុងចំណោមពួកគេជាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អលើសគេ ។

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾

៨. យើងនឹងធ្វើឲ្យអ្វីដែលមាននៅលើផែនដីនោះទៅជាផ្ទៃដីឥតជីវជាតិ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាត ១-៨

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِمَّنْ لَدُنْهُ". فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْبَأْسُ الشَّدِيدُ: هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ هُوَ مِنْ لَدُنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ قَاتَلَ عَدُوَّهُ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِمَّنْ لَدُنْهُ"، وَ مَعْنَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "لِيُنذِرَ"، يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "بَأْسًا شَدِيدًا"». (تأويل الآيات 219/1:1، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 611)***

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អុបៈបាសៈបានថ្លែងថា... អាឡិ ហ្គាស៊ុហ្វបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាឡិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وَجَلَّ} [១៨:២] ដើម្បីនឹងឲ្យគេដាស់ភ្លឺនៃអំពីការផ្ដន្ទាទោសដ៏ តឹងរឹងដែលមកពីព្រះអង្គ ។ អាឡិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការផ្ដន្ទាទោសដ៏តឹងរឹងគឺ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាឡិ ត្ថុលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាកន្លះរបស់រ៉សូលុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់ពួកសត្រូវ របស់រ៉សូលុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وَجَلَّ} [១៨:២] ដើម្បីនឹងឲ្យគេដាស់ភ្លឺនៃអំពីការ ផ្ដន្ទាទោសដ៏តឹងរឹងដែលមកពីព្រះអង្គ ។ អត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وَجَلَّ} គឺ "តាវិល អាយ៉ាត 1: 291/1" (តាវិល អាយ៉ាត 1: 291/1) ដាស់ភ្លឺនៃអំពីការផ្ដន្ទាទោសដ៏តឹងរឹង ។"

2. وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ «فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ» يُقُولُ قَاتِلٌ نَفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ وَ أَمَّا "أَسْفًا" يُقُولُ حُزْنًا. (تفسير القمي , ج 2 , ص 31)*

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបៈរ៉ាអ៊ីមបានថ្លែងថា អាឡិ អាល់-យ៉ាវ្យូដ្ឋបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وَجَلَّ} [១៨:៦] អ្នកអាចនឹងស្លាប់ខ្លួន ថា៖ "(នេះគឺការប្រៀប ធៀប) ស្លាប់ខ្លួនដោយសារពួកគេ ។ អាសាហ្វា (أسفا) អល់ឡោះហ្គ័ ^{وَجَلَّ} មានព្រះបន្ទូលថា គឺការព្រួយ បារម្ភ (ដោយសារពួកគេមិនជឿ) ។" (تفسير القمي 2: 31)

3. قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "صَعِيدًا جُرُزًا". قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَيُّ لَا نَبَات فِيهَا». (تفسير القمي 31:2، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 612)***

៣. អាឡិ អាល់-យ៉ាវ្យូដ្ឋបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មកពីអាឡិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وَجَلَّ} [១៨:៨] ដ៏ឥតជីវជាតិ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា មិនមានរុក្ខជាតិលើដីនោះទេ ។" (تفسير القمي 2: 31)

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿١﴾

៨. តើអ្នកគិតទេថាជនគុហានិងផ្ទាំងចំណារ ជាសញ្ញាអស្ចារ្យមួយចំនួនរបស់យើង ?

إِذْ أَوْى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٧﴾

១០. កាលដែលយុវជនទាំងនោះបានចូលជ្រកក្នុងគុហា ពួកគេបានថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះមេត្តាប្រោសប្រទានព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីព្រះអង្គ ដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងងាយស្រួល តាមមាតិកាត្រឹមត្រូវផង ។"

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَافِرِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١٠﴾

១១. យើងបានបិទត្រចៀកពួកគេ (គឺយើងបានសណ្តាំពួកគេ) នៅក្នុងគុហាអស់រយៈពេលច្រើនឆ្នាំ ។

ثُمَّ بَعَثْنَا لَهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحَزِينِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١١﴾

១២. ក្រោយមក យើងបានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ដើម្បីយើងនឹងដឹងថា តើក្រុមណាមួយនៃក្រុមទាំងពីរអាចរាប់បានត្រឹមត្រូវជាងគេនូវអំឡុងពេលដែលពួកគេបានសំណាក់នៅ ។

تَحْنُ نَفْسُ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِأَحْقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٢﴾

១៣. យើងថ្លែងរឿងរ៉ាវរបស់ពួកគេឲ្យអ្នកជ្រាបតាមការពិត ។ ពួកគេជាយុវជនដែលមានសទ្ធាចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេ ហើយយើងបានដឹកនាំពួកគេថែមទៀតនៅលើមាតិកាត្រឹមត្រូវ ។

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ الْأَرْضِ وَالْأَرْضُ لَن نَّدْعُوا مِن دُونِهِ ۗ إِلَهًا لَّقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا ﴿١٣﴾

១៤. យើងបានពង្រឹងចិត្តពួកគេ កាលពួកគេបានក្រោកឡើងហើយថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគឺព្រះម្ចាស់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនបូងស្ទូងព្រះផ្សេងក្រៅពីព្រះអង្គជាដាច់ខាត ពុំនោះទេអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនិយាយ[សំដី]ទ្រគោះបំផុត ។

هَؤُلَاءِ قَوْمًا اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ ۗ ءِلَهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطٰنٍ بَيِّنٍ ۖ فَمَن أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٤﴾

១៥. ពួកទាំងនេះ ដែលជាជនរួមជាតិយើង បានយកព្រះឯទៀតក្រៅពីព្រះអង្គ (អល់ឡោះហ្គាំ) ។ ហេតុអ្វីពួកគេមិននាំមកនូវអាជ្ញាសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធនឹងពួកវា (គឺច្បាប់ដែលអនុញ្ញាតឲ្យគោរពរូបបដិមាជាព្រះ) ?" តើមានអ្នកណាមួយដែលទុច្ចរិតជាងបុគ្គលដែលប្រឌិតមុសាវាទដាក់អល់ឡោះហ្គាំទេ ?

وَإِذِ اعْتَرٰثْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ فَأَوْوًا إِلَى الْكَافِرِ يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِ ۗ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِّنْ أَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا ﴿١٥﴾

១៦. [យើងមានតម្រាស់ចំពោះពួកគេថា៖] "ពេលពួកអ្នកគេចចេញពីពួកគេ (ពួកគោរពរូបបដិមា) និងអ្វីដែលពួកគេគោរពរូបជាព្រះអល់ឡោះហ្គាំ ចូរពួកអ្នកភៀសខ្លួនទៅកាន់គុហា ។

ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកនឹងលាតសន្ធឹងព្រះមេត្តាធម៌នៃព្រះអង្គមកលើពួកអ្នក ហើយព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យ
រឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកអ្នកប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងងាយស្រួលសម្រាប់ពួកអ្នក ។"

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزْوُرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ

مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾

១៧. អ្នកនឹងបានឃើញថ្ងៃ (ដូងអាទិត្យ) ពេលវារះ ចៀសពីគុហាពួកគេទៅខាងស្តាំ ។ ពេលវាលិច
វារៀងពួកគេទៅខាងឆ្វេង រីឯពួកគេបិតនៅក្នុងកន្លែងទូលាយ[នៃគុហានោះ] ។ នេះជាសញ្ញា
មួយក្នុងចំណោមសញ្ញាទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំ
អ្នកនោះនឹងបិតនៅក្នុងការណែនាំត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យរងគ្រោះ អ្នកមិនអាច
រកឧបការី[ដោះស្រាយ]ឲ្យអ្នកនោះបានទេ ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញផ្លូវល្អដល់អ្នកនោះ ។

وَتَحْسَبُهُمْ آيِقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَسِيطٌ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعَتْ

عَلَيْهِمْ لَوْلَيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ﴿١٨﴾

១៨. អ្នកស្មានថាពួកគេដឹងខ្លួន (មិនដេក) តែ[ការពិត]ពួកគេដេកលក់ ។ យើងបានប្រែខ្លួនពួកគេ
ទៅខាងស្តាំនិងខាងឆ្វេង រីឯឆ្កែរបស់ពួកគេដេកដាក់ជើងទៅរកមាត់គុហា ។ ប្រសិនបើអ្នកប្រទះ
ពួកគេ អ្នកច្បាស់ជាបែរក្រោយរត់គេចពីពួកគេ ព្រោះតែខ្លាចពួកគេណាស់ ។

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ

بِمَا لَبِئْتُمْ فَأَبْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ

وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

១៩. បែបនេះឯងដែលយើងបានឲ្យពួកគេភ្ញាក់ឡើងវិញ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេសាកសួរគ្នា ។ ពួកគេម្នាក់
បានថា៖ "តើអស់លោកបានសំណាក់នៅ (ដេក) យូរប៉ុនណា?" ពួកគេបានថា៖ "យើងបាន
សំណាក់នៅមួយថ្ងៃ ឬតិចជាងនោះ។" [អ្នកឯទៀត] បានថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់លោកទ្រង់
ញាណជាងគេថាអស់លោកបានស្នាក់នៅអស់រយៈពេលប៉ុនណា ។ ចូរអស់លោកបញ្ជូនអ្នក
ណាម្នាក់ទៅឯទីក្រុងជាមួយកាក់ប្រាក់នេះ ដើម្បីនឹងឲ្យគេស្វែងរកអាហារដែលបរិសុទ្ធបំផុត
ឲ្យគេនាំចំណីពីទីនោះមកឲ្យអស់លោកបរិភោគ ។ ចូរឲ្យគេមានសេចក្តីគួរសម កុំធ្វើឲ្យមនុស្ស
ចាប់អារម្មណ៍មកលើអស់លោកឡើយ ។

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

២០. បើពួកគេរកអស់លោកឃើញ ពួកគេនឹងប្រហារអស់លោកដោយជុំថ្ម ឬនឹងបង្ខំឲ្យអស់លោក
កាន់សាសនាពួកគេ អស់លោកនឹងពុំបានដល់សុខុមាលភាពឡើយ ។"

سورة الكافرات
الجزء ١٥
٣٠ - ٢٠
٣٠ - ٢٠
١٥/٩

وَكَذَلِكَ أَعْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ مِنْهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا

أَبْنَاؤُنَا عَلَيْهِمْ بُنَيْنًا رَبُّهُمْ أَعْلَمَ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿١٩﴾

២១. បែបនេះឯងដែលយើងបានធ្វើឲ្យគេដឹងរឿងពួកគេ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេដឹងថាសន្យារបស់ អល់ឡោះប្តីពិតជាសច្ចៈមែន និងដើម្បីនឹងមិនឲ្យសង្ស័យអំពីម៉ោង ។ កាលពួកគេ (បណ្តា មនុស្ស) ប្រកែកគ្នាអំពីរឿងពួកគេថា៖ "លោកទាំងឡាយចូរសង់សំណង់មួយពីលើពួកគេទៅ ព្រះម្ចាស់ពួកគេទ្រង់ស្គាល់ពួកគេជាងគេ ។" តែបណ្តាអ្នកប្រកែកឈ្នះ (គឺពួកដែលមានសទ្ធា) ក្នុងរឿងពួកគេនោះបានថា៖ "យើងនឹងសង់កន្លែងធ្វើសក្ការបូជាមួយ (ម៉ាស់ហ្គីដូ) ពីលើពួក គេ ។"

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كُذِّبُوا وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كُذِّبُوا رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كُذِّبُوا

قُلْ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

២២. អ្នកខ្លះនឹងថា៖ "ពួកគេមានគ្នាបីនាក់ ឆ្កែរបស់ពួកគេជាអ្នកទីបួន ។" អ្នកខ្លះនឹងថា៖ "ពួកគេមាន គ្នាប្រាំនាក់ ឆ្កែរបស់ពួកគេជាអ្នកទីប្រាំមួយ" ធ្វើការប៉ាន់ស្មានដោយមិនបានឃើញអ្វីឡើយ ។ ហើយអ្នកខ្លះនឹងថា៖ "ពួកគេមានគ្នាប្រាំពីរនាក់ ឆ្កែរបស់ពួកគេជាជនទីប្រាំបី ។" ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំទ្រង់ញាណចំនួនពួកគេ ។ មានមនុស្សតិចណាស់ដែលដឹងចំនួននោះ [ដោយការ អនុញ្ញាតពីអល់ឡោះប្តី]" ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំដក់ដៃក្នុងរឿងពួកគេ លើកលែងតែដោយមាន តឹកតាងច្បាស់លាស់ ហើយចូរអ្នកកុំសួរយោបល់អ្នកណាឡើយអំពីរឿងពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៩-២២

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «كَانَ سَبَبَ نُزُولِ سُورَةِ الْكَهْفِ، أَنَّ فَرِيضًا بَعَثُوا ثَلَاثَةَ نَفَرٍ إِلَى نَجْرَانَ: النَّضْرُ بْنُ الْحَارِثِ بْنِ كَلْدَةَ، وَ عُقْبَةُ بْنُ أَبِي مُعَيْطٍ، وَ الْعَاصِمُ بْنُ وَائِلِ السَّهْمِيِّ، لِيَتَعَلَّمُوا مِنَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى مَسَائِلَ يَسْأَلُونَهَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَحَرَجُوا إِلَى نَجْرَانَ، إِلَى عُلمَاءِ الْيَهُودِ فَسَأَلُوهُمْ، فَقَالُوا: سَأَلُوهُ عَنْ ثَلَاثِ مَسَائِلَ، فَإِنْ أَجَابَكُمْ فِيهَا عَلَى مَا عِنْدَنَا فَهُوَ صَادِقٌ ثُمَّ سَأَلُوهُ عَنْ مَسْأَلَةٍ وَاحِدَةٍ فَإِنْ ادَّعَى عَلِمَهَا فَهُوَ كَاذِبٌ.

១. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គីមបានថ្លែងបន្ទាប់ពីនោះថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអ៊ីបនូ អ៊ីមៀរ តមក ពីអាថ្មី បាស្ទៀរដែលបានតំណាលថា អាថ្មី អាម៉ុបខុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូលហេតុដែល សូរ៉េត្ត អាល់-កាស៊ីហ្វ ត្រូវបើកឲ្យដឹងគឺ ពួកគូរ៉យស្ត៍បានបញ្ជូនមនុស្សបីនាក់ទៅកាន់តំបន់ណាម៉ុរ៉ន គឺ៖ អាល់-ណាដ្វារ ប៊ិន អាល់-ហ្គារីស្ទ ប៊ិន កាឡាដ្វាស្ត៍, អ៊ីកូបាស្ត៍ ប៊ិន អាថ្មី ម៉ាអ៊ីតូ, អាល់-អាស្ត៍ ប៊ិន វ៉ាអ៊ីល អាល់-សាស្ត៍មី ដើម្បីសិក្សាពីពួកយ៉ាហ្វ្វីឌីនិងពួកគ្រិស្តនូវសំណួរមួយចំនួនដើម្បីយកទៅសួរ រ៉ាស៊ីលុលឡោះប្តី^{عليه وآله} ។ ពួកគេបានចាកចេញទៅកាន់តំបន់ណាម៉ុរ៉ន ទៅរកពួកអ្នកប្រាជ្ញយ៉ាហ្វ្វីឌី ។ ពួក គេក៏បានសួរពួកអ្នកប្រាជ្ញទាំងនោះ ពួកអ្នកប្រាជ្ញទាំងនោះបានថា៖ "ចូរអស់លោកសួរគេ^{صلوات الله عليه وآله} បីសំណួរ បើគេ^{صلوات الله عليه وآله} អាចឆ្លើយតបអស់លោកបានពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលយើងដឹង គេ^{صلوات الله عليه وآله} ជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ។ រួច ហើយចូរសួរគេ^{صلوات الله عليه وآله} មួយសំណួរ បើគេ^{صلوات الله عليه وآله} អះអាងថាចេះដឹងរឿងនោះ គេ^{صلوات الله عليه وآله} ជាមនុស្សកុហក ។"

قَالُوا: وَ مَا هَذِهِ الْمَسَائِلُ؟ قَالُوا: سَلُوهُ عَنْ فِتْيَةٍ كَانُوا فِي الزَّمَنِ الْأَوَّلِ، فَخَرَجُوا وَ عَابُوا وَ نَامُوا، كَمْ بَعُوا فِي نَوْمِهِمْ حَتَّى انْتَبَهُوا، وَ كَمْ كَانَ عَدَدُهُمْ، وَ أَيُّ شَيْءٍ كَانَ مَعَهُمْ مِنْ غَيْرِهِمْ، وَ مَا كَانَ قِصَّتُهُمْ؟ وَ سَلُوهُ عَنْ مُوسَى حِينَ أَمَرَهُ اللَّهُ أَنْ يَتَّبِعَ الْعَالَمَ وَ يَتَّعَلَّمَ مِنْهُ، مَنْ هُوَ، وَ كَيْفَ تَبِعَهُ وَ مَا كَانَ قِصَّتُهُ مَعَهُ؟ وَ سَلُوهُ عَنْ طَائِفٍ طَافَ مِنْ مَغْرِبِ الشَّمْسِ وَ مَطَّلَعِهَا حَتَّى بَلَغَ سِدَّ يَأْجُوجَ وَ مَا جُوجَ، مَنْ هُوَ، وَ كَيْفَ كَانَ قِصَّتُهُ؟ ثُمَّ أَفَلَوْا عَلَيْهِمْ أَحْبَارَ هَذِهِ الثَّلَاثِ مَسَائِلَ وَ قَالُوا: لَهُمْ إِنْ أَجَابَكُمْ بِمَا قَدْ أَمَلْنَا عَلَيْكُمْ فَهُوَ صَادِقٌ وَ إِنْ أَحْبَبْتُمْ بِخِلَافِ ذَلِكَ فَلَا تُصَدِّقُوهُ.

ពួកគេបានថា៖ "សំណួរទាំងនោះគឺអ្វីទៅ?" ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានថា៖ "ចូរសួរគេ ﷺ អំពីបណ្តាយុវជនសម័យមុនដែលបានចាកចេញពីផ្ទះ បានអវត្តមាន បានដេកលក់ តើពួកគេបានដេកអស់រយៈពេលប៉ុនណា លុះពួកគេបានភ្ញាក់ពីដេកវិញ តើពួកគេមានគ្នាប៉ុន្មាននាក់ តើមានអ្វី(ជាពិសេស)នៅជាមួយពួកគេ តើរឿងរ៉ាវរបស់ពួកគេនោះយ៉ាងម៉េចទៅ? ចូរសួរគេ ﷺ អំពីមូសា ﷺ ត្រង់ចំណុចដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ ﷺ តាមបុគ្គលអ្នកចេះដឹងនិងសិក្សាពីបុគ្គលនោះ។ តើបុគ្គលនោះជាអ្នកណា រឿងរ៉ាវរបស់បុគ្គលនោះយ៉ាងម៉េចទៅ?" ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានឲ្យពួកគេកត់ចម្លើយសំណួរទាំងបីនោះ ហើយថា៖ "បើគេ ﷺ ឆ្លើយត្រូវតាមអ្វីដែលយើងបានប្រាប់អស់លោកនោះ គេ ﷺ ជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ។ បើគេ ﷺ ឆ្លើយអស់លោកខុសពីនោះ ចូរកុំទទួលស្គាល់គេ ﷺ ។"

قَالُوا: فَمَا الْمَسْأَلَةُ الرَّابِعَةُ؟ قَالُوا: سَلُوهُ مَتَى تَقُومُ السَّاعَةُ؟ فَإِنْ ادَّعَى عِلْمَهَا فَهُوَ كَاذِبٌ، فَإِنَّ قِيَامَ السَّاعَةِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى.

ពួកគេបានថា៖ "សំណួរទីបួនគឺអ្វី?" ពួកអ្នកប្រាជ្ញយ៉ាហ្ន៎បានថា៖ "ចូរសួរគេ ﷺ ថាតើម៉ោងនឹងកើតឡើងពេលណា? បើគេ ﷺ អះអាងថាដឹងម៉ោងនោះ គេ ﷺ ជាមនុស្សកុហក ពីព្រោះមិនមានអ្នកដឹងម៉ោងទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ﷻ ។"

فَرَجَعُوا إِلَى مَكَّةَ وَ اجْتَمَعُوا إِلَى أَبِي طَالِبٍ فَقَالُوا: يَا أَبَا طَالِبٍ، إِنَّ ابْنَ أَخِيكَ يَزْعُمُ أَنَّ حَبَرَ السَّمَاءِ يَأْتِيهِ، وَ نَحْنُ نَسْأَلُهُ عَنْ مَسَائِلَ، فَإِنْ أَجَابَنَا عَنْهَا عَلِمْنَا أَنَّهُ صَادِقٌ، وَ إِنْ لَمْ يُجِبْنَا عَلِمْنَا أَنَّهُ كَاذِبٌ، فَقَالَ أَبُو طَالِبٍ: سَلُوهُ عَمَّا بَدَأَ لَكُمْ

ពួកគេបានត្រឡប់ទៅម៉ាកកាស៊ូ បានទៅជំនុំជាមួយអាចូ គ្លីលីប ﷺ ថា៖ "អាចូ គ្លីលីប ﷺ អើយ កូនប្រុសរបស់បងប្រុស ﷺ លោក ﷺ បានអះអាងថាគេ ﷺ ដឹងដំណឹងដែលមកពីលើមេឃ។ យើងនឹងសួរគេ ﷺ ដោយសំណួរមួយចំនួន។ បើគេ ﷺ ឆ្លើយត្រូវសំណួរទាំងនេះ យើងនឹងដឹងថាគេ ﷺ ជាមនុស្សត្រឹមត្រូវមែន បើគេ ﷺ ឆ្លើយមិនរួចទេ យើងនឹងដឹងថាគេ ﷺ ជាមនុស្សកុហក។" អាចូ គ្លីលីប ﷺ បានថា៖ "ចូរសួរគេ ﷺ តាមតែអស់លោកចង់សួរចុះ។"

... فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نَزَلَ عَلَيْهِ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِسُورَةِ الْكَهْفِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا جِبْرِئِيلُ! لَقَدْ أَبْطَأْتَ؟ فَقَالَ: إِنَّا لَا نَقْدِرُ أَنْ نَنْزَلَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ”أَمْ حَسِبْتَ يَا مُحَمَّدُ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَ الرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا“ ثُمَّ قَصَّ قِصَّتَهُمْ فَقَالَ: ”إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَ هَبْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا“.

ក្រោយពីសែសិបថ្ងៃ យ៉ូបរ៉ហ្វីល^{عليه السلام}បានចុះមកជួបព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله} ជាមួយសូរ្យវិទ្យា អាណា-កាស្ត័រ ។
 រ៉ហ្វីលបានទូលថា៖ "យ៉ូបរ៉ហ្វីល^{عليه السلام}អើយ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}កម្រមកម៉្លេះ?" យ៉ូបរ៉ហ្វីល^{عليه السلام}
 បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំ^{صلى الله عليه وآله}មិនអាចចុះមកបានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ។" ដូច្នេះ
 អស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى}បានបើកឲ្យដឹងថា [១៨:៩] មូហាំម៉ាដ្យូ^{صلى الله عليه وآله}អើយ តើអ្នកគិតទេថាជនគុហានិងផ្ទាំងចំណារ
 ជាសញ្ញាអស្ចារ្យមួយចំនួនរបស់យើង? បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}បានបើកឲ្យដឹងរឿងរ៉ាវរបស់ពួកគេថា៖
 [១៨:១០] កាលដែលយុវជនទាំងនោះបានចូលជ្រកក្នុងគុហា ពួកគេបានថា៖ "ព្រះ ម្ចាស់អស់ទូលព្រះ
 បង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះមេត្តាប្រោសប្រទានព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីព្រះអង្គដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
 សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យរឿងផ្ទាំងខ្លួនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រព្រឹត្តទៅ យ៉ាងងាយស្រួលតាមមាតិកាគ្រឹម
 ត្រូវផង ។"

قَالَ: فَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَ الرَّقِيمِ كَانُوا فِي زَمَنِ مَلِكٍ جَبَّارٍ عَاتٍ وَ كَانَ يَدْعُو أَهْلَ مَمْلَكَتِهِ إِلَى عِبَادَةِ
 الْأَصْنَامِ، فَمَنْ لَمْ يُجِبْهُ فَتَلَّاهُ، وَ كَانَ هَؤُلَاءِ قَوْمًا مُؤْمِنِينَ يُعْبُدُونَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ وَكَّلَ الْمَلِكُ بِنَابِ الْمَدِينَةِ وَكَلَاءً، وَ لَمْ يَدْعُ أَحَدًا يَخْرُجُ
 حَتَّى يَسْجُدَ لِلْأَصْنَامِ، وَ خَرَجَ هَؤُلَاءِ بَعْلَةَ الصَّيِّدِ، وَ ذَلِكَ أَنَّهُمْ مَرُّوا بِرَاعٍ فِي طَرِيقِهِمْ فَدَعَاهُ إِلَى أَمْرِهِمْ فَلَمْ يُجِبْهُمْ، وَ كَانَ مَعَ الرَّاعِي
 كَلْبٌ فَأَجَابَهُمْ الْكَلْبُ وَ خَرَجَ مَعَهُمْ -

លោក(អ្នកធម៌ប្រាម)បានថា អាណា-ស្វ័រ្យវិទ្យា^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "កល្យាណមិត្តគុហានិងព្រះចំណារ
 (الرفيم) រស់នៅក្នុងសម័យស្តេចយោរយោដែលបានប្រកាសឲ្យប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនគោរពបូជាបូជ
 បដិមា ។ អ្នកណាមិនធ្វើតាមទេ អ្នកនោះត្រូវស្តេចនោះសម្លាប់ ។ ចំណែកឯជនទាំងនេះជាអ្នកមាន
 សទ្ធាជ្រះថ្លាដែលគោរពសក្ការៈអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وآله} ។ ស្តេចបានដាក់ឡានៅក្នុងចេញចូលស្រុក កុំឲ្យឆ្លាំ
 នោះអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាមួយចេញពីស្រុកដោយមិនបានក្រាបសំពះរូបបដិមាទេ ។ បណ្តាកល្យាណមិត្ត
 គុហាបានចាកចេញពីស្រុកដោយសំអាងថាទៅនេសាទត្រី ។ បណ្តាកល្យាណមិត្តគុហាបានជួបបុរស
 គង្វាលចៀមម្នាក់ហើយបានហៅបុរសនោះមកចូលសាសនាពួកគេ តែបុរសនោះមិនឆ្លើយតបពួកគេ
 ទេ ។ បុរសគង្វាលចៀមមានឆ្កែមួយ ឆ្កែនោះបានឆ្លើយតបពួកគេ ហើយបានចេញទៅជាមួយបណ្តា
 កល្យាណមិត្តគុហាទាំងនោះ ។"

قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنَ الْبَهَائِمِ إِلَّا ثَلَاثٌ: حِمَارُهُ بَلْعَمَ بْنِ بَاعُورَاءَ، وَ ذَنْبُ يُوْسُفَ، وَ كَلْبُ أَصْحَابِ الْكَهْفِ -

អាណា-ស្វ័រ្យវិទ្យា^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "មានតែសត្វបីទេដែលបានចូលឋានសួគ៌គឺ៖ សត្វលា បាល់អុំ ប៊ិន
 បាអ៊ូរ៉ូអ៊ូ, ឆ្កែព្រៃរបស់យូស្វីហ្វ្យូ^{عليه السلام} និងឆ្កែរបស់កល្យាណមិត្តគុហា ។"

فَخَرَجَ أَصْحَابُ الْكَهْفِ مِنَ الْمَدِينَةِ بَعْلَةَ الصَّيِّدِ هَرَبًا مِنْ دِينِ ذَلِكَ الْمَلِكِ، فَلَمَّا أَمْسَوْا دَخَلُوا ذَلِكَ الْكَهْفَ وَ الْكَلْبُ مَعَهُمْ، فَأَلْقَى
 اللَّهُ عَلَيْهِمُ النَّعَاسَ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا" فَنَامُوا حَتَّى أَهْلَكَ اللَّهُ ذَلِكَ الْمَلِكَ وَ أَهْلَ
 مَمْلَكَتِهِ، وَ ذَهَبَ ذَلِكَ الزَّمَانُ وَ جَاءَ زَمَانٌ آخَرَ وَ قَوْمٌ آخَرُونَ.

"បណ្តាកល្យាណមិត្តគុហាបានចាកចេញពីស្រុកដោយសំអាងថាទៅនេសាទត្រី ដើម្បីរត់គេចពី

សាសនារបស់ស្តេចនោះ ។ ពេលពួកគេបានចូលក្នុងគុហានោះជាមួយឆ្កែនោះ អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើ
ឲ្យពួកគេឈប់ដេក ដូចដែលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៨:១១] យើងបានបិទច្រកពួក
នៅក្នុងគុហាអស់រយៈពេលច្រើនឆ្នាំ ។ ពួកគេបានដេកលក់លុះត្រាតែអស់ឡោះហ្ន៎បានកម្ទេចស្តេច
នោះនិងប្រជារាស្ត្ររបស់ស្តេចនោះចោល ហើយសម័យនោះបានកន្លងផុតទៅ សម័យមួយទៀតបាន
មកដល់និងប្រជារាស្ត្រមួយទៀត ។"

[...]

ثم انتبهوا فقال: بعضهم لبعض: كم نمنا ها هنا؟ فظفروا إلى الشمس قد ارتفعت، فقالوا: نمنا يوماً أو بعض يوم. ثم قالوا لو احد منهم: خذ هذا
الورق و ادخل المدينة متتكرراً ألا يعرفوك فاشتر لنا طعاماً، فإنهم إن علموا بنا و عرفونا قتلونا أو ردونا في دينهم،

បន្ទាប់មកពួកគេបានភ្ញាក់ឡើង ពួកគេខ្លះបានសួរអ្នកដទៃថា៖ "តើយើងបានដេកយូរប៉ុណ្ណានៅទី
នេះ?" ពួកគេក៏មើលទៅឯថ្ងៃដែលបានរះឡើងហើយថា៖ "យើងបានដេកមួយថ្ងៃ ឬមួយចំណែក
ថ្ងៃ ។" ម្នាក់ទៀតបានថា៖ "ចូរយកកាកនេះទៅក្នុងស្រុកដោយក្លែងខ្លួនដើម្បីនឹងកុំឲ្យគេស្គាល់លោក
ទៅទិញចំណី ពីព្រោះបើពួកគេស្គាល់យើង ពួកគេនឹងសម្លាប់យើង ឬឲ្យយើងត្រឡប់ទៅកាន់សាសនា
ពួកគេ[ទាំងបង្ខំ] ។"

فجاء ذلك الرجل فرأى مدينة بخلاف التي عهدا، و رأى قوما بخلاف أولئك، لم يعرفهم و لم يعرفوا لغته و لم يعرف لغتهم، فقالوا له: من
أنت، و من أين جئت؟ فأخبرهم، فخرج ملك تلك المدينة مع أصحابه و الرجل معهم حتى وقفوا على باب الكهف، و أقبلوا يتطلعون فيه
فقال بعضهم: هؤلاء ثلاثة و رابعهم كلبهم، و قال بعضهم: خمسة و سادسهم كلبهم؛ و قال بعضهم: سبعة و ثامنهم كلبهم؛ و حجبهم الله
بحجاب من الرعب فلم يكن أحد يقدم بالدخول عليهم غير صاحبهم، فإنه لما دخل عليهم وجدهم خائفين أن يكونوا أصحاب دقيانوس شعروا
بهم، فأخبرهم صاحبهم أنهم كانوا نائمين هذا الزمن الطويل، و أنهم آية للناس، فبكوا و سألوا الله تعالى أن يعيدهم إلى مضاجعهم نائمين
كما كانوا، ثم قال الملك: ينبغي أن نبني ها هنا مسجداً نزره، فإن هؤلاء قوم مؤمنون.

បុរសនោះក៏បានចេញទៅឯស្រុក តែឃើញស្រុកនោះប្លែកពីសម័យមុន អ្នកស្រុកក៏ប្លែកពីអ្នកស្រុក
កាលពីមុន ។ បុរសនោះមិនស្គាល់អ្នកស្រុកទាំងនោះទេ ឯពួកអ្នកស្រុកទាំងនោះក៏មិនស្គាល់បុរសនោះ
ដែរ ។ បុរសនោះមិនយល់ភាសាអ្នកស្រុកនោះទេ ។ ពួកអ្នកស្រុកនោះបានសួរបុរសនោះថា៖ "លោក
ជាអ្នកណា លោកមកពីណា?" បុរសនោះក៏បានប្រាប់ពួកគេ ។ ស្តេចស្រុកនោះនិងបរិវារបានចេញទៅ
កាន់គុហាជាមួយបុរសនោះ ។ ពួកគេបានបើកទ្វាររូង មើលក្នុងរូងនោះ ។ ពួកគេមួយចំនួនបានថា៖
"ពួកគេមានគ្នាបីនាក់ ឆ្កែជាបុគ្គលទីបួន ។" ពួកគេដទៃទៀតថា៖ "ពួកគេមានគ្នាប្រាំនាក់ ឆ្កែជាបុគ្គលទី
ប្រាំមួយ ។" ពួកគេមួយចំនួនទៀតថា៖ "ប្រាំពីរនាក់ ឆ្កែពួកគេជាបុគ្គលទីប្រាំបី ។" អស់ឡោះហ្ន៎បាន
បាំងពួកគេដោយរបាំងនៃសេចក្តីខ្លាច ។ ដូច្នោះមិនមានពួកគេណាម្នាក់ហ៊ានចូលទៅជួបបណ្តា
កល្យាណមិត្តគុហាទាំងនោះទេ ក្រៅពីកន្លែងពួកគេម្នាក់នោះ ។ ពេលបុរសនោះចូលទៅក្នុងរូង គាត់ឃើញ
កល្យាណមិត្តគាត់ភ័យរន្ធត់ ខ្លាចបក្សពួករបស់ដាក់យ៉ានុស (دقيانوس) គឺឈ្មោះស្តេចសម័យពួកគេ) រក
ពួកគេឃើញ ។ កន្លែងរបស់កល្យាណមិត្តគុហាទាំងនោះបានប្រាប់ពួកគេថាពួកគេបានដេកលក់អស់រយៈ
ពេលដ៏យូរ ហើយពួកគេជាព្រះសញ្ញាសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។ ពួកគេក៏បានយំទូលអស់ឡោះហ្ន៎
تعالى សូមព្រះអង្គឲ្យពួកគេដេកលក់វិញដូចកាលពីមុន ។ ស្តេចបានថា៖ "យើងគួរសាងម៉ាស់ឃ្មុំនៅ
ត្រង់នេះដើម្បីមកទស្សនា (ស៊ីរ៉ា) ព្រោះបុគ្គលទាំងនេះជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។" ... (31: 2)

2. عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ رَفَعَهُ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) لِرَجُلٍ مَا أَلْفَتِي عِنْدَكُمْ فَقَالَ لَهُ الشَّابُّ فَقَالَ لَا أَلْفَتِي الْمُرْمُؤُ إِذْ أَصْحَابِ الْكَهْفِ كَانُوا شُبُوحًا فَسَمَّاهُمْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَنِيَّةً بِإِيمَانِهِمْ.

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម យោលតាមបណ្តាញពត៌មានមិនដាច់ បានថ្លែងថា អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរបុរសម្នាក់ថា៖ "តើយុវជន (الفتى) ក្នុងចំណោមអស់លោកនោះស្ថិតនៅលើលក្ខណៈអ្វី?" បុរសនោះបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "យុវភាព ១" អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ អាល-ហ្វាទី (الفتى គឺយុវជន) គឺអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ១ កល្យាណមិត្តគុហាជាមនុស្សចាស់ អល់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ហៅពួកគេថា "យុវជន" អាស្រ័យលើជំនឿពួកគេ (អ៊ីម៉ាន់) ១" (الكافي : 8 / 395 / 595)

3. عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ جَعْفَرِ الْأَمْدَانِيِّ، قَالَ: قَالَ لِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا سُلَيْمَانُ، مَنْ أَلْفَتِي؟ قَالَ: فَقُلْتُ: لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَلْفَتَى عِنْدَنَا الشَّابُّ، قَالَ لِي: «أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ كَانُوا كُهُولًا فَسَمَّاهُمْ اللَّهُ فَنِيَّةً بِإِيمَانِهِمْ. يَا سُلَيْمَانُ، مَنْ أَمَرَ بِاللَّهِ وَاتَّقَى فَهُوَ أَلْفَتَى.» (تفسير العياشي 2: 11/32، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 614)***

៣. សូឡែម៉ាន ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ អាល-ហ្វាដ្វានីបានតំណាលថា យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "សូឡែម៉ានអឺយ អ្នកណាទៅយុវជនទាំងនោះ?" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ១ សម្រាប់យើងយុវជនគឺក្មេងៗ ១" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "លោកដឹងទេថាកល្យាណមិត្តគុហាអស្ចារ្យណាស់ អល់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ហៅពួកគេថាយុវជនព្រោះតែពួកគេមានសទ្ធាជ្រះថ្លា? សូឡែម៉ានអឺយ អ្នកណាមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងស៊ប់ចិត្ត [គេចាត់ទុក]អ្នកនោះជាយុវជន ១" (تفسير العياشي 2: 11/32)

4. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ مَثَلَ أَبِي طَالِبٍ مَثَلُ أَصْحَابِ الْكَهْفِ، أَسْرُوا الْإِيمَانَ وَ أَظْهَرُوا الشِّرْكَ، فَأَتَاهُمُ اللَّهُ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ.» (الكافي 1: 28/373، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 613)***

៤. [...] ហ្គីស្គាំ ប៊ិន សាលិមបានតំណាលតមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "គំរូរបស់ អាធិ ត្គីលិប^{عليه السلام} ប្រៀបបាននឹងកល្យាណមិត្តគុហា ១ ពួកគេបានលាក់ជំនឿរបស់ខ្លួន បង្ហាញឲ្យគេឃើញនូវពហុទេពនិយមភាព ១ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រទានរង្វាន់ឲ្យពួកគេជាពីរ ១" (الكافي 1: 28/373)

5. عَنْ دُرُسْتٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَّهُ ذَكَرَ أَصْحَابَ الْكَهْفِ، فَقَالَ: «كَانُوا صَيَارِفَةً كَلَامٍ وَ لَمْ يَكُونُوا صَيَارِفَةً دِرَاهِمٍ.» (تفسير العياشي 2: 7/322، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 613)***

៥. ទទួលបានពីដ្ឋារសាត់ដែលទទួលបានមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានថ្លែងអំពីកល្យាណមិត្តគុហាថា៖ "ពួកគេជាអ្នកប្តូរសម្តី (អ្នកបកប្រែ) ១ ពួកគេមិនមែនអ្នកដូរខ្សែរប្រាំទេ (អ្នកដូរប្រាក់) ១" (تفسير العياشي 2: 7/322)

6. عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ صَالِحِ بْنِ السِّنْدِيِّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ خَالِدِ بْنِ عُمَارَةَ عَنْ سَدِيدِ الصَّيْرِيِّ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) حَدِيثٌ بَلَغَنِي عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ فَإِنْ كَانَ حَقًّا فَإِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ قَالَ وَ مَا هُوَ قُلْتُ بَلَغَنِي أَنَّ الْحَسَنَ الْبَصْرِيَّ كَانَ يَقُولُ لَوْ عَلَى دِمَاعُهُ مِنْ حَرِّ الشَّمْسِ مَا اسْتَظَلَ بِحَائِطِ صَيْرِيٍّ وَ لَوْ تَفَرَّتْ كِبِدُهُ عَطَشًا لَمْ يَسْتَسْقِ مِنْ دَارِ صَيْرِيٍّ مَاءً

៦. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម... សាធឿរ អាល់-ស្វយរីហ្វបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាធិ យ៉ាក្កហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ថា អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-បាស្វរីបានប្រាប់ទូលបង្គំនូវហ្វាឌីស្វ័មួយ ។ បើហ្វាឌីស្វ័នោះជាហ្វាឌីស្វ័ពិតមែន យើងជាកម្មសិទ្ធិរបស់អាល់ឡោះហ្វ្លុវីញ ។ អាធិ យ៉ាក្កហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វាឌីស្វ័អ្វី?" "អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-បាស្វរីតែងតែបានថា ទោះបីខ្យក្សាលគាត់ពុះ កញ្ជ្រោលដោយសារកម្ដៅថ្ងៃក៏ដោយ ក៏គាត់មិនសុខចិត្តជ្រកក្រោមម្លប់ជញ្ជាំងរបស់អ្នកដូរប្រាក់ដែរ ។ ទោះបីថ្លើមគាត់បែកដោយសារអាការស្រែកទឹកក៏ដោយ ក៏គាត់មិនជីកទឹកដែលមកពីផ្ទះរបស់អ្នកដូរ ប្រាក់ដែរ ។

وَ هُوَ عَمَلِي وَ بَحَارَتِي وَ فِيهِ نَبَتْ لَحْمِي وَ دَمِي وَ مِنْهُ حَجَّتِي وَ عُمْرَتِي فَجَلَسَ ثُمَّ قَالَ كَذَبَ الْحَسَنُ خُذْ سَوَاءً وَ أَعْطِ سَوَاءً فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَدَعُ مَا بِيَدِكَ وَ انْهَضْ إِلَى الصَّلَاةِ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ كَانُوا صَيَارِفَةً.

នេះគឺការទូលបង្គំនិងជាមុខរបរទូលបង្គំ ។ សាច់ឈាមទូលបង្គំបានធាត់ធំដោយសាររបរនេះ ។ ទូល បង្គំបានធ្វើពិធីហាចនិងអ៊ុមវ៉ាត្តដោយសាររបរនេះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានអង្គុយត្រង់ខ្លួន ហើយមាន វចនៈថា៖ "អាល់-ហ្គាសាន់និយាយមិនពិតទេ ។ ចូរលោកយកដោយយុត្តិធម៌ ចូរលោកឲ្យដោយ យុត្តិធម៌ ។ ពេលដល់ពេលស្ងៀមត្រូវចូរឈប់ជួញដូរ ដើមឡើងដើម្បីស្ងៀមត្រូវ ។ លោកមិនដឹងទេឬថា កល្យាណមិត្តគុហាជាអ្នកដូរប្រាក់?"

(អាល់-កាស៊ី ក្សាលទី៨ ខណ្ឌ៨៤៨៩ វគ្គ៣២ ហ្វាឌីស្វ័២ ឬ 2 /113 :5 الكافي)

7. عَنْ مُحَمَّدٍ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا". قَالَ: «هُمْ قَوْمٌ قَرُّوا، وَ كَتَبَ مَلِكٌ ذَلِكَ الرَّيْمَانَ أَسْمَاءَهُمْ وَ أَسْمَاءَ آبَائِهِمْ وَ عَشَائِرِهِمْ فِي صُحُفٍ مِنْ رِصَاصٍ، فَهُوَ قَوْلُهُ: "أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ"». (تفسير العياشي 321 / 5 :2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 613)***

៧. មូហ្វាម៉ាដូបានតំណាលតមកពី អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន អាលីដែលបានតំណាលតមកពី អាធិ អាប់ ខុលឡោះហ្វ្លុវីញ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីបន្ទូលអាល់ឡោះហ្វ្លុវីញ [១៨:៩] តើអ្នកគិតទេថាជនគុហានិងផ្ទាំង ចំណារជាសញ្ញាអស្ចារ្យមួយចំនួនរបស់យើង? ថា៖ "ពួកគេជាអ្នករត់គេចខ្លួន ។ ស្ដេចសម័យនោះបាន ចារឈ្មោះពួកគេ ឈ្មោះឪពុកពួកគេនិងត្រកូលពួកគេនៅលើបណ្ណប្រកាស ។ ដូច្នេះនេះគឺព្រះបន្ទូល អាល់ឡោះហ្វ្លុវីញ ជនគុហានិងផ្ទាំងចំណារ ។" (5 /321 :2 تفسير العياشي)

8. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَّهُ ذَكَرَ أَصْحَابَ الْكَهْفِ، فَقَالَ: «لَوْ كَلَّفَكُمْ قَوْمُكُمْ مَا كَلَّفَهُمْ قَوْمُهُمْ!». فَقِيلَ لَهُ: وَ مَا كَلَّفَهُمْ قَوْمُهُمْ؟ فَقَالَ: «كَلَّفُوهُمْ الشِّرْكَ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، فَأَظْهَرُوا لَهُمُ الشِّرْكَ وَ أَسْرُوا الْأَيْمَانَ حَتَّى جَاءَهُمُ الْفَرَجُ». (تفسير العياشي 323 / 9 :2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 613)***

៨. អ្នកបែបខ្លួនឡោះហ្ន៎ បឺន យ៉ាស្រុំយ៉ាបានតំណាលតមកពី អាហ្ន៎ អ្នកបែបខ្លួនឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានថ្លែង អំពីកណ្តាណមិត្តគុហាថា៖ "ប្រសិនបើជនរួមជាតិរបស់អស់លោកបង្ខំឲ្យអស់លោកធ្វើអ្វីដែលជនរួម ជាតិរបស់ពួកគេបានបង្ខំឲ្យពួកគេធ្វើនោះ ។" គេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើជនរួមជាតិពួកគេបានបង្ខំ ឲ្យពួកគេធ្វើអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បង្ខំឲ្យពួកគេហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ។ ពួកគេក៏ បានហ៊ុនហាយដោយអាការក្រៅតែពួកគេបានលាក់ជំនឿពួកគេលុះត្រាបានស្រាកស្រាន្ត ។"

(تفسير العياشي 2: 9/323)

9. عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنِ الْبَيْطِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "لَوْ اِطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْت مِنْهُمْ فِرَارًا وَ لَمَلَمْت مِنْهُمْ رُغْبًا". قَالَ: «إِنَّ ذَلِكَ لَمْ يُعَنْ بِهِ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِنَّمَا عُنِيَ بِهِ الْمُؤْمِنُونَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ، لَكِنَّهُ حَاهُمُ الَّتِي هُمْ عَلَيْهَا». (تفسير العياشي 2: 13/324، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 614)***

៩. មូហាំម៉ាដ្ន៎ បឺន ស៊ីណានបានតំណាលតមកពី អាណា-បាទ្វីយីដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្ន៎ យ៉ាក្នុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [១៨:១៨] ប្រសិនបើអ្នកប្រទះពួកគេ អ្នក ច្បាស់ជាបែរក្រោយរត់គេចពីពួកគេ ព្រោះតែខ្លាចពួកគេណាស់ ថា៖ "នេះមិនមានសេចក្តីសំដៅទៅ លើព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ទេ តែសំដៅទៅលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធារាល់គ្នា ដោយសារតែអាការរបស់កល្យាណ មិត្តគុហាទាំងនោះ ។" (13/324 : 2) (تفسير العياشي 2: 13/324)

10. ابْنُ الْفَارِسِيِّ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَخْرُجُ الْفَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ ظَهْرِ الْكَعْبَةِ مَعَ سَبْعَةٍ وَ عَشْرِينَ رَجُلًا: خَمْسَةَ عَشَرَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الَّذِينَ كَانُوا يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ، وَ سَبْعَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكَهْفِ، وَ يُوشَعَ بْنِ نُونٍ، وَ سَلْمَانَ، وَ أَبُو دُجَانَةَ الْأَنْصَارِيُّ، وَ الْمِقْدَادُ بْنُ الْأَسْوَدِ، وَ مَالِكُ الْأَشْجَرِيِّ، فَيَكُونُونَ بَيْنَ يَدَيْهِ أَنْصَارًا وَ حُكَّامًا». (روضة الواعظين 2:266، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 620)***

១០. អ៊ីបន្នូ អាណា-ហ្វារស៊ីមានតំណាលថា អាណា-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងចេញមកពីខាងក្រោយកាត់បាត់ជាមួយ បុរសម្ភៃប្រាំពីរនាក់ ដប់ប្រាំនាក់ជាជនរួមជាតិរបស់មូសា ^{عليه السلام} ដែលអនុចរតាមការពិតនិងអនុវត្តន៍ យុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ, ប្រាំពីរនាក់ជាកល្យាណមិត្តគុហា, យូស្វីអ្នក បឺន នួន ^{عليه السلام}, សាល់ម៉ាន ^{عليه السلام}, អាហ្ន៎ ប្តាច្ន៎យ៉ាណាស្ន៎ អាណា-អាស្ន៎រី, អាណា-មីកូដ្តាដ្ន៎ បឺន អាណា-អាស្ន៎វ៉ាដ្ន៎ ^{عليه السلام} និង ម៉ាលិក អាណា- អាស្ន៎តារ ^{عليه السلام} ។ ពួកគេនឹងនៅពីមុខអាណា-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកជំនួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងជាមេដឹកនាំ ។" (266 : 2) (روضة الواعظين 2: 266)

11. الْحَسَنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدَّيْلَمِيُّ: بِحَدْفِ الْإِسْنَادِ، مَرْفُوعًا إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: ... فَقَالَ الْيَهُودِيُّ: يَا عَلِيُّ، مَا كَانَ لَوْ أَنَّ الْكَلْبَ، وَ مَا اسْمُهُ؟ قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا أَخَا الْيَهُودِ، أَمَا لَوْ أَنَّ الْكَلْبَ فَكَانَ أُنْبَقَ بِسَوَادٍ، وَ أَمَا اسْمُهُ فَكَانَ قِطْمِيرَ.

១១. អាណា-ហ្វាសាន់ បឺន អាហ្ន៎ អាណា-ហ្វាសាន់ អាណា-ដ្នៃឡាមីបានតំណាលដោយយោលតាមបណ្តាញ ព័ត៌មានដាច់ដែលឡើងទៅដល់ អ៊ីបន្នូ អ្នកប្តាស្ន៎ ^{عليه السلام} ដែលបានតំណាលថា បុរសយ៉ាហ្វីដ្ន៎បានថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើឆ្កែណាអ្វី វាល្មោះអ្វី?" អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បងប្អូនយ៉ាហ្វីដ្ន៎អើយ ឆ្កែនោះ

ពណ៌វាខ្មៅដុបៗ ឈ្មោះវាគឺ គឺត្រូវមៀរ ។"

... ثُمَّ قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) «سَأَلْتُكَ يَا اللَّهُ - يَا يَهُودِيٍّ - أَيْ يُوَافِقُ مَا فِي نُورَانِكُمْ؟ فَقَالَ الْيَهُودِيُّ: وَ اللَّهُ مَا زِدَتْ حَزْفًا وَ لَا نَقَصَتْ حَزْفًا، وَ أَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَ أَنَّكَ - يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ حَقًّا». (إرشاد القلوب: 358، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 620)***

បន្ទាប់មក អាល្លឺ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាហ្វិឌីអ៊ីយ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} សូមសួរលោកថាតើវាត្រឹមត្រូវដូចនៅក្នុង គម្ពីរតៅវត្តរបស់លោកទេ?" បុរសយ៉ាហ្វិឌីបានថា៖ "សូមស្យាចំពោះអល់ឡោះហ្វិ^{عجل} មិនលើសទេ សូម្បីតែមួយតួអក្សរក៏ដោយ ហើយមិនខ្វះទេសូម្បីតែមួយតួអក្សរក៏ដោយ ។ ខ្ញុំសូមប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះ ទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្វិ^{عجل} មូហាំម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} របស់អល់ឡោះហ្វិ^{عجل} ចំណែកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلم} អ៊ីយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាព្រះឧត្តរាធិការី^{صلوات الله عليه والسلم} របស់វិស្វលុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (إرشاد القلوب: 358)

12. إِبْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ الْبَسَائِيُّ وَ عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَائِقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ الْبَصْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ الْأَشَجِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ يَضِلَّ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا".

១២. អ៊ីបនូ បាបាវីហ្វ... អាប់ខុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلم} ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្យូល អាល់-ហ្វាស្វីមីបានតំណាលថា ខ្ញុំ បានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلم} យ៉ាត្រាហ្វា ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វិ^{عجل} [១៨:១៧] អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្វិដឹកនាំ អ្នកនោះនឹងបិតនៅក្នុងការណែនាំត្រឹមត្រូវ ។ អ្នក ណាមួយដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យរង្វេង អ្នកមិនអាចរកឧបការីឲ្យអ្នកនោះបានទេដើម្បីចង្អុលបង្ហាញផ្លូវល្អ ដល់អ្នកនោះ ។

فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُضِلُّ الظَّالِمِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنْ دَارِ كَرَامَتِهِ، وَ يَهْدِي أَهْلَ الْإِيمَانِ وَ الْعَمَلَ الصَّالِحَ إِلَى جَنَّتِهِ، كَمَا قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ يُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ"، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ "إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ"». (التوحيد: 1 / 241، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 625)***

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វិ^{تبارك وتعالى} នឹងធ្វើឲ្យបុគ្គលទុច្ចរិតរង្វេងចេញពីព្រះមហាក្រឹះរុងរឿង របស់ព្រះអង្គ^{عجل} ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយព្រះអង្គ^{عجل} នឹងដឹកនាំអ្នកមានជំនឿនិងធ្វើល្អទៅកាន់ឋានសួគ៌ របស់ព្រះអង្គ^{عجل} ដូចព្រះអង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៨:២៧] អល់ឡោះហ្វិធ្វើឲ្យជនទុច្ចរិតទាំងឡាយ រង្វេង ។ អល់ឡោះហ្វិទ្រង់មានព្រះបំណងធ្វើអ្វីស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ហើយអល់ឡោះហ្វិ^{عجل} មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [១០:៩] ជនទាំងឡាយណាដែលមានសទ្ធានិងប្រព្រឹត្តល្អ ព្រះម្ចាស់របស់ពួកគេនឹងដឹកនាំ ពួកគេ អាស្រ័យជំនឿពួកគេ ។ នឹងមានស្ទឹងហូរនៅពីក្រោមពួកគេក្នុងសួនសួគ៌បរមសុខ ។"

(التوحيد: 1 / 241)

13. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ مُبَيَّرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ أَوْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: {فَلْيَنْظُرْ أَفِيهَا أَزْكَى طَعَاماً فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ}، قَالَ: «أَزْكَى طَعَاماً: التَّمْرُ».

១៣. [...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុប្បាល-អុស្តីស្វបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វិ [១៨:១៩] ឲ្យគេស្វែងរកអាហារ ដែលបរិសុទ្ធបំផុត ឲ្យគេនាំចំណីពីទីនោះមកឲ្យអស់លោកបរិភោគ ថា៖ "អាហារដែលបរិសុទ្ធបំផុតគឺ ផ្លែលម្អើ 1" (1/345 :6 الكافي)

14. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "لَنْ نَدْعُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ فُلْنَا إِذَا شَطَطًا": «يَعْنِي جَوْرًا عَلَى اللَّهِ إِنْ فُلْنَا إِنَّ لَهُ شَرِيكًا». (تفسير القمِّي 2:24، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 620)***

១៤. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងថាអាហ្វិ អាល-យ៉ាវូដ្ឋបានថ្លែងតមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វិ [១៨:១៩] អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនប្លង់ស្វងព្រះផ្សេងក្រៅពីព្រះអង្គជាដាច់ខាត ពុំនោះទេអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនិយាយស្រដៀងទ្រគោះបំផុត ថា៖ "មានន័យថា យើងនឹងប្រព្រឹត្តិខុសទៅលើអល់ឡោះហ្វិ^{وجل} បើយើងថាព្រះអង្គ^{وجل} មានដៃគូហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ^{وجل} នោះ 1" (تفسير القمِّي 2: 24)

15. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُقْبَةَ عَنْ مُبَيَّرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ أَوْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ {فَلْيَنْظُرْ أَفِيهَا أَزْكَى طَعَاماً فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ} قَالَ أَزْكَى طَعَاماً التَّمْرُ.

១៥. [...] អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬ អាហ្វិ អុប្បាលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វិ [១៨:១៩] ដើម្បីនឹងឲ្យគេស្វែងរកអាហារដែលបរិសុទ្ធបំផុត ឲ្យគេនាំចំណីពីទីនោះមកឲ្យអស់លោកបរិភោគ ថា៖ "អាហារដែលបរិសុទ្ធបំផុតនោះគឺផ្លែលម្អើ 1" (1/345 :6 الكافي)

16. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ أَسْرُوا الْإِيمَانَ وَ أَظْهَرُوا الْكُفْرَ، فَاجْرَهُمُ اللَّهُ مَرْتَيْنِ». (تفسير العيَّاشي 2/4 :321، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 613)***

១៦. [...] អាហ្វិ បាស្វៀរបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អុប្បាលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "កល្យាណមិត្តគុហាបានលាក់អ៊ីម៉ាន់ (គឺលាក់ជំនឿពិត) បានបង្ហាញឲ្យគេឃើញថាខ្លួនកាហ្វៀរ (គឺធ្វើពេជ្របុគ្គលក្បត់អល់ឡោះហ្វិ^{وجل}) ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វិ^{وجل} នឹងឲ្យរងនូវពួកគេពីរដង 1" (تفسير العيَّاشي 2: 4/321)

17. عَنْ أَبِي بَكْرٍ الْخَضْرَمِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «خَرَجَ أَصْحَابُ الْكَهْفِ عَلَى غَيْرِ مَعْرِفَةٍ وَ لَا مِيعَادٍ، فَلَمَّا صَارُوا فِي الصَّخْرَاءِ أَحَدٌ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ الْعُهُودِ وَ الْمَوَاتِيقِ، فَأَحَدٌ هَذَا عَلَى هَذَا، وَ هَذَا عَلَى هَذَا، ثُمَّ قَالُوا أَظْهَرُوا أَمْرَكُمْ فَأَظْهَرُوهُ فَإِذَا هُمْ عَلَى أَمْرِ وَاحِدٍ». (تفسير العيَّاشي 2/6 :322، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 613)***

១៧. អាច្ឆិ បាការី អាល់-ហ្គាដ្វើរីមីបានតំណាលតមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖
"បណ្តាកល្យាណមិត្តបានចាកចេញពីផ្ទះដោយមិនបានស្គាល់គ្នា មិនបានស្គាល់កន្លែងជួបជុំគ្នាជាមុន
ទេ ។ លុះពួកគេបានទៅដល់ទីរហោហាន ពួកគេបានសប្តាគ្នា បានព្រមព្រៀងគ្នា ។ ពួកគេមូលមតិ
គ្នាទៅវិញទៅមក ហើយថា៖ "សូមបើកឲ្យដឹងរឿងលោកផង ។" ពួកគេក៏ឃើញថារឿងរ៉ាវរបស់ពួកគេ
រឿងៗខ្លួននោះជារឿងតែមួយ ។" (تفسير العياشي 2: 6 / 322)

18. عَنْ دُرُسْتٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا بَلَغَتْ تَقِيَّةُ أَحَدٍ مَا بَلَغَتْ تَقِيَّةُ أَصْحَابِ الْكَهْفِ، كَانُوا لَيْشُدُونَ الرِّزَائِرَ،
وَ يَشْهَدُونَ الْأَعْيَادَ، وَ أَعْطَاهُمُ اللَّهُ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ». (تفسير العياشي 2: 9 / 323، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة :
614)***

១៨. ខ្ញុំសូមបានតំណាលតមកពីអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "មិនមានតាគ្គីយ៉ាស្ត់
របស់អ្នកណាស្មើតាគ្គីយ៉ាស្ត់របស់កល្យាណមិត្តគុហាទេ ។ ពួកគេបានចងខ្សែក្រវាត់ចង្កេះ បានចូលរួម
ក្នុងពិធីបុណ្យ (ពោលគឺ ធ្វើតាមពួកពហុទេពនិយម ដើម្បីលាក់ជំនឿខ្លួន ?) ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឲ្យ
រង្វាន់ពួកគេពីរដង ។" (تفسير العياشي 2: 9 / 323)

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

២៣. ចូរអ្នកកុំនិយាយអំពីអ្វីមួយឡើយថា៖ "ខ្ញុំនឹងធ្វើអ្វីនោះថ្ងៃស្អែក ។"

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾

២៤. ដោយមិនបន្ថែមថា៖ "បើអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ទ្រង់ប្រាថ្នា ។" ហើយចូរអ្នករពួកដល់ព្រះម្ចាស់អ្នកពេល
អ្នកភ្លេចភ្លាំង ហើយចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំសង្ឃឹមថាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនឹងដឹកនាំខ្ញុំឆ្ពោះទៅរកផ្លូវមួយដែលជិត
សេចក្តីត្រង់ត្រូវជាងនេះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត់ ២៣-២៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ أَبِي حَبِيْلَةَ الْمُفْضَلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَلْبِيِّ وَ زُرَّارَةَ وَ مُحَمَّدَ بْنِ
مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليهما السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: { وَ اذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ }، قَالَ: «إِذَا خَلَفَ الرَّجُلُ
فَنَسِيَ أَنْ يَسْتَشِيرِي، فَلَيْسَتْشِي إِذَا ذَكَرَ».

១. [...] មូហ្គាំម៉ាដ្វើរី អាល់-ហ្គាល់ប៊ី, ស៊ូរ៉េវ៉ៃត្ត និង មូហ្គាំម៉ាដ្វើរី ប៊ីន មុស្លីមបានតំណាលតមកពី អាច្ឆិ
យ៉ាក្ត់ហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}
[១៨:២៤] ចូរអ្នករពួកដល់ព្រះម្ចាស់អ្នកពេលអ្នកភ្លេចភ្លាំង ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលអ្នកណា
ស្ងៀមដោយភ្លេច[ថា] "បើអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ទ្រង់ប្រាថ្នា" អ្នកនោះត្រូវថាដូច្នោះពេលអ្នកនោះនឹងឃើញវិញ ។"
(الكافي 7: 1 / 447)

وَأْتِلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

២៧. ចូរអ្នកសូត្រអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងអំពីគម្ពីរព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ពុំមានអ្នកណាអាចផ្លាស់ប្តូរ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គបានឡើយ ។ អ្នកនឹងរកជម្រក[ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព]ពុំបានឡើយ ក្រៅពី ព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ២៥-២៧

1. الْعَبَّاسِيُّ: عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «وَاللَّهِ، لَيَمْلِكَنَّ رَجُلٌ مِّنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِي ثَلَاثِمِائَةَ سَنَةٍ وَ يَزِيدُ تِسْعًا». قَالَ: قُلْتُ: وَ مَتَى ذَلِكَ؟ قَالَ: «بَعْدَ مَوْتِ الْقَائِمِ». قَالَ: قُلْتُ: وَ كَمْ يَغُومُ الْقَائِمُ فِي عَالَمِهِ حَتَّى يَمُوتَ؟ قَالَ: «تِسْعَ عَشْرَةَ سَنَةً، مِنْ يَوْمِ قِيَامِهِ إِلَى يَوْمِ مَوْتِهِ».

១. អាល់-អែប៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពី យ៉ាហ្ស៊ែរ ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាឡិ យ៉ាក្កូហ្សា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្យាបចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} បុរសម្នាក់ដែលមកពីយើង ^{عليه السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} នឹងគ្រប់គ្រងផែនដីក្រោយពីវាបានស្លាប់ អស់រយៈពេល [១៨:២៥] បីរយឆ្នាំ ថែមប្រាំបួន ។" ខ្ញុំបានទូល ថា៖ "តើនឹងកើតឡើងពេលណា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់ពីអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូល ទិវង្គត ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងគង់នៅយូរប៉ុណ្ណាក្នុងលោករបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លុះ ដល់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលទិវង្គត?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដប់ប្រាំបួនឆ្នាំ ចាប់តាំងពីថ្ងៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើងដល់ថ្ងៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលទិវង្គត ។"

قَالَ: قُلْتُ: فَيَكُونُ بَعْدَ مَوْتِهِ هَجْرًا؟ قَالَ: «نَعَمْ، خَمْسِينَ سَنَةً - قَالَ - ثُمَّ يَخْرُجُ الْمُنتَصِرُ إِلَى الدُّنْيَا فَيَطْلُبُ بِدَمِهِ وَ دَمِ أَصْحَابِهِ، فَيَقْتُلُ وَ يَسْبِي حَتَّى يُقَالَ: لَوْ كَانَ هَذَا مِنْ ذُرِّيَةِ الْأَنْبِيَاءِ مَا قَتَلَ النَّاسُ كُلَّ هَذَا الْقَتْلِ؛ فَيَجْتَمِعُ النَّاسُ عَلَيْهِ أَبِيضُهُمْ وَ أَسْوَدُهُمْ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "នឹងមានចលាចលក្រោយពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលទិវង្គតលមែនទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "ត្រូវហើយ អស់រយៈពេលហាសិបឆ្នាំ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មក អាល់-មុនតាស្សា ^{صلوات الله عليه والسلام} (វិជ័យបុគ្គល) នឹងមកកាន់លោកនេះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសងសឹកសងឈាម(អ៊ីម៉ាហ្វិសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام}) និងសងឈាមបណ្តាសារកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងកាប់សម្លាប់ ចាប់ឈឿយ ដល់ថ្នាក់គេថា៖ "បើបុគ្គលនេះជាកូនចៅរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មែន គេមិនកាប់សម្លាប់មនុស្សដល់ថ្នាក់នេះទេ ។" មនុស្ស នឹងនាំគ្នាទៅរកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងសទាំងខ្មៅ ។

فَيَكْشُرُونَ عَلَيْهِ حَتَّى يُلْجِئُوهُ إِلَى حَرَمِ اللَّهِ، فَإِذَا اسْتَدَّ الْأَبْلَاءُ عَلَيْهِ مَاتَ الْمُنتَصِرُ وَ خَرَجَ السَّفَاحُ إِلَى الدُّنْيَا غَضَبًا لِلْمُنْتَصِرِ، فَيَقْتُلُ كُلَّ عَدُوِّنَا جَائِرٍ وَ يَمْلِكُ الْأَرْضَ كُلَّهَا، فَيَصْلُحُ اللَّهُ لَهُ أَمْرَهُ، وَ يَعِيشُ ثَلَاثِمِائَةَ سَنَةٍ وَ يَزِيدُ تِسْعًا».

មនុស្សមានចំនួនកាន់តែច្រើនឡើងៗជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បង្ខំឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅកាន់ព្រះ បដិសរណដ្ឋានរបស់អាល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ។ ពេលការឈឺចាប់កាន់កើនឡើងមកលើពួកគេ អាល់-មុនតាស្សា ^{صلوات الله عليه والسلام}

អាណ-សាហ្គាស្យាប្យ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងមកកាន់លោកនេះ ក្រោយខ្លាំងអំពីរឿងអាណ-
 មុនតាស្យាប្យ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាណ-សាហ្គាស្យាប្យ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងសម្លាប់ពួកសត្រូវទុច្ចរិតទាំងអស់របស់យើង ^{عليهم السلام} ហើយ
 ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងគ្រប់គ្រងផែនដី ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} និងតម្រង់រឿងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងគង់នៅ
 [១៨:២៥] បរិយស្ត្រា ថែមប្រាំបួន ។"

ثُمَّ قَالَ: أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا جَابِرُ، وَ هَلْ تَدْرِي مِنَ الْمُتَنَصِّرِ وَالسَّقَّاحِ؟ يَا جَابِرُ، الْمُتَنَصِّرُ الْحُسَيْنُ، وَالسَّقَّاحُ أَمِيرُ
 الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا)». (تفسير العياشي 24/326 :2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 629)***

បន្ទាប់មក អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាក្កុហ្វារអើយ តើលោកដឹងទេថាអ្នកណា អាណ-
 មុនតាស្យាប្យ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកណា អាណ-សាហ្គាស្យាប្យ ^{صلوات الله عليه والسلام} ? យ៉ាក្កុហ្វារអើយ អាណ-មុនតាស្យាប្យ គឺ អាណ-ហ្វិសែនី
 អាណ-សាហ្គាស្យាប្យ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ អាមីរុល-មុមីនីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (24 /326 :2) (تفسير العياشي)

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

២៨. ចូរអ្នកអត់ធ្មត់ ជាមួយជនទាំងឡាយដែលបូងសូងព្រះម្ចាស់ពួកគេទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច ដោយ
 ប្រាថ្នាព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ (ស្វែងរកសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ) ។ ចូរអ្នកកុំគ្រលៀសភ្នែកអ្នក
 ចេញពីពួកគេដើម្បីស្វែងរកប្រណិបតនភាពនៃជីវិតលោកនេះ ។ ចូរអ្នកកុំតាមបុគ្គលដែលយើង
 បានធ្វើឲ្យដួងចិត្តគេមិនអើពើចំពោះការរំលឹករបស់យើងទេនោះ ដែលធ្វើតាមតែអារម្មណ៍
 អាក្រក់របស់ខ្លួនឯង ព្រមទាំងមាននិស្ស័យឃើសយួង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៨

1. الْأَعْيَاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ وَ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: ” وَ إِصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ
 بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ، قَالَ: «إِنَّمَا عَنَى بِهَا الصَّلَاةَ». (تفسير العياشي 25/326 326/2:25 :2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3
 صفحة : 630)***

១. អាណ-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីសូរ្យវិញ្ញាណកថា និងហ្វារីនដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ
 ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} [១៨:២៨] ចូរអ្នកអត់ធ្មត់ជាមួយជនទាំងឡាយដែល
 បូងសូងព្រះម្ចាស់ពួកគេទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច ថា៖ "ត្រង់នេះមានន័យថា ស្ម័គ្រចិត្ត ។"
 (تفسير العياشي 25 /326 :2)

2. علي بن إبراهيم: فَهَذِهِ نَزَلَتْ فِي سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ كَانَ عَلَيْهِ كِسَاءٌ فِيهِ يَكُونُ طَعَامُهُ وَ هُوَ دَائِرُهُ وَ رِدَائُهُ وَ كَانَ كِسَاءً مِنْ صُوفٍ
 فَدَخَلَ عَيْنِيَّةَ بَنِ خُصَيْنٍ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلْمَانَ عِنْدَهُ، فَتَأَدَّى عَيْنِيَّةُ بِرِيحِ كِسَاءِ سَلْمَانَ وَ قَدْ كَانَ عَرَقَ فِيهِ وَ كَانَ
 يَوْمَ شَدِيدِ الْحَرِّ فَعَرِقَ فِي الْكِسَاءِ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا نُحْنُ دَخَلْنَا عَلَيْكَ فَأَخْرِجْ هَذَا وَ اصْرِفْهُ مِنْ عِنْدِكَ فَإِذَا نُحْنُ حَرَجْنَا فَأَدْخِلْ مِنْ
 شِعْتٍ فَأَنْزَلَ اللَّهُ «و لَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا» وَ هُوَ عَيْنِيَّةُ بَنِ خُصَيْنٍ بَنِ حُدَيْفَةَ بَنِ بَدْرِ الْفَرَازِيِّ. (تفسير القمي ج 2 ,

ص (34)*

២. អុលី ប៊ិន អ៊ីមរ៍ហ្គ័មបានថ្លែងថា អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវឲ្យដឹងសំដៅមកលើ សាល-ម៉ាន អាស់-ហ្វារស៊ី ។ លោក មានអារដណ្តប់មួយដែលប្រើសម្រាប់វេចខ្ចប់អាហារ សម្រាប់ដណ្តប់និងសម្រាប់ស្លៀកពាក់ ។ អារនោះធ្វើអំពីពោមសត្វ ។ អុយ៉ែណាស៊ូ ប៊ិន ហ្វាស្ត្រន់បានមកជួបព្រះសាស្តា សាល-ម៉ាន នៅជាមួយព្រះអង្គ ។ ខ្យល់បានបក់អារដណ្តប់របស់សាល-ម៉ានទៅប៉ះអុយ៉ែណាស៊ូ មានញើសនៅក្នុងអារនោះ ហើយកាលនោះធាតុអាកាសក្តៅខ្លាំងណាស់ បណ្តាលឲ្យបែកញើសក្នុងអារដណ្តប់នោះ ។ អុយ៉ែណាស៊ូបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វ្លែយ ពេលអស់ទូលបង្គំមកជួបព្រះអង្គ សូមឲ្យបុគ្គលនេះ និងបក្សពួកគាត់ ចាកចេញពីព្រះអង្គ ។ ពេលអស់ទូលបង្គំចេញផុតសឹមឲ្យអ្នកណាដែលចង់ជួបព្រះអង្គ នោះចូលមកជួបព្រះអង្គ ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វ្លែយបានបើកឲ្យដឹងថា៖ [១៨:២៨] ចូរអ្នកកុំតាមបុគ្គលដែលយើងបានធ្វើឲ្យដឹងចិត្តគេមិនអើពើចំពោះការព្រករបស់យើងទេនោះ បុគ្គលនោះគឺ អុយ៉ែណាស៊ូ ប៊ិន ហ្វាស្ត្រន់ ប៊ិន ហ្វ្លែស្វាស៊ូ ប៊ិន បាដ្វារ អាស់-ហ្វាស្ត្រ ។"

(تفسير القمي 2: 34)

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۗ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ ۖ وَسَاءَتْ مَرْتَفَعًا ۝

២៩. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ការពិត (គួរអាន) មកពីព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក ។ ដូច្នោះ អ្នកណាចង់[ជឿវត្ថុនោះ] ចូរអ្នកនោះជឿចុះ ។ អ្នកណាចង់[បដិសេធវត្ថុនោះ] ចូរអ្នកនោះ បដិសេធចុះ ។" យើងបានត្រៀមទុកសម្រាប់ជនទុច្ចរិតនូវភ្លើងដែលមានរនាំងឡោះមាំមួនព្រកគេ[ជុំវិញ] ។ ពេលណាពួកគេស្រែកសូមជំនួយ ពេលនោះគេនឹងជួយសម្រាលទុក្ខពួកគេដោយទឹកដូចទឹកលង្ហិនដែលលោកមុខពួកគេ ។ វាជាគ្រឿងផឹកអប្រិយបំផុត ហើយជាការស្នាក់អាស្រ័យនៅអាក្រក់បំផុត ។

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۝

៣០. [រីឯ]អ្នកណាដែលមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លែយ] សាងអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់សង្គមមនុស្ស] យើងមិនបណ្តោយឲ្យរង្វាន់របស់អ្នកណាមួយដែលប្រព្រឹត្តល្អ [ស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្វ្លែយ]បាត់បង់ឡើយ ។

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِن سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَآئِكِ ۖ نِعْمَ الثَّوَابُ ۖ وَحَسُنَتْ مَرْتَفَعًا ۝

៣១. ជនទាំងនោះនឹងបាននូវបណ្តាសូនសួគ៌ដែលមានបណ្តាស្ទឹងហូរនៅពីក្រោម ។ នាទីនោះពួកគេនឹងតែងលំអខ្លួនដោយកងដៃមាសនានា នឹងស្លៀកពាក់សំពត់អារពណ៌បៃតងធ្វើពីសូត្រសាច់ម៉ដ្ឋនិងសារបាប់ក្រាស់ ពួកគេទម្រេតកាយលើគ្រែទម្រេត ។ អំណោយដ៏ឧត្តម ទីស្នាក់អាស្រ័យដ៏ល្អបំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៩-៣១

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْقُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «نَزَلَ جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِهَذِهِ الْآيَةِ هَكَذَا: "وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فِي وَلَايَةِ عَلِيٍّ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ نَارًا"». (الكافي 1/351 / 64: 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 : صفحه : 631)***

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប... អាឡិ ហ្គាស៊ុស្តបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមាន វចនៈថា៖ "យ៉ឹបរ៉េអ៊ីល^{عليه السلام}បានចុះមកជាមួយអាយ៉ាស៊ុនេះ ដូចនេះគឺ៖ [១៨:២៩] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ការពិតស្តីអំពីវិទ្យាយ៉ាស៊ុរបស់អាលី^{عليه السلام}មកពីព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក ។ ដូច្នេះអ្នកណាចង់[ជឿវិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះ] ចូរអ្នកនោះជឿចុះ ។ អ្នកណាចង់[បដិសេធវិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះ] ចូរអ្នកនោះបដិសេធចុះ ។" យើងបាន គ្រៀមទុកសម្រាប់ជនទុច្ចរិត[ដែលទុច្ចរិត]ចំពោះសិទ្ធិទាំងឡាយរបស់បណ្តាគូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه السلام} នូវ ភ្លើង ។" (الكافي 1: 64 / 425)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى "وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ" «فِي وَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ"». وَ قَرَأَ إِلَى قَوْلِهِ: "أَحْسَنَ عَمَلًا".

២. [...] អ៊ីសា ប៊ិន ដាវូដ្ឋបានតំណាលតមកពី អាឡិ អាល់-ហ្គាស៊ុស្ត មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} តមកពី ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គុយ្គាថា [១៨:២៩] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ការពិតមកពីព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក ស្តីអំពីវិទ្យាយ៉ាស៊ុរបស់អាលី^{عليه السلام} ដូច្នេះអ្នកណាចង់[ជឿ វិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះ] ចូរអ្នកនោះជឿចុះ ។ អ្នកណាចង់[បដិសេធវិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះ] ចូរអ្នកនោះបដិសេធចុះ ។ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានសូត្រលុះដល់ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គុយ្គា [១៨:៣០] ប្រព្រឹត្តល្អ ។

ثُمَّ قَالَ: «قِيلَ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) "فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ" فِي أَهْرِ عَلِيٍّ، أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ، وَ مَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ، فَجَعَلَ اللَّهُ تَرْكَهُ مَعْصِيَةً وَ كُفْرًا».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "គេបានប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ [១៥:៩៤] ដូច្នេះចូរអ្នកប្រកាស ឲ្យដឹងពួនូវអ្វីដែលគេបានដាក់ជាបង្គាប់មកលើអ្នក ដែលស្តីអំពីរឿងអាលី^{عليه السلام} នេះគឺការពិតដែលមក ពីព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلم} អ្នក^{عليه السلام} ។ [១៨:២៩] ដូច្នេះអ្នកណាចង់[ជឿវិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះ] ចូរអ្នកនោះជឿចុះ ។ អ្នក ណាចង់[បដិសេធវិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះ] ចូរអ្នកនោះបដិសេធចុះ ។ ដូច្នេះ អស់ឡោះហ្គុយ្គា^{عليه السلام} ចាត់ទុកការចោល វិទ្យាយ៉ាស៊ុនោះជាបាបនិងជាអំពើប្រមាថសាសនា ។"

قَالَ: ثُمَّ قَرَأَ: "إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ" لِآلِ مُحَمَّدٍ "نَارًا أَحَاطَ بِهَا سُرَادِقُهَا" - الْآيَةِ،

លោក[អ្នកធម៌ប្បាយ]បានថា បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានសូត្រថា៖ "យើងបានគ្រៀមទុកសម្រាប់ជន

ទុច្ចរិត ចំពោះរាជបុត្ររាជនគ្រា صلوات الله عليهរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه وآله នូវភ្លើងដែលមានរនាំងឡើងពីទុក្ខកេ ។

ثُمَّ قَرَأَ: - «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا»، يَعْني بِهِم آل مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)». (تأويل الآيات 291 / 3 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 631)***

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليهបានសូត្រថា៖ "[១៨:៣០] អ្នកណាដែលមានសទ្ធា សាងអំពើល្អ យើងមិនបណ្តោយឲ្យរង្វាន់របស់អ្នកណាមួយដែលប្រព្រឹត្តល្អបាត់បង់ឡើយ នេះមានន័យថា ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា صلوات الله عليهរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه وآله ។" (1 / 292 : 3) (تأويل الآيات : 1 / 292 : 3)

3. الْعَيْاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ أَدَمَ خُلِقَ أَحْوَفَ لَا بُدَّ لَهُ مِنَ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ، فَقَالَ: "وَأِنْ يَسْتَعْيِبُوا يُغَانُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهُ"». (تفسير العياشي 29 / 327 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 632)***

៣. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពី អ្នកបំប្លែងឡើងវិញ ប៊ិន ស៊ីណានដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ែយ៉ាស៊ី صلوات الله عليهដែលមានវចនៈថា៖ "កូនអាដាំ عليه وآلهជាសត្វលោកប្រហោងក្នុង ដូច្នោះសត្វលោកនោះត្រូវស៊ីជីកជាចាំបាច់ខានមិនបាន ។ ដូច្នោះឯងបានជាអាល់ឡើងវិញមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៨:២៩] ពេលណាពួកគេស្រែកសូមជំនួយ ពេលនោះគេនឹងជួយសម្រាលទុក្ខពួកគេដោយទឹកដូចទឹកលង្ហិនដែលរលាកមុខពួកគេ ។" (2 / 327 : 29) (تفسير العياشي : 2 / 327 : 29)

4. قَالَ وَ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِ مَسَاكِينِهِمْ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَ التِّمَارُ ذَانِيَةٌ مِنْهُمْ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ ذَانِيَةٌ عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَ ذَلَّلَتْ فُطُوفُهَا تَدْلِيلًا مِنْ قُرْبِهَا مِنْهُمْ يَتَنَاوَلُ الْمُؤْمِنُ مِنَ النَّوْعِ الَّذِي يَشْتَهِيهِ مِنَ التِّمَارِ بِفِيهِ وَ هُوَ مُتَكَبِّرٌ وَ إِنَّ الْأَنْوَاعَ مِنَ الْفَاكِهَةِ لَيَقْلَنَ لَوْلَى اللَّهِ يَا وَلِيَّ اللَّهِ كُلِّي قَبْلَ أَنْ تَأْكُلَ هَذَا قَبْلِي

៤. រីស៊ីលុលឡើងវិញ صلوات الله عليهមានព្រះវចនៈថា៖ "បណ្តាស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោមលំនៅដ្ឋានរបស់អ្នកនោះ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អាល់ឡើងវិញ عليه وآله [១៨:៣១] ជនទាំងនោះនឹងបាននូវបណ្តាស្ទឹងស្ទឹងដែលមានបណ្តាស្ទឹងហូរនៅពីក្រោម ។ ផ្លែឈើនឹងមកក្បែរពួកគេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអាល់ឡើងវិញ عليه وآله [៧៦:១៤] អ្នកបំប្លែងបាំងពួកគេជិតបង្កើយ ចង្កោម[ផ្លែ]វានឹងសំយុងចុះមកយ៉ាងទាប ។ អ្នកមានសទ្ធាព្រះប្រាសាទនឹងបានបរិភោគផ្លែឈើផ្សេងៗតាមប្រភេទវា ខណៈដែលពួកគេទម្រេតខ្លួន[នៅលើអាសនៈ] ។ ផ្លែឈើផ្សេងៗទាំងនោះនឹងប្រាប់បណ្តាមិត្តរបស់អាល់ឡើងវិញ عليه وآلهថា៖ "សូមបរិភោគខ្ញុំសិន មុនបរិភោគផ្លែឈើមួយនោះ ។"

قَالَ وَ لَيْسَ مِنْ مُؤْمِنٍ فِي الْجَنَّةِ إِلَّا وَ لَهُ جَنَانٌ كَثِيرَةٌ مَعْرُوشَاتٍ وَ غَيْرُ مَعْرُوشَاتٍ وَ أَنْهَارٌ مِنْ حَمْرٍ وَ أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ وَ أَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ وَ أَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ فَإِذَا دَعَا وَلِيُّ اللَّهِ بِغَدَائِهِ أَنْبَى بِمَا تَشْتَهِي نَفْسُهُ عِنْدَ طَلْبِهِ الْعِدَاءَ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُسَمِّيَ شَهْوَتَهُ قَالَ ثُمَّ يَتَخَلَّى مَعَ إِخْوَانِهِ وَ يَزُورُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا وَ يَتَنَعَّمُونَ فِي جَنَّاتِهِمْ فِي ظِلِّ مَمْدُودٍ فِي مِثْلِ مَا بَيْنَ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلَى طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ أَطْيَبُ مِنْ ذَلِكَ. (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ٩٥ الحديث ٦٩)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងអស់សុទ្ធតែមានសួនសួគ៌ច្រើននៅក្នុងឋានសួគ៌ ដែលមានខ្ទមឬអត់ខ្ទម មានស្ទឹងទឹកដឹកបរិសុទ្ធ មានស្ទឹងទឹក មានស្ទឹងទឹកដោះ មានស្ទឹងទឹកឃ្មុំ ។ ប្រសិនបើមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ចូលរួមបរិភោគអាហារ គេនឹងផ្តល់អាហារឲ្យអ្នកនោះស្រេចតែចត្តិចង់ ដោយអ្នកនោះមិនបាច់ប្រាប់ចំណង់របស់ខ្លួនទេ ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកនោះនឹងនៅដាច់ពីគេជាមួយបងប្អូនខ្លួន ។ ពួកគេនឹងទៅលេងសាកសួរសុខទុក្ខគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ពួកគេសប្បាយរីករាយនៅក្នុងសួនសួគ៌ក្រោមម្លប់ធំ ដូចអ្វីដែលនៅចន្លោះមុនថ្ងៃនិងពេលថ្ងៃនិងប្រសើរជាងនេះទៅទៀត ។" (អាល់-កាស៊ីហ្វ ហ្វាត្វា ១៤៥១៧ ឬ ៦៩ / ៩៥ : ៨ (الكافي) 76:10-18)

③ ④ وَأَصْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ⑤
 ៣២. ចូរអ្នកលើកយកបុរសពីរនាក់ឡើងជាគំរូសម្រាប់ពួកគេ[គឺ៖] យើងបានប្រទានច្បារទំពាំងបាយជូរពីរឲ្យម្នាក់ក្នុងចំណោមគេទាំងពីរ ដែលយើងពុំទុំជុំវិញដោយដើមលម្អើហើយបានដាក់ចម្ការដែលមានដំណាំដាំដុះចន្លោះច្បារទាំងពីរនោះ ។

⑥ كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أَكْلَهَا وَلَمْ تَنْظِلْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ⑦
 ៣៣. ច្បារទាំងពីរឲ្យផលឥតអាក់ខានឡើយ ។ យើងបានធ្វើឲ្យមានអូរទឹកមួយដុះចេញឡើងរវាងច្បារទាំងពីរ ។

⑧ وَكَانَ لَهُ ثَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ⑨
 ៣៤. គេបានទទួលផលយ៉ាងច្រើន ហើយបាននិយាយទៅកាន់កនគេថា៖ "ខ្ញុំមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើនជាងអ្នក ហើយខ្ញុំមានអំណាចជាងដោយបក្សពួក (គឺសម្បូរបរិវារ អ្នក ហៃ ហាម សត្វចិញ្ចឹម ។ ល ។) ។"

⑩ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ⑪
 ៣៥. គេបានចូលទៅក្នុងសួនច្បាររបស់គេខណៈដែលគេទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ គេបានថា៖ "ខ្ញុំគិតថាសួនច្បារនេះមិនវិនាសឡើយ ។

⑫ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ حَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ⑬
 ៣៦. ខ្ញុំគិតថាម៉ោងនឹងមិនមកដល់ឡើយ បើខ្ញុំត្រូវនាំខ្លួនទៅឯព្រះម្ចាស់ខ្ញុំវិញ ខ្ញុំនឹងបានទទួលនូវទិវិលត្រឡប់មួយប្រសើរជាងមួយនេះ ។"

⑭ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا ⑮
 ៣៧. កនគេ ក្នុងពេលសន្ទនាជាមួយគេ បានប្រាប់គេថា៖ "អ្នកមិនជឿព្រះដែលជាអ្នកបង្កើតអ្នកពីធូលី ពីទឹកអសុចិ រួចហើយព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យអ្នកមានរូបរាងជាមនុស្សទេឬ ?

صفحة الحزب ٣٠ - ٣١
 ១/២ ហ្វាត្វា ៣០ - ៣១

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

៣៨. រីឯខ្ញុំវិញ [ខ្ញុំប្តេជ្ញាថា] ព្រះអង្គគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមិនយកអ្នកណាផ្សេងមកបូករួមជាមួយព្រះម្ចាស់ខ្ញុំឡើយ ។

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِِنْ تَرَنْ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾

៣៩. ពេលអ្នកចូលទៅក្នុងសួនច្បារអ្នក អ្នកគួរតែនិយាយថា៖ "នេះគឺ[ទ្រព្យដែលជា]ព្រះឆន្ទៈរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ មហិទ្ធិឫទ្ធិកើតមានបានអាស្រ័យលើអស់ឡោះហ្ន៎តែមួយគត់ ។" បើអ្នកមើលឃើញថាខ្ញុំមានទ្រព្យនិងកូនតិចជាងអ្នក (បើអ្នកមើលឃើញថាខ្ញុំជាអ្នកក្រ)

فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾

៤០. [តែ]ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំអាចនឹងប្រទានអ្វីមួយដែលប្រសើរជាងសួនច្បារអ្នកឲ្យមកខ្ញុំ ។ [ដោយសារតែអ្នកមិនដឹងអ្វី] ព្រះអង្គអាចនឹងបញ្ជូនផ្ការន្ទះពីលើមេឃមកលើសួនច្បារនោះ ឲ្យវាក្លាយទៅជាដីរលីងធេង

أَوْ يُصْبِحَ مَاءً غَورًا فَلَنْ نَسْتَطِيعَ لَهُوَ طَلَبًا ﴿٤١﴾

៤១. ឬក៏ទឹក[ដែលស្រោច]សួនច្បារនោះបាត់អស់ទៅក្នុងដី ដូច្នោះអ្នកមិនអាចរកទឹកនោះបានឡើយ ។"

وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

៤២. ផលានុផលរបស់គេបានវិនាសសូន្យបង់ ។ គេក៏បានមូលដៃខ្លួនឯង [ព្រោះតែស្តាយក្រោយ] [ទូញតួញត្រៃ]អំពីអ្វីដែលគេបានចាយវាយទៅលើសួននោះ ខណៈដែលវាខូចបង់នៅលើទ្រើងវា ។ គេបានពោលថា៖ "ខ្ញុំមិនគួរយកអ្វីផ្សេងមកបូករួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះម្ចាស់ខ្ញុំសោះ ។"

وَلَمْ تَكُنْ لَهُوَ فِتْنَةً يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾

៤៣. គេពុំមានបក្សពួកណាមួយជួយគេបានទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ហើយក៏មិនបានទទួលនូវការជួយសង្គ្រោះឡើយដែរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣២-៤៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ الْقَاسِمِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَ حَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا كَلِمَاتٍ الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكْلَهَا وَ لَمْ تَطْلُمْ مِنْهُ شَيْئًا"، قَالَ: «هُمَا عَلِيٌّ (عَلَيْهِ

السَّلَامُ) وَ رَجُلٌ آخَرُ». (تاويل الآيات 293 / 5 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 632)***

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស រាហ៍ បានថ្លែងថា... អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន អ៊ូរ៉ាស្ក៍ បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [១៨:៣២] ចូរអ្នកលើកយក បុរសពីរនាក់ឡើងជាគំរូសម្រាប់ពួកគេ[គឺ៖] យើងបានប្រទានច្បារទំពាំងបាយជូរពីរឲ្យម្នាក់ក្នុង ចំណោមគេទាំងពីរ ដែលយើងពុំទុំវិញដោយដើមលម្អើហើយបានដាក់ចម្ការដែលមានដំណាំដាំដុះ ចន្លោះច្បារទាំងពីរនោះ ។ [១៨:៣៣] ច្បារទាំងពីរឲ្យផលឥតអាក់ខានឡើយ ថា៖ "ទាំងពីរនាក់នេះគឺ អាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបុរសម្នាក់ទៀត (បុគ្គលដែលប្លន់សិទ្ធិអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام}) ។" (1 / 293 : 5)

2. الْمُنْفِيْدُ فِي (الْإِخْتِصَاصِ): عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عِيْسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ مُحَمَّدِ الْمُسْلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَمَّا أُخْرِجَ عَلِيٌّ مُلْتَبِأً وَقَفَ عِنْدَ قَبْرِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ: يَا ابْنَ عَمٍّ، إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا يَقْتُلُوْنِي

២. អាល់-មូហ្វីដ្ឋ បានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ិះខ័ទីស្ត្រូស្ត្រា... អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន បាន តំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា កាលអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាកចេញពីផ្ទះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រមូលសំលៀកបំពាក់ទៅកាន់ផ្ទះសាស្ត្រា ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានថា៖ "[៧:១៥០] "កូន បុរសរបស់ម្តាយខ្ញុំអើយ ប្រជារាស្ត្របន្ទាបអំណាចខ្ញុំ ពួកគេរិះនឹងសម្លាប់ខ្ញុំ ។"

- قَالَ - فَحَرَجَتْ يَدٌ مِنْ قَبْرِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَعْرِفُونَ أَنَّهَا يَدُهُ، وَ صَوْتٌ يَعْرِفُونَ أَنَّهُ صَوْتُهُ، نَحْوُ أَبِي بَكْرٍ: يَا هَذَا: "أَكْفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ أَنْتَ مِنْ نُطْقَةٍ أَنْتَ سَوَاكَ رَجُلًا"». (الإختصاص: 274، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 633)***

អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដៃមួយបានចេញមកពីក្នុងផ្ទះរិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មនុស្ស ស្គាល់ដៃនោះថាជាដៃរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺព្រះសាស្ត្រា ^{صلوات الله عليه والسلام}) ហើយមានសម្លេងមួយ មនុស្សស្គាល់ សម្លេងនោះថាជាសម្លេងរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បន្តិឡើងសំដៅទៅរក អាហ្វិ បាការ ថា៖ "អ្នកឯង [១៨:៣៧] អ្នកមិនជឿព្រះដែលជាអ្នកបង្កើតអ្នកពីចូលពីទឹកអសុចិ រួចហើយព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យអ្នកមានរូបរាងជា មនុស្សទេឬ?" (الإختصاص: 274)

3. حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ يَزِيدُ بِإِسْنَادٍ لَهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: لَمَّا اسْتُخْلِِفَ أَبُو بَكْرٍ أَقْبَلَ عُمَرُ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ أَبَا بَكْرٍ قَدْ اسْتُخْلِِفَ قَالَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَمَنْ جَعَلَهُ كَذَلِكَ قَالَ الْمُسْلِمُونَ رَضُوا بِذَلِكَ

៣. អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ បានថ្លែងដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ដែលឡើង ទៅដល់អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាកាល អាហ្វិ បាការ បានទៅជាខ័លិហ្វ អ៊ូម៉ារ បាន មកជួបអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងទេថា អាហ្វិ បាការ បានទៅជាខ័លិហ្វហើយ?" អាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "អ្នកណាឲ្យគាត់ទៅជាខ័លិហ្វ?" អ៊ូម៉ារ បានថា៖ "សំណាក់មុស្លីមស្រឡាញ់បែបនេះ ។"

فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ اللَّهُ لَأَسْرَعَ مَا خَالَفُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَفَضُوا عَهْدَهُ وَ سَمَّوْهُ بِعَيْرِ اسْمِهِ وَ اللَّهُ مَا اسْتَخْلَفَ [اسْتَخْلَفَهُ] رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ عُمَرُ كَذَبْتَ فَعَلَّ اللَّهُ بِكَ وَ فَعَلَ

អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ពួកគេប្រឆាំងរិស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}លឿនមែន ហើយក្បត់ពាក្យសន្យាដែលបានសន្យាជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហៅគាត់តាមឈ្មោះដែលមិនមែនជាឈ្មោះរបស់គាត់ ។ សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل} រិស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មិនបានតែងតាំងគាត់ជាខ័លិហូទេ ។" អ៊ូម៉ារបានថា៖ "លោក^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រឆាំងគតាំងទង្វើរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ដែលព្រះអង្គ^{عجل}បានធ្វើនោះ ។"

فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ شِئْتَ أَنْ أُرِيكَ بُرْهَانًا عَلَى ذَلِكَ فَعَلْتُ لَهُ عُمَرُ مَا نَزَّلَ تَكْذِيبَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ انْطَلِقْ بِنَا لِتَعْلَمَ أَيُّنَا الْكَذَّابُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ فَانْطَلَقَ مَعَهُ حَتَّى أَتَى إِلَى الْقَبْرِ فَيَا كَفًّا فِيهَا «أَكْفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْقَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا» فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ [أ] رَضِيَتْ وَ اللَّهُ لَقَدْ جَحَدَتْ اللَّهُ فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ وَفَاتِهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 275)*

អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}អាចបង្ហាញលោកបាននូវភស្តុតាងទង្វើដែលពួកគេបានធ្វើនោះ ។" អ៊ូម៉ារបាននិយាយដាក់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "លោក^{صلوات الله عليه والسلام}និយាយបង្ហាច់រិស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មិនបដិសេធទេ ទាំងពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះវន្តនៅឡើយ ទាំងក្រោយពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានចូលទិវង្គតហើយ ។" អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "យើងនឹងទៅស្វែងរកឲ្យដឹងថាអ្នកណានិយាយកុហកទម្លាក់ទៅលើរិស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទាំងក្នុងពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះជន្ម ទាំងក្រោយពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានចូលទិវង្គតហើយ ។" អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}បានទៅឯផ្លូវជាមួយអ៊ូម៉ារ ។ ពេលអុលី^{صلوات الله عليه والسلام}ដាក់ដៃលើផ្លូវ (សម្លេងមួយបានបន្លឺឡើងថា៖) "[១៨:៣៧] អ្នកមិនជឿព្រះដែលជាអ្នកបង្កើតអ្នកពីធូលីពីទឹកអសុចិ រួចហើយព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យអ្នកមានរូបរាងជា មនុស្សទេឬ ?" អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}បានប្រាប់អ៊ូម៉ារថា៖ "អស់ចិត្តហើយឬនៅ ? សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل} គាត់ (គឺអាប៊ូ បាការ) បានបដិសេធអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ទាំងក្នុងពេលព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះជន្តនៅឡើយ ទាំងក្រោយពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានចូលទិវង្គត ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី៦ ខណ្ឌ៥ ហ្វាត្វាទី៦

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾

៤៤. ត្រង់នេះឯងដែល[គេឃើញថា]រឿងយ៉ាស៊ុ (គឺការចង្អុលបង្ហាញផ្លូវ មិត្តភាព ឆន្ទៈ) ជារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសច្ចៈនោះ ។ ព្រះអង្គប្រសើរបំផុតក្នុងការប្រទានរង្វាន់ ព្រះអង្គប្រសើរបំផុតក្នុងការប្រទានផលសម្រេច ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَوْرَمَةَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ"، قَالَ: «وَلَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

(عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (الكافي 34 / 346 : 1، شواهد التنزيل 487 / 356 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 638)***

១. មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប... អាប់ខុល រ៉េ:ហ្គាំម៉ាន ប៊ិន កាស្រៀវបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ^{تعالى} [១៨:៤៤] ត្រង់នេះឯងដែលវីឡាយ៉ាស៊ូជារបស់ អល់ឡោះហ្គាំ ព្រះសច្ច៍នោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "វីឡាយ៉ាស៊ូរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (الكافي 1 : 34 / 346)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحِمَهُ اللَّهُ): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قُلْتُ لَهُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ عُقْبًا"؟ قَالَ: «هِيَ وَلَايَةُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، هِيَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ عُقْبًا». (تأويل الآيات 6 / 296 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 638)***

២. មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល-អាប់បាស ^{رحمه الله}... អាហ្វិ ហ្គាំស្យាស៊ូ អាល-ស្រ្ទម៉ាលីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ^{تعالى} [១៨:៤៤] ត្រង់នេះឯងដែលវីឡាយ៉ាស៊ូ ជារបស់អល់ឡោះហ្គាំ ព្រះសច្ច៍នោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រសើរបំផុតក្នុងការប្រទានរង្វាន់ ព្រះអង្គប្រសើរបំផុត ក្នុងការប្រទានផលសម្រេច (មានន័យថាអ្វី)?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "នេះគឺវីឡាយ៉ាស៊ូរបស់ អាល ^{صلوات الله عليه والسلام} ជារង្វាន់ល្អបំផុត ហើយជាផលសម្រេចល្អបំផុត ។" (تأويل الآيات 1 : 6 / 296)

3. حَدَّثَنَا الْحَاكِمُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْخَافِضُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْعَقِيقِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيٍّ الْعَلَوِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ سُلَيْمَانَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَيُّوبَ الْمُرَبِّعِيِّ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ: فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ" قَالَ: تِلْكَ وَلَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيٌّ قَطُّ إِلَّا بِهَا. (شواهد التنزيل لفوائد التفضيل , ج 1 , ص 461)*

៣. អាល-ហ្គាគីម អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ អាល-ហ្គាហ្គីស្តបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ អាល-ហ្គាស៊ែន ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ា អាល-អុត្តីគី តមកពី អាល ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន អាល អាល-អុឡារី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល-ហ្គាស៊ែន ប៊ិន ស្វីឡៃម៉ាន ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អែយូប អាល-មូស្យានី តមកពី អាហ្វិ ហ្គាំស្យាស៊ូ អាល-ស្រ្ទម៉ាលី តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ^{تعالى} [១៨:៤៤] ត្រង់នេះឯងដែលវីឡាយ៉ាស៊ូជារបស់អល់ឡោះហ្គាំ ព្រះសច្ច៍នោះ ថា: "នេះគឺវីឡាយ៉ាស៊ូរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពុំមានព្រះសាស្តា ^ﷺ ណាមួយត្រូវ ចាត់បញ្ជូនមកដោយគ្មានវីឡាយ៉ាស៊ូឡើយ ។" (شواهد التنزيل لفوائد التفضيل , ج 1 , ص 461)

4. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اللَّهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ لَهُ قَوْلُهُ تَعَالَى - "هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ عُقْبًا" قَالَ هِيَ وَلَايَةُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ هِيَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ عُقْبًا أَي عَاقِبَتُهُ مِنْ وَلَايَةِ عَدُوِّهِ صَاحِبِ الْجَنَّةِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ. (بحار الأنوار الجامعة

لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , ج 36 , ص 126)*

៤. មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អុប៊ុន បានតំណាលតមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គាម៉ា តមកពី អុប៊ុន ឡេណ្យា: ប៊ិន យ៉ុក្តូហ្គារ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អុប៊ុន-ហ្គាម៉ាដូ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាម៉ាដូ តមកពី អាច្វី ហ្គាម៉ាស៊ូ អាល់-ស្វីម៉ាលី តមកពី អាច្វី យ៉ុក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានទូលព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡេណ្យា: ប៊ុន وَجَلَّ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [១៨:៤៤] ត្រង់នេះឯងដែលវិទ្យាយ៉ាស៊ូរូបសម្គាល់ឡេណ្យា: ប៊ុន ព្រះសច្ច៍នោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នេះគឺវិទ្យាយ៉ាស៊ូរូបសម្គាល់ صلوات الله عليه والسلام ។ អ្នកណាទទួល វិទ្យាយ៉ាស៊ូរូបនេះ គេនឹងទទួលទង្វើរបស់អ្នកនោះ ។ អ្នកណាបដិសេធវិទ្យាយ៉ាស៊ូរូបនេះ គេនឹងមិនឲ្យអ្នក នោះចូលឋានសួគ៌ទេ ។" (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , ج 36 , ص 126)

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

៤៥. ចូរអ្នកលើកឲ្យពួកគេ (មនុស្ស) នូវគំរូមួយនៃជីវិតលោកនេះដែលប្រៀបបាននឹងទឹកដែលយើង ប្រទានចុះមកពីលើមេឃ ។ រុក្ខជាតិទាំងឡាយប្រទាក់ឆ្នាក់គ្នានៅលើផែនដីដោយសារទឹកនេះ បន្ទាប់មកក៏បានទៅជាស្លឹកបែកបាក់រសាត់តាមខ្យល់ ។ អល់ឡេណ្យា: មានសញ្ញានុភាពលើសព្វ សារពើ ។

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

៤៦. ទ្រព្យសម្បត្តិនិងបុត្រាបុត្រីគឺជាគ្រឿងលំអរបស់ជីវិតលោកនេះ ។ ទង្វើល្អទាំងឡាយដែលបិតថេរ រមែងបានទទួលការតបស្នងប្រសើរបំផុតពីអល់ឡេណ្យា: ប៊ុន និងជាសេចក្តីសង្ឃឹមប្រសើរបំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៤៥-៤៦

1. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ) بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَرَ، عَمَّنْ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «إِنْ كَانَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ: «الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا» فَإِنَّ التَّمَانِيَةَ رَكَعَاتٍ يُصَلِّيَهَا الْعَبْدُ آخِرَ اللَّيْلِ زِينَةَ الْآخِرَةِ». (التَّهْذِيبِ 2/120 : 223, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 640)***

១. អាល់-ស្វែខ៍បានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-តាស៊ូស្តីបតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកដែលទទួលបាន មកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ាដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាម ប៊ិន អុលី ប៊ិន អ៊ីម៉ាម ដែលបានតំណាលតមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីម៉ាម ឪពុកមាណេក ដែលមានគេតំណាលប្រាប់លោកតមក ពីអាច្វី អុប៊ុន ឡេណ្យា: ប៊ុន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: "អល់ឡេណ្យា: ប៊ុន وَجَلَّ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះបន្ទូលថា: [១៨:៤៦] ទ្រព្យ សម្បត្តិនិងបុត្រាបុត្រីគឺជាគ្រឿងលំអរបស់ជីវិតលោកនេះ ។ ស្ត្រីឡាតុំប្រាំបីរីកអុតុំដែលបាវបានបំពេញ នៅពេលអវសាននៃយប់នោះជាគ្រឿងលំអនៃលោកមុខ ។" (التَّهْذِيبِ 2: 120 / 223)

2. مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ فَضَيْلٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّعْمَانِ بْنِ عَمْرٍو الْجَنْفِيِّ، قَالَ:

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجَعْفِيُّ، قَالَ: دَخَلْتُ أَنَا وَ عَمِّي الْحَصِينُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَرَدَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَذْنَاهُ، فَقَالَ: «إِنَّ مِنْ هَذَا مَعَكَ»؟

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាណន៍-អ្នកបំបាត់... មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អ្នកបំបាត់ ព្រះហ្វាត្វា អាណន៍-យូស្វ បានតំណាលថា៖ "ខ្ញុំនិងឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ខ្ញុំ អាណន៍-ហ្វាត្វា ប៊ិន អ្នកបំបាត់ ព្រះហ្វាត្វា បានទៅជួប អាធិ អ្នកបំបាត់ឡោះហ្វាត្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្ញុំបានគំនាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានគំនាប់ខ្ញុំវិញ ហើយយើងបានទៅជិតព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកមកជាមួយលោកនេះជាកូនអ្នកណា ?"

قَالَ: إِنَّهُ أَخِي إِسْمَاعِيلَ. قَالَ: «رَحِمَ اللَّهُ إِسْمَاعِيلَ وَ جَاوَزَ عَنْ سَيِّئِ عَمَلِهِ، كَيْفَ مَحَلَّفُوهُ»؟ قَالَ: نَحْنُ جَمِيعاً بِحَيِّرٍ مَا أَتَى اللَّهَ لَنَا مَوَدَّةً نَكُومُ قَالَ: «يَا حُصَيْنُ، لَا تَسْتَصْغِرَنَّ مَوَدَّتَنَا، فَإِنَّهَا مِنَ الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ».

លោក(ឪពុកមាខ្ញុំ)បានទូលថា៖ "កូនប្រុសរបស់អ៊ីសម៉ាអ៊ីលប្អូន(ឬបង)ទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្វាត្វា ^{رحمته} អាណិតអាសូរអ៊ីសម៉ាអ៊ីល និងសូមឲ្យព្រះអង្គ ^{رحمته} បំភ្លេចអំពើអាក្រក់របស់គាត់ ។ តើគេខុសគ្នាគ្រប់ណា ។" លោកបានថា៖ "ទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាអាមនុស្សល្អ អ្វីដែលនៅសេសសល់ជាមួយអល់ឡោះហ្វាត្វា ^{رحمته} សម្រាប់អល់ទូលបង្គំគឺមិត្តភាពព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" អាធិ អ្នកបំបាត់ឡោះហ្វាត្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វាត្វាអ៊ីយ ចូរកុំចាត់ទុកសេចក្តីស្រឡាញ់យើង ^{عليه} នោះជារឿងតូចតាចព្រោះវាជាទង្វើល្អដែលបិតថេរ ។"

فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا أَسْتَصْغِرُهَا، وَ لَكِنَّ أَحْمَدَ اللَّهِ عَلَيْهَا، لِقَوْلِهِمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ): «مَنْ حَمِدَ اللَّهَ فَلَيْقُلْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى أَوْلَى النَّبِيِّ». قِيلَ وَ مَا أَوْلَى النَّبِيِّ؟ قَالَ: «وَلَا يُنْتَنَى أَهْلُ الْبَيْتِ». (تأويل الآيات 297/8 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 640)***

លោក (គឺឪពុកមាខ្ញុំ) បានទូលថា៖ "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} វិស្វលុលឡោះហ្វាត្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ ទូលបង្គំមិនដែលចាត់ទុករឿងនេះជារឿងតូចតាចទេ តែទូលបង្គំសក្តារៈអល់ឡោះហ្វាត្វា ^{رحمته} រឿងនេះព្រោះតែម៉ាកុំស្តីម ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកគោរពសក្តារៈអល់ឡោះហ្វាត្វា ^{رحمته} គប្បីថា៖ "សូមគោរពសក្តារៈអល់ឡោះហ្វាត្វា ^{رحمته} ដែលបានប្រោសប្រណីយ៉ាងលើលុបជាទីបំផុត ។" គេបានសួរថា៖ "អ្វីទៅសេចក្តីប្រោសប្រណីជាទីខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វិទ្យាយ៉ាងយូរយ៉ាង ^{عليهم} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم} ។" (1/297 : 8)

وَيَوْمَ نُسِيرِ الْجِبَالِ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَا لَهُمْ فَلَمَّ نُعَادِرُ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾

៤៧. ថ្ងៃដែលយើងនឹងធ្វើឲ្យភ្នំទាំងឡាយអាចដើរបាន អ្នកនឹងឃើញផែនដីជាផ្ទៃរាបស្មើ យើងនឹងប្រមូលពួកគេ (គឺមនុស្សទាំងឡាយ) ហើយមិនចោលអ្នកណាម្នាក់ឡើយ ។

وَعَرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾

៤៨. ពួកគេនឹងត្រូវបង្ហាញខ្លួនជាជួរចំពោះមុខព្រះម្ចាស់អ្នក [ហើយព្រះអង្គនឹងមានតម្រាស់ថា៖] "ពួកអ្នកមករកយើង ដូចកាលដែលយើងបានបង្កើតពួកអ្នកគ្រាដំបូង ។ ក៏ប៉ុន្តែពួកអ្នកបាន

អះអាងថាយើងមិនបានកំណត់ពេលវេលាឲ្យពួកអ្នកទេ ។"

وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَنَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لَ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

៤៩. គេនឹងដាក់បញ្ជី[កត់ត្រាទង្វើទាំងឡាយ] ។ អ្នកនឹងឃើញជនមានទោសទាំងឡាយភ័យរន្ធត់ខ្លាចអ្វីដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីនោះ ។ ពួកគេនឹងថា៖ "យើងវិនាសហើយ! ហេតុអ្វីបញ្ជីនោះកត់ត្រាទុកនូវទង្វើទាំងអស់សព្វគ្រប់ដោយមិនភ្លេចទង្វើតូចឬធំសោះនោះ?" ពួកគេនឹងឃើញមានទង្វើទាំងឡាយដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើអ្នកណាមួយទេ (អ្វីៗនឹងប្រព្រឹត្តទៅដោយយុត្តិធម៌និងត្រឹមត្រូវបំផុត) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៧-៤៩

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا يَقُولُ النَّاسُ فِي هَذِهِ الْآيَةِ "وَوَجَدُوا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا"؟». فُلْتُ: يَقُولُونَ: إِنَّهَا فِي الْقِيَامَةِ. قَالَ: أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَيْسَ كَمَا يَقُولُونَ، إِنَّمَا ذَلِكَ فِي الرَّجْعَةِ، يَحْشُرُ اللَّهُ فِي الْقِيَامَةِ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا وَ يَدْعُ الْبَاقِينَ! إِنَّمَا آيَةُ الْقِيَامَةِ قَوْلُهُ: "وَوَجَدْنَا هُمْ مِنْهُمْ أَحَدًا"». (تفسير القمّي 1:24، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 641)***

១. អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានឆ្លើងថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមៀរ តមកពីហ្គាម៉ាដូ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "តើគេថាអ្វីខ្លះអំពីអាយ៉ាស៊ុនេះ [២៧:៨៣] ថ្ងៃដែលយើងនឹងប្រមូល ក្នុងសហគមន៍នីមួយៗ នូវមនុស្សមួយភាគី?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេថាអាយ៉ាស៊ុនេះស្តីអំពីថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនដូចពួកគេថាទេ ។ តែនេះស្តីអំពីនិវត្តន៍សម័យ (الرجعة) ។ តើអល់ឡោះហ្វី^{رحل}នឹងប្រមូលមនុស្សមួយចំនួនពីសហគមន៍នីមួយៗដោយចោលមនុស្សទៀតដូច្នោះឬ? តែអាយ៉ាស៊ុដែលស្តីអំពីថ្ងៃជំនុំជម្រះគឺ៖ [១៨:៤៧] យើងនឹងប្រមូលពួកគេ ហើយមិនចោលអ្នកណាម្នាក់ឡើយ ។" (تفسير القمّي 1: 24)

2. الْعِيَاشِيُّ: عَنْ خَالِدِ بْنِ نَجِيحٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ دُفِعَ إِلَى الْإِنْسَانِ كِتَابُهُ، ثُمَّ قِيلَ لَهُ: اإِفْرَأْ».

២. អាល់-អ៊ីយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពី ខ័លីដូ ប៊ីន ណាយ្វីហ្វី ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះគេនឹងប្រគល់ឲ្យមនុស្សនូវបញ្ជីរបស់មនុស្សនោះ ហើយថា៖ "ចូរអានទៅ ។"

فُلْتُ: فَيَعْرِفُ مَا فِيهِ؟ فَقَالَ: «إِنَّهُ يَذْكُرُهُ، فَمَا مِنْ لِحْظَةٍ وَ لَا كَلِمَةٍ وَ لَا تَمَلِّ قَدَمٍ وَ لَا شَيْءٍ فَعَلَهُ إِلَّا ذَكَرَهُ، كَأَنَّهُ فَعَلَهُ تِلْكَ السَّاعَةَ، فَلِذَلِكَ قَالُوا: "يَا وَيْلَتَنَا مَا لَ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا"». (تفسير العياشي 2: 34 / 328، تفسير القمّي 1:24، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 641)***

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មនុស្សនឹងស្គាល់អ្វីដែលនៅក្នុងបញ្ជីនោះឬ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សនឹងចាំបាន ។ ដូច្នេះមនុស្សនឹងចាំពេលបាន ចាំសម្តីបាន ចាំជំហានបាន ចាំអ្វីៗសព្វគ្រប់ដែលខ្លួនបានធ្វើ ហាក់ដូចជាមនុស្សនោះបានធ្វើក្នុងពេលនោះតែម្តង ។ ដូច្នេះឯងបានជាមនុស្សនោះថា៖ [១៨:៤៩] "យើងវិនាសហើយ! ហេតុអ្វីបញ្ជីនោះកត់ត្រាទុកនូវទង្វើសព្វគ្រប់ដោយមិនភ្លេចទង្វើតូចឬធំសោះនោះ?" (تفسير العياشي 2: 34 / 328)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

៥០. កាលយើងមានតម្រាស់ចំពោះទេវតាទាំងឡាយថា៖ "ចូរអ្នកទាំងឡាយក្រាបប្រណិប័តន៍អាជ្ញា ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីបលីស (មារស្ត្រូតូន) ។ គេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកយ៉ូន គេបានប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះបញ្ញាព្រះម្ចាស់គេ ។ តើពួកអ្នកនឹងយកគេនិងបណ្តាកូនចៅគេ (ពួកបិសាច) ជាមិត្តក្រៅពីអញ ទោះបីពួកគេជាសត្រូវរបស់ពួកអ្នកក៏ដោយឬ? ការប្តូរផ្លាស់របស់ពួកទុច្ចរិតអាក្រក់មែន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥០

1. إِبْنُ أَبِي عَدْرِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْمُفَسِّرُ الْمَعْرُوفُ بِأَبِي الْحَسَنِ الْجُرْجَانِيَّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، وَ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَيَّارٍ، عَنْ أَبِيهِمَا، عَنْ أَحْسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ الرَّضَا، عَنْ أَبِيهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ: قُلْنَا لَهُ: فَعَلَى هَذَا لَمْ يَكُنْ إِبْلِيسُ (لَعَنَهُ اللَّهُ) أَيْضًا مَلَكًا. فَقَالَ: «لَا، بَلْ كَانَ مِنَ الْجِنِّ، أَمَا تَسْمَعَانِ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ: "وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ" فَأَخْبَرَ عَزَّ وَ جَلَّ أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْجِنِّ، وَ هُوَ الَّذِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "وَ الْجَانُّ خَلْقَانَا مِنْ قَبْلِ مِنْ نَارِ السَّمُومِ"». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/270 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 642)***

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្វបានថ្លែងថា... អាលី ប៊ីន មូហ្វាម៉ាដូបានថ្លែងនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្តីមួយថា យើងបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ដូច្នេះ យោលតាមអាយ៉ាស្តនេះ អ៊ីប្លីស ^{عليه السلام} មិនមែនទេវតាទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ តែគេ ^{عليه السلام} ជាយ៉ូន ។ អស់លោកមិនឮព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ទេគឺ៖ [១៨:៥០] កាលយើងមានតម្រាស់ចំពោះទេវតាទាំងឡាយថា៖ "ចូរអ្នកទាំងឡាយក្រាបប្រណិប័តន៍អាជ្ញា ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីបលីស ។ គេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកយ៉ូន ។" ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានប្រាប់ឲ្យដឹងថាអ៊ីប្លីស ^{عليه السلام} ជាយ៉ូន ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ចែងអំពីពួកយ៉ូនថា៖ [១៥:២៧] ឯយ៉ូន យើងបានបង្កើតវាកាលពីមុន មកពីភ្លើងឆេះគគុល ។" (1 / 270 : 1) (برهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 642)***

2. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ إِبْلِيسَ، أَمْ كَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ؟ وَ هَلْ كَانَ يَلِي مِنْ أَمْرِ السَّمَاءِ شَيْئًا؟ قَالَ: «إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، وَ لَمْ يَكُنْ يَلِي مِنْ أَمْرِ السَّمَاءِ شَيْئًا، كَانَ مِنَ الْجِنِّ، وَ كَانَ مَعَ الْمَلَائِكَةِ، وَ كَانَتْ الْمَلَائِكَةُ تَرَاهُ أَنَّهُ مِنْهَا، وَ كَانَ اللَّهُ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَيْسَ مِنْهَا، فَلَمَّا أُمِرَ بِالسُّجُودِ كَانَ مِنْهُ الَّذِي كَانَ». (تفسير العياشي 2: 36 / 328، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 642)***

២. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វីបានតំណាលតមកពីយ៉ូមីល បឺន ដូរថ្ងៃដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីអ៊ីប្លីស عليه السلام ថាតើវាជាទេវតាទេ ? តើវាប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ជាមេឃទេ ? ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេមិនមែនទេវតាទេ មិនប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ជាមេឃទេ ។ គេជាយ៉ូន តែ គេ(រស់)នៅក្នុងចំណោមពួកទេវតា ។ ពួកទេវតាតែងតែឃើញគេនៅក្នុងចំណោមពួកគេ ហើយ អល់ឡោះហ្វី عليه السلام បានប្រាប់ឲ្យដឹងថាគេមិនមែនជាទេវតាទេ ។ កាលគេបញ្ជាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍នោះ អ៊ីប្លីស عليه السلام នៅក្នុងចំណោមទេវតា ។ នេះគឺអ៊ីប្លីស عليه السلام ។" (تفسير العياشي 2: 36 / 328)

3. عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «أَمَرَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ بِالسُّجُودِ لِأَدَمَ مُشَافَهَةً. فَقَالَ: وَ عَزَّتِكَ لِنِ أَعْيَنَتْنِي مِنَ السُّجُودِ لِأَدَمَ لِأَعْبُدَنَّكَ عِبَادَةً مَا عَبَدَهَا خَلْقٌ مِنْ خَلْقِكَ». (تفسير العياشي 2: 37 / 328، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 643)***

៣. ហ្វីស្វា បឺន ស៊ីណានបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វី عليه السلام បាន បញ្ជាឲ្យអ៊ីប្លីស عليه السلام ក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ عليه السلام ដោយព្រះបន្ទូល (គឺដោយមាត់) ។ អ៊ីប្លីស عليه السلام បានទូលថា៖ "ក្នុងព្រះនាមព្រះកិត្តិយសព្រះអង្គ عليه السلام បើព្រះអង្គ عليه السلام លើកលែងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពីការក្រាបសំពះអាដាំ عليه السلام ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام នឹងគោរពសក្ការៈព្រះអង្គ عليه السلام ដោយការគោរពសក្ការៈដែលពុំមានសត្វលោកណា មួយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ធ្លាប់បានគោរពសក្ការៈឡើយ ។" (تفسير العياشي 2: 37 / 328)

﴿ مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُمْ تُتَّخَذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴾

៥១. អញពុំបានយកពួកគេ (គឺមារស្តែតូននិងពួកបិសាច) មកជាសាក្សីទេនៅពេលបង្កើតមេឃ ទាំងឡាយនិងផែនដី និងពេលបង្កើតពួកគេផ្ទាល់ ។ អញនឹងមិនយកជនទាំងឡាយណាដែល ធ្វើឲ្យអ្នកផ្សេងរវេងមកជាអ្នកជំនួយឡើយ ។

﴿ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴾

៥២. ថ្ងៃដែលព្រះអង្គ (គឺអល់ឡោះហ្វី) នឹងមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកហៅពួកដែលពួកអ្នក បានអះអាងថាជាដៃគូរបស់អញនោះមក ។" ពួកគេនឹងហៅពួកនោះមក តែពួកវានឹងមិនឆ្លើយ តបពួកគេវិញទេ ។ យើងនឹងបំបែកពួកគេ ។

﴿ وَرَأَى الْمَجْرُمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُهَا وَلَمْ يَجِدُوا عِنْدَهَا مَصْرَفًا ﴾

៥៣. ជនឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយនឹងបានឃើញភ្លើងនរក ។ ពួកគេនឹងដឹងថាពួកគេនឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនោះ ហើយពួកគេនឹងពុំមានមធ្យោបាយចេញផុតពីទីនោះឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្វី ៥១-៥៣

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ:

300 - 301 - 302
 303 - 304 - 305
 306 - 307 - 308
 309 - 310 - 311
 312 - 313 - 314
 315 - 316 - 317
 318 - 319 - 320
 321 - 322 - 323
 324 - 325 - 326
 327 - 328 - 329
 330 - 331 - 332
 333 - 334 - 335
 336 - 337 - 338
 339 - 340 - 341
 342 - 343 - 344
 345 - 346 - 347
 348 - 349 - 350
 351 - 352 - 353
 354 - 355 - 356
 357 - 358 - 359
 360 - 361 - 362
 363 - 364 - 365
 366 - 367 - 368
 369 - 370 - 371
 372 - 373 - 374
 375 - 376 - 377
 378 - 379 - 380
 381 - 382 - 383
 384 - 385 - 386
 387 - 388 - 389
 390 - 391 - 392
 393 - 394 - 395
 396 - 397 - 398
 399 - 400 - 401
 402 - 403 - 404
 405 - 406 - 407
 408 - 409 - 410
 411 - 412 - 413
 414 - 415 - 416
 417 - 418 - 419
 420 - 421 - 422
 423 - 424 - 425
 426 - 427 - 428
 429 - 430 - 431
 432 - 433 - 434
 435 - 436 - 437
 438 - 439 - 440
 441 - 442 - 443
 444 - 445 - 446
 447 - 448 - 449
 450 - 451 - 452
 453 - 454 - 455
 456 - 457 - 458
 459 - 460 - 461
 462 - 463 - 464
 465 - 466 - 467
 468 - 469 - 470
 471 - 472 - 473
 474 - 475 - 476
 477 - 478 - 479
 480 - 481 - 482
 483 - 484 - 485
 486 - 487 - 488
 489 - 490 - 491
 492 - 493 - 494
 495 - 496 - 497
 498 - 499 - 500

حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ مَطَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْأَحْدَبِ الْجُنْدَيْسِيُّ، قَالَ: وَجَدْتُ فِي كِتَابِ أَبِي بَعْطَةَ: حَدَّثَنَا طَلْحَةُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ السَّعْدَانِيِّ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «قَوْلُهُ: "وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَافِعُوهَا" أَيُّ أَيُّفُنَا أَنَّهُمْ دَاخِلُوهَا». (التويد: 5 / 267، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 644)***

១. អ៊ីបនូ បាបាវីហ្ម័បានថ្លែងថា... អាហ្វិ ម៉ាកុម៉ារ អាណន៍-សាក្កុដ្ឋានីបានតំណាលតមកពី អាមីរុល-មុមីនីន អាស្ថាស៍ ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថិលិប ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ម័ [១៨:៥៣] ជនឧក្រិដ្ឋ ទាំងឡាយនឹងបានឃើញភ្លើងនរក ។ ពួកគេនឹងដឹងថាពួកគេនឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនោះ ពោលគឺ ពួកគេ ប្រាកដក្នុងចិត្តថាពួកគេនឹងត្រូវចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះ ។" (التويد: 5 / 267)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾

៥៤. យើងបានអធិប្បាយពិស្តារនូវឧទាហរណ៍គ្រប់សព្វ [ដែលចាំបាច់និងគ្រប់គ្រាន់] ក្នុងគូរអាននេះ សម្រាប់មនុស្សជាតិ តែមនុស្ស[អវិជ្ជាមាននិស្ស័យ]ជាអ្នកឈ្លោះប្រកែកច្រើន ។

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾

៥៥. តើមានអ្វីហាមឃាត់មិនឲ្យមនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធា ពេលដែលមគ្គុទេសក៍ចង្អុលបង្ហាញផ្លូវ បានមកដល់ពួកគេ មិនឲ្យសូមខមាទោសចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេ ? [ប្រមូល]ពួកគេគ្រាន់តែរង់ ចាំឲ្យព្រឹត្តិការណ៍ដែលបុព្វបុរសជំនាន់មុនពួកគេធ្លាប់បានជួបប្រទះនោះកើតមានលើពួកគេ ឬ ការធ្វើទោសនឹងមកដល់ពួកគេចំពីមុខ ?

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوعًا ﴿٥٦﴾

៥៦. យើងបានចាត់បញ្ជូនបណ្តាសាស្ត្រាមកដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដំណឹងល្អ (ប្រាប់ឲ្យធ្វើអ្វីខ្លះ) និងព្រមាន (ឲ្យប្រយ័ត្នខ្លួន កុំធ្វើអ្វីដែលត្រូវហាម) តែប៉ុណ្ណោះ ។ ជនបដិសេធសទ្ធាទាំងឡាយ (ពួកទុច្ចរិត ។ ល ។) រមែងឈ្លោះប្រកែកដោយនាំយកមកនូវការអះអាងមិនពិតដើម្បីលើកការពិតចោល ។ ពួកគេចំអកឲ្យសញ្ញា [និងឱង្ការ]ទាំងឡាយរបស់អង្គនិងអ្វីដែលគេបាននាំមកដាស់តឿនពួក គេ ។

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

៥៧. អ្នកណាទៅ ដែលអប្រិយលើសបុគ្គលដែលគេបានដាស់តឿនដោយសញ្ញា[និងឱង្ការ] ទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួនហើយ តែបែរជាគេចចេញពីសញ្ញាទាំងនោះ ហើយបំភ្លេចចោល នូវអំពើដែលដៃខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត ? យើងបានស្រោបដួងចិត្តពួកគេដិតដើម្បីមិនឲ្យពួកគេយល់ទេ

ហើយយើងបានធ្វើឲ្យត្រចៀកពួកគេច្រង ។ បើអ្នកហៅពួកគេឲ្យប្រតិបត្តិតាមមគ្គុទេសដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនព្រមដឹកនាំខ្លួនលើមាគ៌ាល្អឡើយ ។

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْبِلًا ﴿٥٨﴾

៥៨. ព្រះម្ចាស់អ្នកគឺព្រះដែលខមាទោស ព្រះអង្គសម្បូរដោយព្រះមេត្តាធម៌ ។ បើសិនជាព្រះអង្គ ច្រោលទោសពួកគេដោយសារអំពើ[អាក្រក់]ដែលពួកគេបានសាង ព្រះអង្គប្រាកដជាបង្ខំឲ្យ ទណ្ឌកម្មឆាប់មកដល់ពួកគេ ។ តែគេបានកំណត់ពេលវេលាឲ្យពួកគេរួចស្រេចហើយ ពួកគេមិន អាចគេចផុតពីកាលកំណត់នោះទេ ។

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾

៥៩. ស្រុកទាំងនេះ យើងបានកម្ទេចវាចោលកាលពួកគេ (គឺពួកអ្នកស្រុកទាំងនោះ) បានប្រព្រឹត្ត អំពើទុច្ចរិត ហើយយើងបានកំណត់ពេលកម្ទេចពួកគេចោលរួចស្រេចហើយ ។

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

៦០. កាលមូសាបាននិយាយទៅកាន់អ្នកបម្រើគេថា៖ "ដរាបណាខ្ញុំមិនបានទៅដល់ប្រសព្វមុខទន្លេ ទាំងពីរទេ ដរាបនោះខ្ញុំនឹងមិនឈប់សម្រាកទេ ទោះបីខ្ញុំចាំបាច់ត្រូវដើរទៅយ៉ាងយូរក៏ដោយ ។"

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

៦១. លុះអ្នកទាំងពីរបានមកដល់ប្រសព្វមុខទន្លេទាំងពីរ ពួកគេបានភ្លេចត្រីពួកគេ ។ ត្រីនោះបាន បន្តដំណើរក្នុងទន្លេទៅបាត់ ។

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتَيْنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

៦២. លុះអ្នកទាំងពីរដើរបានឆ្ងាយបន្តិច គេ (មូសា) បាននិយាយទៅកាន់អ្នកបម្រើគេថា៖ "ចូរយក អាហារយើងមក យើងអស់កម្លាំងណាស់ដោយសារការធ្វើដំណើរ ។"

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَنيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

៦៣. គេ (គឺបម្រើ) បានថា៖ "ពេលដែលយើងបានឈប់សម្រាកនៅក្បែរផ្ទាំងថ្មមួយ ខ្ញុំបានភ្លេចត្រី នោះឈឹង មារស្ត្រកូនបានធ្វើឲ្យខ្ញុំភ្លេចប្រាប់អំពីត្រីនោះ ។ ត្រីនោះបានបន្តដំណើរវាក្នុងទន្លេ យ៉ាងអស្ចារ្យ ។"

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾

៦៤. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលយើងស្វែងរក ។" ដូច្នេះអ្នកទាំងពីរបានត្រឡប់ក្រោយវិញ តាមដានជើងពួកគេ ។

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا ءَاتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّا لَدُنَّا عَلِيمًا ﴿١٥﴾

៦៥. គេទាំងពីរបានជួបប្រទះម្នាក់ក្នុងចំណោមប្រាជ្ញប្រសើរ ដែលយើង បានប្រទានឲ្យនូវមេត្តាធម៌នៃយើង ហើយដែលយើងបានបង្ហាត់ឲ្យចេះដឹងនូវចំណេះវិជ្ជាដែល មកពីយើងផ្ទាល់ ។

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا ﴿١٦﴾

៦៦. មូសាបាននិយាយទៅកាន់គេថា៖ "តើខ្ញុំសូមតាមលោកទៅផងបានទេ សូមឲ្យលោកជួយ បង្រៀនខ្ញុំនូវចំណេះវិជ្ជាត្រង់ត្រូវដែលគេបានបង្រៀនលោកនោះ ?"

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿١٧﴾

៦៧. គេបានថ្លែងថា៖ "[មូសា] លោកមិនអាចអត់ធ្មត់បានច្រើនជាមួយខ្ញុំទេ ។

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿١٨﴾

៦៨. លោកនឹងអាចអត់ធ្មត់បានដូចម្តេច ចំពោះអ្វីដែលលោកមិនដឹងមិនស្គាល់ទេនោះ ?"

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿١٩﴾

៦៩. គេបានថា៖ "លោកនឹងឃើញថាខ្ញុំមានការអត់ធ្មត់ បើអស់ឡោះហ្នាំទ្រង់ប្រាថ្នា ហើយខ្ញុំនឹងមិន ប្រកែកបញ្ហាណាមួយរបស់លោកឡើយ ។"

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٢٠﴾

៧០. គេបានថា៖ "បើលោកតាមខ្ញុំ ចូរលោកកុំសាកសួរខ្ញុំអំពីរឿងណាមួយឡើយ ដរាបណាខ្ញុំមិន បាននិយាយរឿងនោះប្រាប់លោកទេ ។"

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٢١﴾

៧១. ពួកគេក៏បានចេញដំណើរ ។ លុះពួកគេបានឡើងលើទូកមួយ គេបានចោទម្តុះទូកនោះ ។ គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "លោកចោទម្តុះទូកនេះដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នកដោយសារទូកនេះលិចលង់ឬ ? លោកបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់មួយ !"

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٢﴾

៧២. គេបាននិយាយ[ទៅកាន់មូសា]ថា៖ "តើខ្ញុំមិនបានប្រាប់លោករួចហើយទេ ថាលោកមិនអាចអត់

ធុត់ជាមួយខ្ញុំបានច្រើនទេ ?"

قَالَ لَا تَأْخُذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾

៧៣. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "សូមលោកកុំប្រកាន់ទោសខ្ញុំ ព្រោះតែខ្ញុំបានភ្លេចភ្លាំងនោះ ហើយសូមលោកកុំធ្វើឲ្យខ្ញុំលំបាកលំបិនពេកក្នុងកិច្ចការខ្ញុំ ។"

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتَنِي بِغَيْرِ زَكَاةٍ بَعِيرٍ نَفْسٍ لَقَدِ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

៧៤. ពួកគេក៏បានធ្វើដំណើរតទៅទៀត ។ លុះបានជួបក្មេងប្រុសម្នាក់ គេក៏បានសម្លាប់ក្មេងនោះ ។ គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "លោកបានសម្លាប់មនុស្សគ្មានទោសម្នាក់ដែលពុំបានសម្លាប់អ្នកណាម្នាក់ដូច្នោះឬ ? នេះលោកបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ។"

﴿٧٥﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

៧៥. គេបានប្រាប់មូសាថា៖ "តើខ្ញុំមិនបានប្រាប់លោកហើយទេ ថាលោកមិនអាចអត់ធុត់បានច្រើនឡើយជាមួយខ្ញុំ?"

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾

៧៦. គេ (មូសា) បានថា៖ "បើសិនជាខ្ញុំសាកសួរលោកអំពីករណីណាមួយក្រោយពីនេះ សូមលោកកុំទុកខ្ញុំជាគ្នាទៀត ។ លោកនឹងពុំមានទោសព្រមទេ[បើលោកបែកពីខ្ញុំ] ។"

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقُضَ فَاقَامَهُ ۖ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾

៧៧. ពួកគេក៏បានចេញដំណើរ ។ លុះបានជួបពួកអ្នកស្រុកមួយ ពួកគេបានសូមអាហារទទួលទានតែអ្នកស្រុកនេះមិនយកអាសាពួកគេទេ ។ ពួកគេបានឃើញនៅក្នុងស្រុកនោះនូវកំផែងមួយដែលស្ទើរនឹងរលំ គេក៏បានតម្រង់វាឲ្យត្រង់ឡើងវិញ ។ គេ (មូសា) បាននិយាយថា៖ "បើលោកមានបំណងលោកអាចទាររង្វាន់ពីកិច្ចការនេះបាន ។"

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۖ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾

៧៨. គេបានថា៖ "នេះគឺពេលដែលយើងត្រូវឃ្លាតគ្នា ។ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ឲ្យលោកជ្រាបមូលហេតុដែលលោកមិនអាចអត់ធុត់បាន ។"

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾

៧៩. ទាក់ទងនឹងរឿងទូកនោះ វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាជនក្រខ្សត់ដែលប្រកបការទន្លេ ។ ខ្ញុំចង់ធ្វើ

الجزء ١٦ الجزء ٣١ - ٣١ - الجزء ١٦

ឲ្យទូកនោះខូចពីព្រោះមានក្សត្រមួយរឹបអូសយកទូក[ល្អ]ទាំងអស់[ដោយទុច្ចរិត] ។

وَأَمَّا الْغُلَمَ فَكَانَ أَبُوهُم مُّؤْمِنِينَ فَأَخْبَيْنَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾

៨០. រីឯក្មេងប្រុសម្នាក់នោះវិញ បិតានិងមាតារបស់គេជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ យើងខ្លាចគេបង្ខំអ្នកមានគុណទាំងពីររបស់គេដោយបទខុសឆ្គងនិងបទបដិសេធសទ្ធារបស់គេ ។

فَارَدْنَا أَن يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾

៨១. ដូច្នោះយើងចង់ឲ្យព្រះម្ចាស់ពួកគេដូរឲ្យពួកគេនូវ[កូន]ម្នាក់ទៀតដែលបរិសុទ្ធ និងមានចិត្តមេត្តាប្រណីជាងគេម្នាក់នេះ ។

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

៨២. រីឯកំផែងនោះវិញ វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្មេងកំព្រាពីរនាក់ក្នុងស្រុកនោះ ។ មានកំណប់ទ្រព្យមួយនៅក្រោមនោះជារបស់គេទាំងពីរ បិតាពួកគេជាមនុស្សល្អត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នោះព្រះម្ចាស់លោកមានព្រះបំណងឲ្យគេទាំងពីរបានគ្រប់វ័យបរិបូណ៌ ពួកគេនឹងដឹកយកទ្រព្យពួកគេនោះ[ដោយខ្លួនឯង] ជាព្រះឧបការធម៌របស់ព្រះម្ចាស់លោក ។ ខ្ញុំមិនបានប្រព្រឹត្តដោយចិត្តឯងទេ ។ នេះគឺការអធិប្បាយមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យលោកអត់ធ្មត់អ្វីទាំងនោះពុំបាន ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៤-៨២

1. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ بِلَالٍ، عَنْ يُوسُفَ، قَالَ: اِخْتَلَفَ يُوسُفُ وَ هِشَامُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالِمِ الَّذِي أَنَاهُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَيْهُمَا كَانَ أَعْلَمُ؟ وَ هَلْ يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حُجَّةٌ فِي وَقْتِهِ وَ هُوَ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ؟ قَالَ قَاسِمُ الصَّيْقَلِ: فَكُنْتُ ذَلِكَ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَسْأَلُونَهُ عَنْ ذَلِكَ، فَكَتَبَ فِي الْجَوَابِ: «أَتَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْعَالِمَ فَأَصَابَهُ وَ هُوَ فِي جَزِيرَةٍ مِنْ جَزَائِرِ الْبَحْرِ إِذَا جَالَسًا وَ إِذَا مَتَكَمًا، ... قَالَ: مَنْ أَنْتَ؟ قَالَ: أَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ. قَالَ: أَنْتَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ الَّذِي كَلَّمَهُ اللَّهُ تَكْلِيمًا؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَمَا حَاجَتُكَ؟ قَالَ: جِئْتُ لِتُعَلِّمَنِي بِمَا عُلِّمْتَ رُشْدًا. قَالَ: إِنِّي وَكَلْتُ بِأَمْرٍ لَا تُطِيقُهُ، وَ وَكَلْتُ أَنْتَ بِأَمْرٍ لَا أُطِيقُهُ.

១. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថ្លែងថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាស៊ី ប៊ិន ប៊ីឡាល់បានតំណាលពីយូនុសដែលបានតំណាលថា៖ "យូនុសនិងហ្គីស្តា ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានជជែកគ្នាអំពីអ្នកចេះដឹងដែលមូសា(ﷺ)បានទៅជួបតើទាំងពីរនាក់នេះ អ្នកណាចេះដឹងជាងគេ? តើរឿងនេះអាចកើតឡើងដល់មូសា(ﷺ)បានដែរឬក្នុងសម័យកាលព្រះអង្គ(ﷺ) ព្រោះព្រះអង្គ(ﷺ)ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ លើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ?" ក្លឹស៊ីម អាល-ស្វយ័កូលបានថា៖ "យើងនឹងសរសេរសំបុត្រទៅសួរអាហ្វិ អាល-ហាសាន់ អាល-រីដ្ឋិ(ﷺ) អំពីរឿងនេះ ។" ព្រះអង្គ(ﷺ)បានសរសេរសំបុត្រតបមកវិញថា៖ "មូសា(ﷺ)បានទៅជួបអ្នកចេះដឹងម្នាក់ដែលនៅលើកោះមួយកណ្តាលទន្លេ ។ បុរសនោះសួរថា៖ "តើ

លោកស្រីជាអ្នកណា?" ព្រះអង្គបានតបថា: "មូសាស្រី ប៊ីន អ៊ីមរ៉នស្រី ។" បុរសនោះបានសួរថា: "លោកស្រីគឺមូសាស្រី ប៊ីន អ៊ីមរ៉នស្រី ដែលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលរកដោយព្រះបន្ទូលនោះឬ?" ព្រះអង្គបានតបថា: "ត្រូវហើយ ។" បុរសនោះបានសួរថា: "ព្រះអង្គមានការអ្វី?" មូសាស្រីបានថា: "ខ្ញុំមករកលោក សូមឲ្យលោកជួយបង្រៀនខ្ញុំនូវចំណេះវិជ្ជាត្រង់ត្រូវដែលគេបានបង្រៀនលោកនោះ" បុរសនោះបានថា: "ទូលបង្គំយល់ព្រមដោយមានលក្ខខណ្ឌមួយដែលព្រះអង្គមិនអាចអត់ទ្រាំបាន ហើយព្រះអង្គក៏យល់ព្រមដោយមានលក្ខខណ្ឌមួយដែលទូលបង្គំមិនអាចអត់ទ្រាំបាន ។"

ثُمَّ حَدَّثَهُ الْعَالِمُ بِمَا يُصِيبُ آلَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) مِنَ الْبَلَاءِ وَ كَيْدِ الْأَعْدَاءِ حَتَّى اسْتَدَّ بُكَاءُوهُمْ، ثُمَّ حَدَّثَهُ عَنْ فَضْلِ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) حَتَّى جَعَلَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ حَتَّى ذَكَرَ فُلَانًا وَ فُلَانًا، وَ فُلَانًا، وَ مَبْعَثَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى قَوْمِهِ، وَ مَا يَلْقَى مِنْهُمْ وَ مِنْ تَكْذِيبِهِمْ إِيَّاهُ، وَ ذَكَرَ لَهُ تَأْوِيلَ هَذِهِ الْآيَةِ: " وَ نُفَلِّبُ أَقْدَانَهُمْ وَ أَنْبَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ " حِينَ أَخَذَ عَلَيْهِمُ الْمِيثَاقَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).

ញាណី (គឺបុរសអ្នកចេះដឹង) បានតំណាលឲ្យមូសាស្រីដឹងនូវទុក្ខវេទនាដែលរាជបុត្ររាជនក្តាស្រីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ និងទទួលរង ឲ្យដឹងអំពីផែនការក្បត់របស់ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ បណ្តាលឲ្យសម្រែកអ្នកទាំងពីរយំខ្លាំង ។ បន្ទាប់មកញាណីបានតំណាលប្រាប់មូសាស្រីអំពីគុណសម្បត្តិរបស់រាជបុត្ររាជនក្តាស្រីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ មូសាស្រីបានថា: "ឱកម្មខ្ញុំប្រសិនបើខ្ញុំជា រាជបុត្ររាជនក្តាស្រីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ" រហូតដល់ញាណីបានថ្លែងអំពីបុគ្គលនោះមួយ បុគ្គលនោះមួយ និងបុគ្គលនោះមួយ និងការចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាទៅរកប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ ឲ្យមូសាស្រីដឹងថាព្រះសាស្តាបានប្រឈមនឹងពួកមនុស្សនោះដូចម្តេចខ្លះ ពួកមនុស្សទាំងនោះប្រកែកតតាំងព្រះអង្គដូចម្តេចខ្លះ ហើយបានប្រាប់ឲ្យមូសាស្រីដឹងនូវសេចក្តីអធិប្បាយអាយ៉ាស្តនេះ: [៦:១១០] យើងនឹងបង្វែរដូងចិត្តនិងចក្ខុពួកគេ [ដោយសារតែបាបនិងអំពើទុច្ចរិតវិញរបស់ពួកគេ ពួកគេនឹងមិនជឿទេ] ដូចដែលពួកគេពុំបានជឿកាលពីដំបូងនោះដែរ ត្រង់នេះអស់ឡោះហ្ន៎បានទទួលកិច្ចព្រមព្រៀងពីពួកគេ ។

فَقَالَ مُوسَى: "هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِي بِمَا عَلَّمْتَ رُشْدًا" فَقَالَ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا * وَ كَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خَيْرًا" ؟ فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَ لَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا" قَالَ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَإِنْ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا" يَقُولُ: لَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ أَفْعَلُهُ، وَ لَا تُنَكِّرُهُ عَلَيَّ حَتَّى أُحِبِّبَكَ أَنَا بِحَبْرِهِ، قَالَ: نَعَمْ.

មូសាស្រីបានថា: "[១៨:៦៦] "តើខ្ញុំសូមតាមលោកទៅផងបានទេ សូមឲ្យលោកជួយបង្រៀនខ្ញុំនូវចំណេះវិជ្ជាត្រង់ត្រូវដែលគេបានបង្រៀនលោកនោះ?" អាល់-ខ៊ីដ្យែរបានថា: "[១៨:៦៧] គេបានថ្លែងថា: "លោកមិនអាចអត់ធ្មត់បានច្រើនជាមួយខ្ញុំទេ ។ [១៨:៦៨] លោកនឹងអាចអត់ធ្មត់បានដូចម្តេចចំពោះអ្វីដែលលោកមិនដឹងមិនស្គាល់ទេនោះ?" មូសាស្រីបានថា: [១៨:៦៩] គេបានថា: "លោកនឹងឃើញថាខ្ញុំមានការអត់ធ្មត់ បើអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ប្រាថ្នា ហើយខ្ញុំនឹងមិនប្រកែកបញ្ហាណាមួយរបស់លោកឡើយ ។" អាល់-ខ៊ីដ្យែរបានថា: "[១៨:៧០] គេបានថា: "បើលោកតាមខ្ញុំ ចូរលោកកុំ

គេ ។ 6:108-111

សាកសួរខ្ញុំអំពីរឿងណាមួយឡើយ ដរាបណាខ្ញុំមិនបាននិយាយរឿងនោះប្រាប់លោកទេ ។" អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)បានថា៖ "ព្រះអង្គ(៧៤)កុំសួរទូលបង្គំអំពីប្រការណាដែលទូលបង្គំធ្វើជាដាច់ខាត ហើយកុំប្រឆាំងទូលបង្គំដរាបណាទូលបង្គំមិនបានប្រាប់ឲ្យព្រះអង្គ(៧៤)ដឹងមូលហេតុនោះទេ ។" មូសា(៧៥)បានថា៖ "បាន ។"

فَمَرُّوا ثَلَاثَهُمْ حَتَّىٰ اِنْتَهَوْا إِلَىٰ سَاحِلِ الْبَحْرِ، وَ قَدْ شَحِنَتْ سَفِينَةٌ وَ هِيَ تُرِيدُ أَنْ تَعْبُرَ، فَقَالَ أَرْبَابُ السَّفِينَةِ: نَحْمِلُ هَٰؤُلَاءِ الْثَلَاثَةَ نَفَرًا فَإِنَّهُمْ قَوْمٌ صَالِحُونَ فَحَمَلُوهُمْ، فَلَمَّا جَنَحَتِ السَّفِينَةُ فِي الْبَحْرِ قَامَ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَىٰ جَوَانِبِ السَّفِينَةِ فَكَسَرَهَا وَ حَشَاهَا بِالْحُرِّقِ وَ الطِّينِ، فَغَضِبَ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) غَضَبًا شَدِيدًا، وَ قَالَ لِلْخَضِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "أَخْرَجْتَهَا لِتُعْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا" فَقَالَ لَهُ الْخَضِرُ: "أَمْ لَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا". قَالَ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَ لَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا".

អ្នកទាំងបីបានចេញដំណើរ លុះដល់ឆ្នេរទន្លេ ទូកមួយបានរៀបចំស្រេចហើយដើម្បីចេញដំណើរ ។ ពួកម្ចាស់ទូកបានថា៖ "យើងនឹងដឹកបុគ្គលបីនាក់នេះព្រោះពួកគេជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ។" គេក៏បានដឹកបុគ្គលទាំងបីនាក់ លុះទូកបានកើលក្នុងទន្លេ អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)ងើបទៅម្ខាងទូក វាយបំបែកទូកនោះ រួចហើយយកដីឥដ្ឋដាក់ពេញទូកនោះ ។ មូសា(៧៥)ក្រោធខ្លាំងក៏បានប្រាប់អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)ថា៖

"[១៨:៧១] "លោកចោះទម្លុះទូកនេះដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នកដោយសារទូកនេះលិចលង់ឬ ? លោកបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់មួយ!" អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)បានប្រាប់មូសា(៧៥)ថា៖ "[១៨:៧២] តើខ្ញុំមិនបានប្រាប់លោករួចហើយទេថាលោក មិនអាចអត់ធ្មត់ជាមួយខ្ញុំបានច្រើនទេ ?" មូសា(៧៥)បានថា៖ [១៨:៧៣] សូមលោកកុំប្រកាន់ទោសខ្ញុំ ព្រោះតែខ្ញុំបានភ្លេចភ្លាំងនោះ ហើយសូមលោកកុំធ្វើឲ្យខ្ញុំលំបាកលំបិនពេកក្នុងកិច្ចការខ្ញុំ ។"

فَخَرَجُوا مِنَ السَّفِينَةِ وَ مَرُّوا فَنَظَرَ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَىٰ غُلَامٍ يَلْعَبُ بَيْنَ الصِّبْيَانِ حَسَنَ الْوَجْهِ كَأَنَّهُ قَطْعَةُ قَمَرٍ، وَ فِي أَدْنَيْهِ دُرَّتَانِ، فَأَتَاهُ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ أَخَذَهُ فَفَتَلَهُ؛ فَوَتَّبِعَ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَىٰ الْخَضِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ جَلَدَ بِهِ الْأَرْضَ، فَقَالَ: "أَمْ قَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا"؟! فَقَالَ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "أَمْ لَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا"؟! قَالَ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "إِنْ سَأَلْتِكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا".

ពួកគេបានចុះពីទូកហើយចេញដំណើរ ។ អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)បានសម្លឹងមើលក្មេងប្រុសមុខស្អាតម្នាក់កំពុងលេងជាមួយក្មេងទៀត ហាក់ដូចជាក្មេងនោះជាប្រុសមួយនៃខែ ។ នៅក្នុងត្រចៀកក្មេងនោះមានត្បូងគង់ពីរ ។ អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)មើលក្មេងនោះ ហើយចាប់ក្មេងនោះសម្លាប់ ។ មូសា(៧៥)បានសួរទៅផ្ទាល់អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)ទៅលើដីហើយថា៖ "[១៨:៧៤] "លោកបានសម្លាប់មនុស្សគ្មានទោសម្នាក់ដែលពុំបានសម្លាប់អ្នកណាម្នាក់ ដូច្នេះឬ ? នេះលោកបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ។" អាណា-ខ័រដ្ឋៀវ(៧៤)បានថា៖ "[១៨:៧៥] "តើខ្ញុំមិនបានប្រាប់លោកហើយទេ ថាលោកមិនអាចអត់ធ្មត់បានច្រើនឡើយជាមួយខ្ញុំ ?" មូសា(៧៥)បានថា៖ "[១៨:៧៦] បើសិនជាខ្ញុំសាកសួរលោកអំពីករណីណាមួយក្រោយពីនេះ សូមលោកកុំទុកខ្ញុំជាគ្នាទៀត ។ លោកនឹងពុំមានទោសដែរអ្វីទេ[បើលោកបែកពីខ្ញុំ] ។"

"فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعْنَا أَهْلَهَا" [بِالْعَشِيِّ] تُسَمَّى النَّاصِرَةَ، وَ إِلَيْهَا تُنْسَبُ النَّصَارَى، وَ لَمْ يُضَيَّفُوا أَحَدًا قَطُّ، وَ لَمْ

يُطْعَمُوا غَرِيْبًا، فَاسْتَطَعْتُمْهُمْ فَلَمْ يُطْعَمُوهُمْ وَ لَمْ يُضَيِّقُوهُمْ، فَنَظَرَ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى حَائِطٍ قَدْ زَالَ لِيْنِهَدِمَ فَوَضَعَ الْخَضِرُ يَدَهُ عَلَيْهِ، وَ قَالَ: قُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى، فَقَامَ. فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَمْ يَنْبَغْ لَكَ أَنْ تُعَيِّمَ الْجِدَارَ حَتَّى يُطْعَمُونَا وَ يُؤْوُونَا وَ هُوَ قَوْلُهُ: "لَوْ شِئْتَ لَأَخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا" ؟

[១៨:៧៧] ពួកគេក៏បានចេញដំណើរ ។ លុះបានជួបពួកអ្នកស្រុកមួយ នៅពេលល្ងាច ស្រុកនោះមានឈ្មោះថា ណាស្ទ័រតេ ។ ពួកកាន់សាសនាគ្រិស្តនៅក្នុងស្រុកនេះមិនឲ្យអ្នកណាចូលទៅក្នុងស្រុកនោះជាដាច់ខាត មិនយកអាសាជនក្រៅស្រុកទេ ពួកគេបានសូមអាហារទទួលទាន តែអ្នកស្រុកនេះមិនយកអាសាពួកគេទេ ហើយមិនឲ្យពួកគេចូលលាយឡំជាមួយពួកគេនោះទេ ។ អាល់-ខ័ដ្យើរ(ﷺ)បានសម្លឹងមើលកំផែងមួយ ដែលស្ទើរនឹងរលំ ។ អាល់-ខ័ដ្យើរ(ﷺ)ដាក់ដៃលើកំផែងនោះហើយថា៖ "ចូរត្រង់ឡើង អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។" កំផែងនោះក៏ទៅជាត្រង់វិញ ។ មូសា(ﷺ)បានថា៖ "មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់លោក(ﷺ)ទេដែលលោកតម្រង់កំផែងពួកគេហើយ ពួកគេមិនឲ្យបាយយើងមិនឲ្យយើងស្នាក់នៅទេនោះ ។" នេះគឺសម្តីរបស់មូសា(ﷺ)គឺ៖ "បើលោកមានបំណង លោកអាចទាររង្វាន់ពីកិច្ចការនេះបាន ។"

فَقَالَ لَهُ الْخَضِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "هَذَا فِرَاقُ بَنِي وَ بَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا * أَمَا السَّفِينَةُ" الَّتِي فَعَلْتَ بِهَا مَا فَعَلْتَ "فَكَانَتْ لِمَسَاكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَ كَانَ وِزَارَهُمْ مِلْكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ صَالِحَةً غَضَبًا" - كَذَا نَزَلَتْ - وَ إِذَا كَانَتْ السَّفِينَةُ مَغْرُوبَةً، لَمْ يَأْخُذْ مِنْهَا شَيْئًا،

អាល់-ខ័ដ្យើរ(ﷺ)បានប្រាប់មូសា(ﷺ)ថា៖ "[១៨:៧៨] នេះគឺពេលដែលយើងត្រូវឃ្លាតគ្នា ។ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ឲ្យលោកជ្រាបមូលហេតុដែលលោកមិនអាចអត់ធ្មត់បាន ។ [១៨:៧៩] ទាក់ទងនឹងរឿងទូកនោះ ដែលទូលបង្គំ(ﷺ)បានធ្វើអ្វីដែលទូលបង្គំ(ﷺ)បានធ្វើនោះ វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាជនក្រខ្យត់ដែលប្រកបការទន្លេ ។ ខ្ញុំចង់ធ្វើឲ្យទូកនោះខូចពីព្រោះមានក្សត្រមួយរឹបអូសយកទូកឃ្មុំទាំងអស់ អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវលើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។ បើទូកនោះជាទូកខូច ស្តេចនោះនឹងមិនរឹបយកអ្វីៗដែលនៅក្នុងទូកនោះទេ ។"

"وَ أَمَا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ وَ طَبِعَ كَافِرًا" - كَذَا نَزَلَتْ - فَتَنَزَّتُ إِلَى حَبِيبِهِ وَ عَلَيْهِ مَكْتُوبٌ: طَبِعَ كَافِرًا: "فَحَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُعْيَانًا وَ كُفْرًا * فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا خَيْرًا مِنْهُ رِزْقًا وَ أَقْرَبَ رَحْمًا" فَأَبْدَلَ اللَّهُ وَالِدَيْهِ بِنْتًا وَكَدَّتْ سَبْعِينَ نَبِيًّا

[១៨:៨០] រីឯក្មេងប្រុសម្នាក់នោះវិញ បិតានិងមាតារបស់គេជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា **ចំណែកឯអត្តចរិតរបស់ក្មេងនោះជាបុគ្គលអសទ្ធា** អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវលើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។ ទូលបង្គំ(ﷺ)បានសម្លឹងមើលលើថ្ងាសក្មេងនោះ ឃើញមានចារថា "អត្តចរិតអសទ្ធា (طبع كافر)" យើងខ្លាចគេបង្ខំអ្នកមានគុណទាំងពីររបស់គេដោយបទខុសឆ្គងនិងបទបដិសេធសទ្ធារបស់គេ ។ [១៨:៨១] ដូច្នោះយើងចង់ឲ្យព្រះម្ចាស់ពួកគេដូរឲ្យពួកគេនូវ[ក្លាន]ម្នាក់ទៀតដែលបរិសុទ្ធ និងមានចិត្តមេត្តាប្រណីជាងគេម្នាក់នេះ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎បានផ្លាស់ប្តូរដោយធ្វើឲ្យម្តាយក្មេងប្រុសនោះមានកូនស្រីម្នាក់ ហើយកូនស្រីនេះនឹងឲ្យកំណើតដល់ព្រះសាស្តាចិត្តសិបអង្គ (ﷺ) (ក្នុងវង្សត្រកូលកូនស្រីនោះ) ។"

ចាំបាច់ត្រូវដើរទៅយ៉ាងយូរក៏ដោយ ។ អាថ្នី យ៉ាក្នុងហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាល់-ហ្វាក្នុងគឺប៉ែតសិប ឆ្នាំ ។"

وَ قَوْلُهُ: «لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِمْرًا» هُوَ الْمُنْكَرُ، وَ كَانَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُنْكِرُ الظُّلْمَ، فَأَعْظَمَ مَا رَأَى». (تفسير القمّي 2:40، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 650)***

ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [១៨:៧១] លោកបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់មួយ! នោះគឺអ្វីដែលអាក្រក់ មូសា عليه السلام ចាត់ទុកអំពើអយុត្តិធម៌ជាអំពើអាក្រក់ ដូច្នោះអ្វីដែលមូសា عليه السلام បានឃើញនោះធ្វើឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام មានទុក្ខខ្លាំង ។" (تفسير القمّي 2: 40)

4. عَنْ هِشَامِ بْنِ سَلْمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «كَانَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَعْلَمَ مِنَ الْخَضِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العياشي 2: 43 / 330، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 651)***

៤. ទទួលបានពីហ្ន៎ស្នាំ ប៊ីន សាលិមដែលបានតំណាលតមកពី អាថ្នី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "មូសា عليه السلام ចេះដឹងជាងអាល់-ខ័រដ្យ័រ عليه السلام ។" (تفسير العياشي 2: 43 / 330)

5. وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الْأَحْمَرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَادٍ، عَنْ سَيْفِ الثَّمَارِ، قَالَ: كُنَّا مَعَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) جَمَاعَةً مِنَ الشَّيْخَةِ فِي الْحَجْرِ، فَقَالَ: «عَلَيْنَا عَيْنٌ؟»، فَالْتَفَتْنَا يَمَنًا وَ يَسْرَةً، فَلَمْ نَرَ أَحَدًا، فقلْنَا: لَيْسَ عَلَيْنَا عَيْنٌ. فَقَالَ: «وَ رَبِّ الْكَعْبَةِ وَ رَبِّ الْبَيْتَةِ - ثَلَاثَ مَرَّاتٍ - لَوْ كُنْتُ بَيْنَ مُوسَى وَ الْخَضِرِ لَأَخْبِرْتُهُمَا أَيُّ أَعْلَمَ مِنْهُمَا، وَ لَأَنْبَأْتُهُمَا عَمَّا لَيْسَ فِي أَيْدِيهِمَا، لِأَنَّ مُوسَى وَ الْخَضِرَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أُعْطِيَا عِلْمَ مَا كَانَ، وَ لَمْ يُعْطِيَا عِلْمَ مَا يَكُونُ، وَ مَا هُوَ كَائِنٌ، حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ، وَ قَدْ وَرِثَاهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَرَآئِهِ)». (الكافي 1: 260 / 1، البرهان في تفسير القرآن , ج 3 , ص 674)***

៥. [...] សែហ្ន៎ អាល់-តាម៉ារបានតំណាលថា ស្ន៎អ្នកបំប្លែងក្រុមបាននៅជុំជាមួយ អាថ្នី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ឯថ្ម (الحجر) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើមានភ្នែកសម្លឹងមកយើងទេ?" យើងក៏បានបែរមកមើលជុំវិញខ្លួន ខាងស្តាំ ខាងឆ្វេង មិនឃើញមានអ្នកណាម្នាក់ទេ ហើយយើងទូលថា៖ "មិនមានគេមើលយើងទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្តាប់ចំពោះព្រះម្ចាស់ رجل កាត់បាស់ ព្រះម្ចាស់ رجل ព្រះសំណង់" បីដង "ប្រសិនបើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅជាមួយមូសា عليه السلام និងអាល់-ខ័រដ្យ័រ عليه السلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងពីរថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចេះដឹងជាងព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងពីរ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងពីរឲ្យដឹងនូវអ្វីដែលមិននៅក្នុងកណ្តាប់ដៃព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងពីរនោះទេ (គឺអ្វីដែលព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងពីរមិនដឹង) ពីព្រោះមូសា عليه السلام និងអាល់-ខ័រដ្យ័រ عليه السلام ដឹងតែអ្វីដែលបានកន្លងមកហើយ មិនដឹងអ្វីដែលនៅក្នុងពេលនេះទេ ។ អ្វីដែលនឹងកើតឡើងរហូតដល់ពេលម៉ោងនឹងកើតមានឡើងនោះ យើង عليه السلام ទទួលដឹងរឿងទាំងនេះជាការមរតកតមកពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ។" (الكافي 1: 260 / 1)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا

៨៣. ពួកគេសាកសួរអ្នកអំពីស៊ុល-កូរណែន ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំនឹងថ្លែងឲ្យអស់លោកប្រាប់កំណត់ ហេតុដែលទាក់ទងនឹងគេ ។"

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾

៨៤. យើងបានតែងតាំងគេនៅលើផែនដី ហើយយើងបានឲ្យគេមានមធ្យោបាយ[ដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព សម្រាប់ធានាជ័យជំនះ]លើសព្វសារពើ ។

فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾

៨៥. គេបានដើរតាមផ្លូវមួយ ។

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ ۖ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَا الْقَوْمِ إِنَّا إِنَّمَا أَن تَعَذَّبَ ۖ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

៨៦. លុះគេបានទៅដល់កន្លែងថ្ងៃលិច (ទិសខាងលិច) គេបានឃើញថ្ងៃលិចបាត់ទៅក្នុងកន្លែងភក់ ផុស ហើយបានឃើញមានមនុស្សនៅទីនោះ ។ យើងមានតម្រាស់[ប្រាប់គេ]ថា៖ "ស៊ុល- កូរណែន អើយ អ្នកអាចធ្វើទណ្ឌកម្ម (ប្រដៅ) ពួកគេ ឬអ្នកអាចធ្វើល្អចំពោះពួកគេ ។"

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ ۖ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نَكِرًا ﴿٨٧﴾

៨៧. គេបានថា៖ "អ្នកណាមួយប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត យើងនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ បន្ទាប់ពីនោះ អ្នក នោះនឹងត្រូវត្រឡប់ទៅឯព្រះម្ចាស់ខ្លួនវិញ ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសអ្នកនោះយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។"

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ الْحَسَنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾

៨៨. រីឯអ្នកណាមួយដែលមានសទ្ធា[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎] ប្រព្រឹត្តល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ សង្គមមនុស្ស] អ្នកនោះនឹងបានទទួលរង្វាន់ល្អ ។ យើងនឹងចែងចំពោះគេនូវបញ្ហាស្រាលរបស់ យើង ។"

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾

៨៩. បន្ទាប់មក គេបានដើរតាមផ្លូវមួយ ។

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾

៩០. លុះគេបានទៅដល់កន្លែងថ្ងៃរះ (ទិសខាងកើត) ។ គេបានឃើញថ្ងៃរះលើមនុស្សមួយក្រុមដែល យើងមិនបានប្រទានឲ្យនូវជម្រកពីក្រោមថ្ងៃនោះទេ ។

كَذَٰلِكَ ۖ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾

៩១. [រឿងនេះបានប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងពិតប្រាកដ]ដូចនេះឯង ។ យើងជ្រាបដឹងនូវអ្វីដែលគេ (ស៊ុល-កូរណែន) ក្តាប់ទុក ។

ثُمَّ اتَّعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾

៩២. បន្ទាប់មក គេបានដើរតាមផ្លូវមួយ ។

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾

៩៣. លុះគេបានទៅដល់កន្លែងមួយដែលស្ថិតនៅរវាងភ្នំពីរ ។ គេបានឃើញមនុស្សមួយពួកនៅខាងភ្នំទាំងពីរនោះដែលពិបាកយល់ភាសា ។

قَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا لَنَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ

سَدًّا ﴿٩٤﴾

៩៤. ពួកគេបានថា៖ "ស៊ុល-កូរណែនអើយ យ៉ាក្នុងយូច្និងម៉ាក្នុងយូច្នធ្វើឲ្យមានវិនាសនៅលើទឹកដី ។ តើយើងសូមជូនអំណោយឲ្យលោកបានទេ បើលោកជួយសាងសង់ទំនប់មួយរវាងយើងនិងពួកគេ ។"

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾

៩៥. គេបានថា៖ "អ្វីដែលព្រះម្ចាស់ខ្ញុំប្រទានឲ្យខ្ញុំនោះប្រសើរជាង [លើសអំណោយពួកលោក] ។ តែចូរអស់លោកជួយខ្ញុំដោយកម្លាំងពលកម្ម ខ្ញុំនឹងសាងសង់របាំងមាំមួយរវាងអស់លោកនិងពួកគេ ។"

ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ أَنْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ

قَطْرًا ﴿٩٦﴾

៩៦. ចូរអស់លោកយកដុំដែកមកឲ្យខ្ញុំ ។" លុះគេបានលុបចន្លោះរវាងសងខាងភ្នំពេញ គេបានថា៖ "អស់លោកចូរផ្គុំ[ភ្លើង] ។" លុះគេបានធ្វើឲ្យ[ដែក]ទៅជាភ្លើងនេះរង្គាលហើយ គេបានថា៖ "ចូរអស់លោកយកលង្ហិនរលាយមកឲ្យខ្ញុំ ដើម្បីនឹងស្រោចពីលើវា ។"

فَمَا اسْتَطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

៩៧. ដូច្នេះពួកគេ (គឺយ៉ាក្នុងយូច្និងម៉ាក្នុងយូច្ន) មិនអាចឡើងរបាំងនោះបានទេ មិនអាចចោះទម្លុះវាបានទេ ។

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾

៩៨. គេ (ស៊ុល-កូរណែន) បានថា៖ "នេះគឺព្រះមេត្តាធម៌ (គឺអំណោយ) របស់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។ តែកាល

ណាព្រះសន្យា (ព្រះបញ្ញា) របស់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនឹងមកដល់ កាលនោះព្រះអង្គនឹងពង្រាបឲ្យរាប ស្មើដី ។ ព្រះសន្យារបស់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំប្រាកដជាសច្ចៈមែន ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨៣-៩៩

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَبَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَوْرَمَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْقَاسِمُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ بُرَيْدِ الْعَجَلِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: قَامَ ابْنُ الْكَوَّاءِ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَخْبِرْنِي عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ، أَمْ نَبِيًّا كَانَ أَمْ مَلِكًا؟ وَ أَخْبِرْنِي عَنْ قَرْنَيْهِ، أَمْ مِنْ ذَهَبٍ أَمْ مِنْ فِضَّةٍ؟

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ... អាល់-អាស្វាប៊ុ ចិន ណាបាតាស៊ុបានតំណាលថា អ៊ីបនូ អាល់-កាតូហ្វបានដើម ឡើងខណៈដែលអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅលើវេទិកា ។ អ៊ីបនូ អាល់-កាតូហ្វបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីស្តីល កូរណែន តើគេជាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬជាស្តេច ? សូមព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានដឹងអំពីស្នែងទាំងពីររបស់គេថា តើស្នែងនោះជាស្នែងមាសឬជាស្នែង ប្រាក់ ?"

فَقَالَ لَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَمْ يَكُنْ نَبِيًّا وَ لَا مَلِكًا وَ لَمْ يَكُنْ قَرْنَاهُ مِنْ ذَهَبٍ وَ لَا فِضَّةٍ، وَ لَكِنَّهُ كَانَ عَبْدًا أَحَبَّ اللَّهُ فَأَحَبَّهُ اللَّهُ، وَ نَصَحَ اللَّهُ فَنَصَحَهُ اللَّهُ، وَ إِنَّمَا سُمِّيَ ذَا الْقَرْنَيْنِ لِأَنَّهُ دَعَا قَوْمَهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَضَرَبُوهُ عَلَى قَرْنَيْهِ، فَغَابَ عَنْهُمْ حِينًا، ثُمَّ عَادَ إِلَيْهِمْ، فَضَرَبَ عَلَى قَرْنِهِ الْآخَرَ، وَ فِيكُمْ مِثْلُهُ». يَعْنِي نَفْسَهُ. (كمال الدين و تمام النعمة: 3/393، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 659)***

អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់អ៊ីបនូ អាល់-កាតូហ្វថា៖ "ស្តីល កូរណែនមិនមែនជាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ហើយក៏មិនមែនជាស្តេចទេដែរ ស្នែងទាំងពីររបស់គេមិនមែនជាស្នែងមាសនិងមិនមែនជាស្នែងប្រាក់ទេ តែគេជាបាវដែលស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្វ្លែ អស់ឡោះហ្វ្លែទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យគេ ។ គេបានដាស់ តឿនក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្វ្លែ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វ្លែបានអប់រំណែនាំគេ ។ តែគេហៅគេថា ស្តីល កូរណែន ពីព្រោះគេបានហៅប្រជារាស្ត្រគេមករកអស់ឡោះហ្វ្លែ ប្រជារាស្ត្រគេបានវាយស្នែងគេ ។ គេ បានអវត្តមានពីប្រជារាស្ត្រគេមួយពេល ។ បន្ទាប់ពីនោះគេបានត្រឡប់ទៅរកប្រជារាស្ត្រគេវិញ ប្រជារាស្ត្រគេបានវាយស្នែងគេមួយទៀត ។ នៅក្នុងចំណោមអស់លោកមានគំរូគេមួយ ។" មានន័យថាខ្លួន ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទាល់ ។ (كمال الدين و تمام النعمة: 3/393)

2. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ حَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى الْيَمُّطِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ الدَّهْقَانِ، عَنْ دُرُسْتِ بْنِ أَبِي مَنْصُورِ الْوَاسِطِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَلَكَ ذُو الْقَرْنَيْنِ وَ هُوَ ابْنُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ سَنَةً، وَ مَكَثَ فِي مُلْكِهِ ثَلَاثِينَ سَنَةً». (المحاسن: 9/193، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 659)***

២. អាស៊ុម៉ាដូ ចិន មូហ្វាម៉ាដូ ចិន ខ័លិដូ អាល់-បារគី... អ៊ីបរហ្វីម ចិន អ្នកបង្កល ហ្វាមីដូបានតំណាលត មកពី អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់ មូសា ចិន យ៉ាក្តូហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "គេជាក្មេងប្រុសអាយុដប់ពីរ

ឆ្នាំដែលបានរស់នៅក្នុងរាជាណាចក្ររបស់គេអស់រយៈពេលសាមសិបឆ្នាំ "1" (9 /193) (المحاسن)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ "وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا".

៣. អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ឹម បាន ថ្លែង ថា... អាឡី ប្រាស្ម័យ បាន តំណាល ថា ខ្ញុំ បាន សួរ អាឡី អ្នក បង្គុល ឡោះ ប្តី អំពី ព្រះ បន្ទូល អស់ ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៨:៨៣] ពួក គេ សាក សួរ អ្នក អំពី ស៊ីល-កូរ ណែន ។ ចូរ អ្នក ថ្លែង ថា៖ "ខ្ញុំ នឹង ថ្លែង ឲ្យ អស់ លោក ប្រាប់ កំណត់ ហេតុ ដែល ទាក់ ទង នឹង គេ ។"

قَالَ: «إِنَّ ذَا الْقُرْنَيْنِ بَعَثَهُ اللَّهُ إِلَى قَوْمِهِ، فَضَرَبُوهُ عَلَى قَرْيَةِ الْأَيْمَنِ، فَأَمَاتَهُ اللَّهُ حَمْسِمِائَةَ عَامٍ، ثُمَّ بَعَثَهُ إِلَيْهِمْ بَعْدَ ذَلِكَ فَضَرَبُوهُ عَلَى قَرْيَةِ الْأَيْسَرِ، فَأَمَاتَهُ اللَّهُ حَمْسِمِائَةَ عَامٍ، ثُمَّ بَعَثَهُ إِلَيْهِمْ، بَعْدَ ذَلِكَ، فَمَلَكَهُ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا، مِنْ حَيْثُ تَطَلَّعَ الشَّمْسُ إِلَى حَيْثُ تَغْرُبُ، فَهُوَ قَوْلُهُ: "حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ" إِلَى قَوْلِهِ "عَذَابًا نُكْرًا" - قَالَ - فِي النَّارِ، فَجَعَلَ ذُو الْقُرْنَيْنِ بَيْنَهُمْ بَابًا مِنْ نُحَاسٍ وَحَدِيدٍ، وَ زَفَّتِ وَ فَطِرَانٍ، فَحَالَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْخُرُوجِ».

អាឡី អ្នក បង្គុល ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា៖ "អស់ ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ចាត់ បញ្ជូន ស៊ីល កូរ ណែន ទៅ រក ប្រជា រាស្ត្រ លោក គេ បាន វាយ ផ្តាសាយ លោក ។ អស់ ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ឲ្យ ពួក គេ ស្លាប់ អស់ រយៈ ពេល ប្រាំ រយ ឆ្នាំ ។ អស់ ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} ចាត់ បញ្ជូន លោក ទៅ រក ប្រជា រាស្ត្រ នោះ បន្ទាប់ ពី នោះ ប្រជា រាស្ត្រ នោះ បាន វាយ ផ្តាសាយ ឆ្នេង លោក អស់ ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏ បាន ឲ្យ ពួក គេ ស្លាប់ អស់ រយៈ ពេល ប្រាំ រយ ឆ្នាំ ។ អស់ ឡោះ ប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ចាត់ បញ្ជូន លោក មក រក ពួក គេ ក្រោយ ពី នោះ ។ លោក ក៏ បាន កាន់ កាប់ ទិស ខាង កើត និង ទិស ខាង លិច នៃ ដែន ដី ទី ដែល ថ្ងៃ រះ ឡើង ទៅ រក កន្លែង វាល ិច ។ នេះ គឺ ព្រះ បន្ទូល ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៨:៨៦] លុះ គេ បាន ទៅ ដល់ កន្លែង ថ្ងៃ លិច គេ បាន ឃើញ ថ្ងៃ លិច បាត់ ទៅ ក្នុង កន្លែង ភក់ ផុស ដល់ ព្រះ បន្ទូល ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៨:៨៧] ព្រះ អង្គ នឹង ដាក់ ទោស អ្នក នោះ យ៉ាង ធ្ងន់ ធ្ងរ ។" ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា៖ "ក្នុង ភ្លើង ។ ស៊ីល កូរ ណែន បាន សាង ទ្វារ មួយ ឲ្យ ពួក គេ ធ្វើ អំពី លង្ហិន ដែក កៅ ស៊ូ និច ជ័រ នៅ រវាង ពួក គេ និង ច្រក ចេញ ។"

ثُمَّ قَالَ: أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَيْسَ مِنْهُمْ رَجُلٌ يَمُوتُ حَتَّىٰ يُؤَلَّدَ لَهُ مِنْ صُلْبِهِ أَلْفٌ وَلَدٍ ذَكَرٌ - ثُمَّ قَالَ - هُمْ أَكْثَرُ خَلْقٍ خُلِفُوا بَعْدَ الْمَلَائِكَةِ». (تفسير القمي 2:40، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 660)***

បន្ទាប់ មក ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា៖ "មុន ស្លាប់ ពួក គេ ម្នាក់ ៗ មាន កូន មួយ ពាន់ នាក់ ។" បន្ទាប់ មក ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា៖ "ពួក គេ (គឺ យ៉ាក្នុង យូច្រ និង ម៉ាក្នុង យូច្រ) ជា សត្វ លោក ដែល មាន ចំនួន ច្រើន ជាង គេ បន្ទាប់ ពី ពួក ទេវតា ។" (2: 40) (تفسير القمي)

4. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْحَسَنِ الْبَرْزِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ يُوسُفَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الْجَبَّارِ الْغَطَّارِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ يَسَارِ الْمَدِينِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ نَابِتٍ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ بَنِي أَسَدٍ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلًا عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَرَأَيْتَ ذَا الْقُرْنَيْنِ، كَيْفَ اسْتَطَاعَ أَنْ يَبْلُغَ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ؟ قَالَ: «سَخَّرَ اللَّهُ لَهُ السَّحَابَ، وَ مَدَّ لَهُ فِي الْأَسْبَابِ، وَ بَسَطَ لَهُ النُّورَ، فَكَانَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ عَلَيْهِ سَوَاءً». (كمال الدين و تمام النعمة: 2/393، البرهان

في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 662)***

៤. [...] ស៊ីម៉ាក់ ប៊ិន ហ្គារ៉ាប់បានតំណាលតមកពីបុរសកុលសម្ព័ន្ធអាសាដ្ឋម្នាក់ដែលបានតំណាលថា បុរសម្នាក់បានសួរអ្នកស្រាវជ្រាវ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណា ស៊ីល កូរណែនអាចទៅដល់ ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចបានដូចម្តេចទៅ?" អ្នកស្រាវជ្រាវ^{صلوات الله عليه والسلام} មានច្បាប់ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} ធ្វើឲ្យពពក ស្តាប់បញ្ហាលោក ព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه} បានបន្ថែមមធ្យោបាយនានាឲ្យលោក ព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه} ពន្យាយស្មើមកលើលោក ដូច្នោះយប់និងថ្ងៃដូចគ្នាសម្រាប់លោក ។" (2 / 393) (كمال الدين و تمام النعمة)

5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو طَالِبٍ الْمُظَفَّرُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ الْمُظَفَّرِ الْعَلَوِيُّ السَّمَرَقَنْدِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ نُصَيْرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ الْجُعْفِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: «إِنَّ ذَا الْقَرْنَيْنِ كَانَ عَبْدًا صَالِحًا، جَعَلَهُ اللَّهُ حُجَّةً عَلَى عِبَادِهِ فَدَعَا قَوْمَهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَمَرَهُمْ بِتَقْوَاهُ، فَضَرَبُوهُ عَلَى قَرْنَيْهِ فَعَابَ عَنْهُمْ زَمَانًا حَتَّى قِيلَ: مَاتَ أَوْ هَلَكَ، بِأَيِّ وَادٍ سَلَكَ؟

៥. [...] យ៉ាបៀរ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ អាល់-អាន់ស្វីរីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮរស្មីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះច្បាប់ថា៖ "ស៊ីល កូរណែនជាបាវសច្ចៈមួយរូប ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} បានឲ្យលោកទៅជាអាជ្ញាធរ លើបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه} ។ ដូច្នោះ ស៊ីល កូរណែនបានប្រកាសហៅប្រជារាស្ត្រលោកទៅរក អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} ហើយបានបញ្ជាឲ្យពួកគេមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ពួកគេបានវាយស្នែងលោក លោកបាន អវត្តមានមួយរយៈពេល ទាល់តែគេថា៖ "តើគេស្លាប់ហើយឬក៏វិនាសសូន្យបង់ហើយ ។ តើគេទៅកាន់ ច្រកល្អកណា?"

ثُمَّ ظَهَرَ وَ رَجَعَ إِلَى قَوْمِهِ، فَضَرَبُوهُ عَلَى قَرْنَيْهِ الْأَخْرَ، وَ فِيكُمْ مَنْ هُوَ عَلَى سُنَّتِهِ، وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ مَكَّنَّ لَهُ فِي الْأَرْضِ، وَ آتَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبِيًّا، وَ بَلَغَ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ، وَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى سَيَجْرِي سُنَّتُهُ فِي الْقَائِمِ مِنْ وُلْدِي، وَ يُبَلِّغُهُ شَرْقَ الْأَرْضِ وَ غَرْبَهَا حَتَّى لَا يَبْقَى سَهْلٌ وَ لَا مَوْضِعٌ مِنْ سَهْلٍ وَ لَا جَبَلٍ وَ طَهَّهُ ذُو الْقَرْنَيْنِ إِلَّا بِطَوْهٍ وَ يُظْهِرُ اللَّهُ لَهُ كُنُوزَ الْأَرْضِ وَ مَعَادِنَهَا، وَ يَنْصُرُهُ بِالرُّعْبِ، فَيَمْلَأُ الْأَرْضَ بِهِ عَدْلًا وَ قِسْطًا كَمَا مِلَّتْ جَوْرًا وَ ظُلْمًا.» (كمال الدين و تمام النعمة: 4 / 394، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 662)***

បន្ទាប់ពីនោះលោកបានលេចខ្លួនឡើងហើយបានត្រឡប់ទៅរកប្រជារាស្ត្រលោក ។ គេបានវាយស្នែង លោកម្ខាងទៀត ។ នៅក្នុងចំណោមអស់លោកមានបុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام} អនុវត្តតាមស៊ីណាស៊ីល កូរណែន ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} បានផ្តល់អំណាចឲ្យស៊ីល កូរណែននៅលើផែនដី ហើយអល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} ឲ្យលោកមាន សិទ្ធិលើសព្វសារពើ ហើយលោកទៅដល់ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិច ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} នឹងឲ្យ ស៊ីណាស៊ីលរបស់លោកបានដល់ទៅអាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} ដែលជាកូនចៅម្នាក់របស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ គេ^{عجل الله فرجه} នឹងទៅដល់ ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចនៃផែនដី ។ គេ^{عجل الله فرجه} នឹងទៅដល់គ្រប់ទីឆ្នេរនិងភ្នំដែល ស៊ីល កូរណែន បានទៅដល់ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل الله فرجه} នឹងឲ្យកំណប់ទាំងឡាយនៃផែនដីនិងអណ្តូងរ៉ែលេចឡើងឲ្យគេ^{عجل الله فرجه} ព្រះ អង្គ^{عجل الله فرجه} នឹងជួយគេ^{عجل الله فرجه} ដោយអាការក្រែងខ្លាចដោយសេចក្តីគោរព ដូច្នោះគេ^{عجل الله فرجه} នឹងធ្វើឲ្យផែនដីពេញ

កុលដ្ឋាន^{عليهم السلام}របស់អ្នក^{صلوات الله عليه وآله}ថាពួកគេនឹងបានឋានសួគ៌ ។ សម្រាប់អញ^{وَجَلَّ} ពួកគេ [១៨:៨៨] នឹងបាន ទទួលរង្វាន់ល្អ ដោយបានចូលក្នុងឋានសួគ៌ ។"

وَ جَزَاءُ الْحُسْنَى وَ هِيَ وَلايَةُ أَهْلِ الْبَيْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، دُخُولُ الْجَنَّةِ، وَ الْخُلُودُ فِيهَا فِي جِوَارِهِمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ). (تأويل الآيات 297 / 9 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 674)***

"រង្វាន់ល្អ" គឺវិទ្យាយ៉ាស្តីរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ដោយបានចូលក្នុងឋានសួគ៌ បានរស់នៅរៀងរហូត អនន្តក្បែរព្រះរាជកុលដ្ឋានទាំងនេះ^{عليهم السلام} ។" (1 / 297 : 9) (تأويل الآيات 1 : 297 / 9)

9. قَالَ: وَ جَاءَ فِي بَاطِنِ تَفْسِيرِ أَهْلِ الْبَيْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): مَا يُؤَيِّدُ هَذَا التَّأْوِيلَ فِي تَأْوِيلِ قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعْدِبُهِ ثُمَّ يَرُدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا"، قَالَ: «هُوَ يَرُدُّ إِلَىٰ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا، حَتَّىٰ يَقُولَ: "يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا"، أَيْ مِنْ شِبَعَةِ أَبِي تُرَابٍ، وَ مَعْنَىٰ رَبِّهِ أَيْ صَاحِبِهِ». (تأويل الآيات 761 / 11 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 5 صفحة : 572)***

៩. លោក (គឺស្មារ៉ុបៗ អាល់-ខ្លីន) បានថ្លែងថា ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام}បានបកស្រាយអត្ថន័យក្នុងដោយ មានសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វីតាលីមួយនេះយោង គឺ៖ [១៨:៨៧] គេបានថា៖ "អ្នក ណាមួយប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត យើងនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ បន្ទាប់ពីនោះ អ្នកនោះនឹងត្រូវត្រឡប់ទៅ ព្រះម្ចាស់ខ្លួនវិញ ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសអ្នកនោះយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។ សំដៅទៅលើ[សត្រូវរបស់]អាមីរុល- មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកនោះ (គឺសត្រូវរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}) នឹងទទួលទណ្ឌកម្មគំរូលុះត្រាតែអ្នកនោះ នឹងថា [៧៨:៤០] "ខ្ញុំចង់កើតជាគ្រាប់ដី!" ពោលគឺ នៅក្នុងស្តីអ្នករស់រវើក ទូរំបំ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអាមីរុល- មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}) ។ អត្ថន័យរបស់ "ព្រះម្ចាស់ខ្លួន" គឺទៅរកព្រះអភិបាល^{صلوات الله عليه والسلام}របស់ខ្លួន ។" (تأويل الآيات 2 : 761 / 11)

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ٩٩

៩៩. ថ្ងៃនោះ យើងនឹងទុកចោលពួកគេមួយចំនួនឲ្យពពាក់ពពួនគ្នាជាមួយមួយចំនួនទៀត ។ គេនឹង ផ្ទុំស្នែង យើងនឹងប្រមូលពួកគេទាំងអស់គ្នា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តី ៩៩

1. الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: "و تَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ" «يَعْنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ». (تفسير العيَّاشي 351 / 87 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 685)***

១. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី អាល់-អាស្ត្វបាត់ ប៊ីន ណាបាតាស្ត តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "[១៨:៩៩] ថ្ងៃនោះ យើងនឹងទុកចោលពួកគេមួយចំនួនឲ្យពពាក់ពពួនគ្នា ជាមួយមួយចំនួនទៀត មានន័យថាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير العيَّاشي 2 : 351 / 87)

9/៥ ប្រសូប័ ១១ - ៣១ - ៤១

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرَضًا ﴿١٠٠﴾

១០០. យើងនឹងនាំនរក នាថ្ងៃនោះ មកបង្ហាញជនទាំងឡាយដែលបដិសេធសទ្ធាបានឃើញ

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១០០

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ: «قَالَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه و آله): أَحْبَبَنِي الرُّوحُ الْأَمِينُ أَنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ، إِذَا وَقَفَ الْخَلَائِقُ وَ جَمَعَ الْأَوْلِيَيْنِ وَ الْآخِرِينَ، أُبِيَّ جَهَنَّمَ تُقَادُ بِالْفِ زِمَامٍ، أَخَذَ بِكُلِّ زِمَامٍ مِائَةٌ أَلْفٍ مَلِكٍ مِنَ الْعَلَاطِ الشَّدَادِ، وَ لَهَا هَدَّةٌ وَ تَحْطُمُ وَ زَفِيرٌ وَ شَهِيْقٌ، وَ إِنَّهَا لَتَرْفُزُ الرَّفْرَةَ فَلَوْ لَا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَخْرَجَهَا إِلَى الْحِسَابِ لَأَهْلَكَتِ الْجَمِيعَ،

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្រូប... យ៉ាបៀវបានតំណាលថា អាឡី យ៉ាក្រូប្យាវ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រះសច្ចវិញ្ញាណបានប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងកាក់ទុកសត្វលោកទាំងឡាយ ប្រមូលជនមុនៗនិងជនក្រោយៗ ឋាននរកនឹងត្រូវនាំមកដោយខ្សែបង្ហូររាប់ពាន់ ។ ខ្សែបង្ហូរនីមួយៗមានទេវតាកាចសាហាវនិងខ្លាំង បំផុតចំនួនមួយរយពាន់អង្គកាន់ ។ នរកនោះមានសម្លេងគ្រាំងៗ សម្លេងខ្យល់ដកដង្ហើមចេញចូល ។ បើអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានពន្យារពេលឲ្យវាហូតដល់ពេលទូទាត់នោះទេ វានឹងធ្វើឲ្យសព្វសារពើវិនាស សូន្យបង់ ។

كُلُّ مَخْرُجٍ مِنْهَا عُنُقٌ مُجِيْطٌ بِالْخَلَائِقِ، الْبَرِّ مِنْهُمْ وَ الْفَاجِرِ، فَمَا خَلَقَ اللَّهُ عَبْدًا مِنْ عِبَادِهِ، مَلِكٍ وَ لَا نَبِيٍّ إِلَّا وَ يُنَادِي: يَا رَبِّ نَفْسِي نَفْسِي، وَ أَنْتَ تَقُولُ: يَا رَبِّ أَقْبِي،

កមួយនឹងអើតឡើងពីទីប្រជុំនោះ ពីលើសត្វលោកទាំងឡាយ ទោះជាសត្វលោកត្រឹមត្រូវក្តី អាក្រក់ក្តី ។ សត្វលោកទាំងអស់ដែលជាបាវអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ ទេវតាក្តី ព្រះសាស្តាស្ត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្តី នឹងស្រែកថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង!" ឯព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ [សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សង្គ្រោះ]សហគមន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ! [សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សង្គ្រោះ]សហគមន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} !" ។

كُلُّ مَوْضِعٍ عَلَيْهَا صِرَاطٌ أَدْقُ مِنَ الشَّعْرِ وَ أَحَدٌ مِنَ السِّيفِ عَلَيْهِ ثَلَاثُ قَنَاطِرٍ الْأُولَى عَلَيْهَا الْأَمَانَةُ وَ الرَّحْمَةُ وَ الثَّانِيَةُ عَلَيْهَا الصَّلَاةُ وَ الثَّلَاثَةُ عَلَيْهَا رَبُّ الْعَالَمِينَ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ فَيُكَلِّفُونَ الْمَمَرَّ عَلَيْهَا فَتَحْبِسُهُمُ الرَّحْمَةُ وَ الْأَمَانَةُ فَإِنْ نَجَّوْا مِنْهَا حَبَسَتْهُمْ الصَّلَاةُ فَإِنْ نَجَّوْا مِنْهَا كَانَ الْمُنْتَهَى إِلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ جَلَّ ذِكْرُهُ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ»

បន្ទាប់មក គេដាក់ស្ពានមួយពីលើវា ស្តើងជាងសរសៃសក់ មុតជាងមុខដាវ ។ នឹងមានឧបសគ្គបី ។ ឧបសគ្គទីមួយគឺការប្រតិបត្តិទំនុកចិត្តនិងធម៌មេត្តា ។ ឧបសគ្គទីពីរគឺតាគីយ៉ាសូ ។ ឧបសគ្គទីបីគឺព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះរាជបន្ទូល ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេចាំបាច់ឆ្លងកាត់ ។ ពួកគេនឹងត្រូវបង្ហាង

ទុកដោយដំណាក់ការប្រតិបត្តិទំនុកចិត្តនិងធម៌មេត្តា ។ បើពួកគេអាចរួចផុតពីដំណាក់នេះ ដំណាក់
តាគ្លីយ៉ាស៊ូនឹងចាប់ពួកគេទុក ។ បើពួកគេអាចរួចផុតពីដំណាក់នេះ ពួកគេនឹងទៅដល់ដំណាក់ព្រះម្ចាស់
ព្រះរាជបន្ទូល ព្រះជាទីនឹករលឹកថ្លៃថ្លា ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎: [៨៩:១៤] ពិតណាស់ ព្រះ
ម្ចាស់អ្នកទ្រង់ប្រុងប្រយ័តជានិច្ច ។

وَالنَّاسُ عَلَى الصِّرَاطِ فَمَنْ عَلِقَ نَزَلُ قَدَمُهُ وَ تَثْبُتُ قَدَمُهُ وَ الْمَلَائِكَةُ حَوْلَهَا يُنَادُونَ يَا كَرِيمُ يَا حَلِيمُ أَعْفُ وَ اصْفَحْ وَ عُدْ بِفَضْلِكَ وَ سَلِّمْ
وَ النَّاسُ يَتَهَايَفُونَ فِيهَا كَالْفَرَّاشِ فَإِذَا نَجَّ نَجَّ بِرَحْمَةِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى نَظَرَ إِلَيْهَا فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانِي مِنْكَ بَعْدَ يَأْسٍ بِفَضْلِهِ وَ
مَنْهُ «إِنَّ رَبَّنَا لَعَفُورٌ شَكُورٌ». (الكافي , ج 8 , ص 312)*

មនុស្សនឹងនៅលើស្ពាន ជើងខ្លះនឹងរអិល ជើងច្នះទៀតនឹងមាំ ។ ទេវតានឹងនៅជុំវិញពួកគេស្រែកថា៖
"ឱព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណា ឱព្រះដែលអត់ឱន! សូមព្រះអង្គលើកទោសឲ្យពួកគេ សូមព្រះអង្គ
ខមាទោសឲ្យពួកគេផង សូមព្រះអង្គបែរមករកពួកគេវិញដោយប្រោសប្រណី សូមព្រះអង្គសង្គ្រោះ
ពួកគេខណៈដែលប្រជានិករសម្រុកចូលមកដូចខ្នុត ។ បុគ្គលដែលត្រូវសង្គ្រោះដោយព្រះធម៌មេត្តា
របស់អស់ឡោះហ្ន៎នៅលើស្ពាននោះនឹងថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះ
អស់ឡោះហ្ន៎ដែលបានសង្គ្រោះខ្ញុំពីអ្នក (គឺស្ពាន) បន្ទាប់ពីបានឃើញខ្ញុំវិនាសនិងអស់សង្ឃឹម
អាស្រ័យព្រះធម៌មេត្តាព្រះអង្គ ។ ពិតណាស់ ព្រះម្ចាស់យើងទ្រង់ខមាទោស ទ្រង់មានព្រះគុណ ។"
(الكافي 8 : 312 / 486)

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنِ ذِكْرِي وَ كَانُوا لَا يَسْتَشْعِرُونَ سَمْعًا ﴿١١﴾

១០១. បណ្តាអ្នកដែលមានរបាំងគ្របភ្នែកពីព្រះកម្រើនរបស់អញ (ដោយសារតែពួកគេ បដិសេធសទ្ធា
ពួកគេមិនចង់មើលការពិត មិនចង់ទទួលស្គាល់យើងទេ) ហើយពួកគេ[ធ្លាក់ទៅក្នុងស្ថានភាព
មួយដែលពួកគេ]ពុំអាចឮទេ ។

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِ أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا لَهُمُ لِلْكَافِرِينَ نَزْلًا ﴿١٢﴾

១០២. ជនទាំងឡាយដែលបដិសេធសទ្ធាគិតថា ពួកគេអាចយកបណ្តាបារបម្រើរបស់អញមកជា
អនុរក្សការពារក្រៅពីអញបានឬ? ពិតណាស់ យើងបានត្រៀមនរកទុកជាជម្រកសម្រាប់ពួក
បដិសេធសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១០១-១០២

1. إِبْنُ أَبِي عَمِيرَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَيْمِ الْفَرَسِيِّ، بِفَرَعَانَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيِّ الْأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَبِي الصَّلْتِ
عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحِ الْهَرَوِيِّ، قَالَ: سَأَلَ الْمَأْمُونُ الرَّضَا عَلِيَّ بْنَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ
فِي غِطَاءٍ عَنِ ذِكْرِي وَ كَانُوا لَا يَسْتَشْعِرُونَ سَمْعًا".

១. អ៊ីបនូ បាបាវីហ្ន៎បានថ្លែងថា... អាហ្ន៎ អាល់-ស្វលត៍ អាប់ខុល សាឡាម ប៊ីន ស្វ័លិះហ្ន៎ អាល់-ហ្វារី

បានតំណាលថា អាល់-ម៉ាក្វូមូនបានសួរ អាល់-រីដ្ឋី អុលី ប៊ីន មូសា صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ عَلِيٍّ [១៨:១០១] បណ្តាអ្នកដែលមានរបាំងគ្របភ្នែកពីព្រះកម្រើនរបស់អញ ហើយពួកគេពុំអាចឮទេ ។

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ غِطَاءَ الْعَيْنِ لَا يَمْنَعُ مِنَ الذِّكْرِ، وَ الذِّكْرُ لَا يَرَى بِالْعُيُونِ، وَ لَكِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ شَبَّهَ الْكَافِرِينَ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْعُمَيَّانِ، لِأَنََّّهُمْ كَانُوا يَسْتَقِيلُونَ قَوْلَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِيهِ، فَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُ سَمْعًا». فَقَالَ الْمَأْمُونُ: فَرَجَحْتَ عَنِّي، فَجَحَّ اللَّهُ عَنكَ. (عيون أخبار الرضا 136 / 33: 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 685)***

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ការបិទភ្នែកមិនចៀសផុតពីព្រះកម្រើនបានទេ មិនអាចមើលឃើញព្រះកម្រើនដោយភ្នែកបានទេ ។ តែអល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ عَلِيٍّ បានប្រៀបធៀបពួកអសទ្ធាដូចភាពខ្វាក់ភ្នែកចំពោះវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់ អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថូលីប عليه السلام ព្រោះពួកគេបាននិយាយបង្ហាច់សម្តីព្រះសាស្តា عليه السلام ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ដូច្នេះពួកគេមិនអាចឮរឿងនេះបានទេ ។" អាល់-ម៉ាក្វូមូនបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានជួយទូលបង្គំឲ្យបានស្បើយ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ عَلِيٍّ ជួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យបានស្បើយ ។" (عيون أخبار الرضا 1: 33/36)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، وَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَضَّاحٍ وَ شُعَيْبِ الْعَمْرُؤِيِّ جَمِيعِهِمْ: عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قُلْتُ: قَوْلُهُ: «الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي» ؟ قَالَ: «يَعْنِي بِالذِّكْرِ وَوَلَايَةَ عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ هُوَ قَوْلُهُ: «ذِكْرِي» قُلْتُ: قَوْلُهُ «لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا» ؟ قَالَ: «كَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ إِذَا ذُكِرَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عِنْدَهُمْ أَنْ يَسْمَعُوا ذِكْرَهُ لِشِدَّةِ بَغْضٍ لَهُ، وَ عَدَاوَةٍ مِنْهُمْ لَهُ وَ لِأَهْلِ بَيْتِهِ».

២. អុលី ប៊ីន អីបរ៉ាហ្វឹមបានថ្លែងថា... អាហ្វិ បាស្បើរបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ عَلِيٍّ [១៨:១០១] បណ្តាអ្នកដែលមានរបាំងគ្របភ្នែកពីព្រះកម្រើនរបស់អញ [មានន័យថាអ្វី]?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះកម្រើនមានន័យថាវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَجَدَّ عَلِيٍّ ព្រះកម្រើនរបស់អញ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَجَدَّ عَلِيٍّ ហើយពួកគេពុំអាចឮទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេមិនអាចឮទេពេលគេថ្លែងអំពីអុលី صلوات الله عليه والسلام ឲ្យពួកគេឮនោះ ដោយសារតែពួកគេស្អប់អុលី صلوات الله عليه والسلام ពេក ដោយសារតែពួកគេជាសត្រូវរបស់អុលី صلوات الله عليه والسلام និងគ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام ។"

قُلْتُ قَوْلُهُ: «أَ فَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا» ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَعْنِيهِمَا وَ أَشْيَاعَهُمَا الَّذِينَ اتَّخَذُوهُمَا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ، وَ كَانُوا يَرَوْنَ أَنََّّهُمْ بِحُبِّهِمْ إِيَّاهُمَا، أَنََّّهُمَا يُنْجِيَانِيهِمَا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ، وَ كَانُوا بِحُبِّهِمَا كَافِرِينَ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ عَلِيٍّ [១៨:១០២] ជនទាំងឡាយដែលបដិសេធសទ្ធាគិតថាពួកគេអាចយកបណ្តាបាវបម្រើរបស់អញមកជាអនុរក្សការពារក្រៅពីអញបានឬ? ពិតណាស់ យើងបានត្រៀមនរកទុកជាជម្រកសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖

"មានន័យថាបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ (គឺ អាចិ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) និងបណ្តាអ្នកគាំទ្របុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះដែលពួកគេយកជាឧបការី ជាអ្នកការពារផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេតែងតែមើលឃើញថាបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកគេ ថាបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះនឹងជួយសង្គ្រោះពួកគេពីទណ្ឌកម្មរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេអសទ្ធាដោយសារតែស្រឡាញ់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះឯង ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ «إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا» ؟ قَالَ: «أَيُّ مَنْزِلًا، فَهِيَ لَهُمَا وَ لِأَشْيَاعِهِمَا عَتِيدَةٌ عِنْدَ اللَّهِ». (تفسير القمّي 2:47، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 685)***

ខ្ញុំបានទូលថា: "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ពិតណាស់ យើងបានត្រៀមនរកទុកជាជម្រកសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនាថា: "ពោលគឺ ផ្ទះ ។ គេនឹងរៀបចំផ្ទះសម្រាប់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះនិងបណ្តាអ្នកគាំទ្របុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះនៅឯអស់ឡោះហ្ន៎ ។"

(تفسير القمّي 2: 47)

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٣﴾

១០៣. ចូរអ្នកថ្លែងថា: "យើងនឹងប្រាប់ពួកអ្នកទេ ថាអ្នកណាខ្លះដែលទង្វើរបស់ខ្លួនឥតបានផលសោះនោះ ?"

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٤﴾

១០៤. គឺជនទាំងឡាយដែលខំប្រឹងប្រែងដោយឯបំភ្លេចជីវិតលោកនេះ ព្រោះពួកគេគិត[ដោយភាន់ច្រឡំ និងដោយទុច្ចរិត]ថាខ្លួនប្រព្រឹត្តល្អ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៣-១០៤

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «هُمُ النَّصَارَى، وَ الْقَيْسِيَّيْنَ، وَ الرَّهْبَانَ، وَ أَهْلَ الشُّبُهَاتِ وَ الْأَهْوَاءِ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ، وَ الْحَرُورِيَّةِ، وَ أَهْلِ الْبِدْعِ». (تفسير القمّي 2:46، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 687)***

១. អាឡី ប៊ីន ឺប្រាអ៊ីមបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីអាចិ អាល់-យ៉ាវូដូ តមកពី អាចិ យ៉ាក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានរចនាថា: "ពួកគេគឺពួកគ្រិស្ត ពួកសង្ឃ ពួកនេន ពួកសង្ឃ័យ ពួកមិននឹងចិត្តក្នុងចំណោមជនគ្លីបឡាតុ (គឺពួកមុស្លីម) ពួកហ្វ្រីយ៉ាស់ (គឺពួកអ្នកភូមិមួយនៅក្បែរស្រុកតូហ្វាស់ ។ ពួកខ្ញុំវិយ៉ាស់បានស្នាក់ក្នុងភូមិនេះដើម្បីប្រឆាំងអាឡី صلوات الله عليه والسلام ក្នុងសមរម្យណាស់រ៉ាន) និងពួកកែប្រែ ។"

(تفسير القمّي 2: 46)

2. الطَّبْرَسِيُّ فِي (الإحتجاج): عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ قَدْ سَأَلَهُ سَائِلٌ، قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا» الْآيَةَ. قَالَ: «كَفَرَةُ أَهْلِ الْكِتَابِ، الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى، وَ قَدْ كَانُوا عَلَى الْحَقِّ، فَابْتَدَعُوا فِي

أَدْيَانِهِمْ، وَ هُمْ يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ مُحْسِنُونَ صُنْعًا». (الإحتجاج 1:260، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 687)***

២. អាល់-គីបារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-អិះហ្វីយ៉ាដ្យូ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام កាលគេ បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យដឹងអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វី عز وجل [១៨:១០៣] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "យើងនឹងប្រាប់ពួកអ្នកទេ ថាអ្នកណាខ្លះដែលទង្វើ របស់ខ្លួនឥតបានផលសោះនោះ?" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ជនគម្ពីរ ពួកយ៉ាហ្វីយ៉ាដ្យូនិង ពួក គ្រិស្តអសទ្វាខណៈដែលពួកគេនៅក្នុងការពិត តែពួកគេបានកែប្រែសាសនាពួកគេ ហើយគិតថាពួកគេ ធ្វើត្រឹមត្រូវ" (260 :1 الإحتجاج)

3. قَالَ: وَ جَاءَ رَجُلًا إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ بِلَالَ كَانَ يُنَاطِرُ الْيَوْمَ فَلَانًا، فَجَعَلَ [بِلَالٌ] يَلْحُنُ فِي كَلَامِهِ، وَ فَلَانٌ يُعْرَبُ، وَ يَضْحَكُ مِنْ بِلَالٍ. فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا عَبْدَ اللَّهِ، إِنَّمَا يُرَادُ إِعْرَابُ الْكَلَامِ وَ تَقْوِيمُهُ لِتَقْوِيمِ الْأَعْمَالِ وَ تَهْدِيئِهَا، مَاذَا يَنْفَعُ فَلَانًا إِعْرَابُهُ وَ تَقْوِيمُهُ لِكَلَامِهِ إِذَا كَانَتْ أَفْعَالُهُ مَلْحُونَةً أَفْبَحَ لَحْنٌ؟ وَ مَا يَضُرُّ بِلَالَ لِحْنُهُ فِي كَلَامِهِ إِذَا كَانَتْ أَفْعَالُهُ مُقْوَمَةً أَحْسَنَ تَقْوِيمٍ، مُهْدَبَةً أَحْسَنَ تَهْدِيْبٍ؟

៣. ព្រះបរមអ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ាសកាវី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា បុរសម្នាក់បានមកជួបអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ ថ្ងៃនេះទូលបង្គំបានឃើញប៊ីឡាល់និយាយ ជាមួយគេម្នាក់ ។ ប៊ីឡាល់បាននិយាយខុស បុរសអារ៉ាប់នោះបានសើចឲ្យគាត់ព្រោះតែគាត់និយាយ ខុស ។" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បារអល់ឡោះហ្វី عز وجل អើយ អ្វីដែលអស់លោកត្រូវការនោះគឺ ឲ្យទង្វើមានភាពខ្លាំងក្លាដូចសម្តីដែរ ។ តើមានប្រយោជន៍ទេដែលបុគ្គលម្នាក់ខ្លាំងសម្តីតែធ្វើអាក្រក់ នោះ? តើប៊ីឡាល់ខូចខាតអ្វីដោយសារតែលោកមិនសូវចេះនិយាយស្តី តែលោកធ្វើល្អ មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ល្អនិងសុភាពរាបសានោះ?"

قَالَ الرَّجُلُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ كَيْفَ ذَاكَ؟ قَالَ: حَسْبُ (بِلَالٍ) مِنَ التَّقْوِيمِ لِأَفْعَالِهِ وَ التَّهْدِيْبِ لَهَا أَنَّهُ لَا يَرَى أَحَدًا نَظِيرًا لِمُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ثُمَّ لَا يَرَى أَحَدًا بَعْدَهُ نَظِيرًا لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ أَنَّهُ يَرَى أَنَّ كُلَّ مَنْ عَانَدَ عَلِيًّا فَقَدْ عَانَدَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ، وَ مَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ. وَ حَسْبُ فَلَانٍ مِنَ الْإِعْوَجَاجِ وَ اللَّحْنِ فِي أَفْعَالِهِ الَّتِي لَا يَنْتَفِعُ مَعَهَا بِإِعْرَابِهِ لِكَلَامِهِ بِالْعَرَبِيَّةِ، وَ تَقْوِيمِهِ لِلِسَانِهِ أَنْ يُقَدِّمَ الْأَعْجَازَ عَلَى الصُّدُورِ، وَ الْأَسْتَنَاءَ عَلَى الْوُجُوهِ وَ أَنْ يُفْضِلَ الْخَلَّ فِي الْخِلَافَةِ عَلَى الْعَسَلِ، وَ الْخُنْظَلَ فِي الطَّيْبِ، وَ الْعُدُوبَةَ عَلَى اللَّبَنِ يُقَدِّمُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ عَدُوَّ اللَّهِ الَّذِي لَا يُنَاسِبُهُ فِي شَيْءٍ مِنْ الْخِصَالِ [وَ] فَضْلِهِ. هَلْ هُوَ إِلَّا كَمَنْ قَدَّمَ مُسَبَلْمَةَ عَلَى مُحَمَّدٍ فِي النَّبُوَّةِ وَ الْفَضْلُ؟

បុរសនោះបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ តើអាចទៅជាដូច្នោះបានដូចម្តេចទៅ?" អាមីរុល- មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប៊ីឡាល់ណាស់ហើយដែលលោកខ្លាំងខាងធ្វើល្អនិង សុភាពរាបសានោះ ដែលលោកមិនឃើញមានអ្នកណាមួយស្មើមួយម្នាក់ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم រឺស៊ូលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ នោះ ដែលលោកមិនឃើញមានអ្នកណាមួយស្មើអាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាចិ គ្លីលីប صلوات الله عليه وآله وسلم ទេនោះ បន្ទាប់ពី រឺស៊ូលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ ដែលចាត់ទុកពួកសត្រូវរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្វី عز وجل និង រឺស៊ូលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ ដែលចាត់ទុកការស្តាប់ឱវាទអាលី صلوات الله عليه والسلام ជាការស្តាប់ឱវាទអល់ឡោះហ្វី عز وجل និង

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។ បុគ្គលនោះរៀបរយ ខូចទង្វើ មិនបានផលល្អពីការនិយាយភាសាអាភ័បត្រូវនឹង ពីការពូកែមាត់នោះទេ បើបុគ្គលនោះស្រឡាញ់ខ្លាំងជាងទ្រូង ក្រោយជាងមុខ ដែលស្រឡាញ់រសជាតិ ជួរជាងទឹកឃ្មុំ ដែលចាត់ទុកថា "ហ្មាន់ស្នួល" (រសជាតិល្វឹង) ឆ្ងាញ់ជាងទឹកដោះ ។ អ្នកនោះកន្លងព្រះ អនុរក្ស صلوات الله عليه والسلام របស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ទៅរកសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ហើយមិននឹកនាដល់គុណសម្បត្តិ និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ព្រះអនុរក្ស صلوات الله عليه والسلام នោះទេ ។ តើអ្នកនោះមិនដូចបុគ្គលដែលស្រឡាញ់ មូសែឡាម៉ាស៊ី صلى الله عليه وآله អ្នកនិយាយបង្ហាច់គេទេ ជាងមូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله ទៅទៀតដែលជាព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله ដែលមាន ព្រះគុណសម្បត្តិថ្លៃថ្លា?"

مَا هُوَ إِلَّا مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا * الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا » . (هَلْ هُوَ إِلَّا مِنْ إِخْوَانِ) أَهْلِ حُرُورًا؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 90)*

អ្នកនោះដូចបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ចែងថា [១៨:១០៣] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "យើងនឹងប្រាប់ពួកអ្នកទេ ថាអ្នកណាខ្លះដែលទង្វើរបស់ខ្លួនឥតបានផលសោះនោះ? [១៨:១០៤] គឺជនទាំងឡាយដែលខំប្រឹង ប្រែងឯបង្កប់ក្នុងជីវិតលោកនេះ ព្រោះពួកគេគិតថាខ្លួនប្រព្រឹត្តល្អ ។" តើអ្នកនោះមិនមែនអ្នកណា ក្រៅពីពួក ហ្ន៎រីយ៉ាស៊ីទេ?" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 200)

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ﴿١٠٥﴾
 ១០៥. ជនទាំងនោះគឺបណ្តាអ្នកបដិសេធបណ្តាសញ្ញា[និងឱង្ការ]របស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ និងជំនួបព្រះ អង្គ (មិនជឿថានឹងបានជួបអល់ឡោះហ្ន៎ទេ) ។ ដូច្នេះការប្រព្រឹត្តិទាំងឡាយរបស់ពួកគេនឹង មោឃៈ ។ ហេតុដូច្នេះយើងនឹងមិនឲ្យពួកគេមានទម្ងន់ធ្ងន់ (ទម្ងន់ជញ្ជីញ) ទេនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

ذَلِكَ جَزَاءُ هُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا ﴿١٠٦﴾
 ១០៦. រង្វាន់ពួកគេគឺនរក ព្រោះពួកគេបានបដិសេធសទ្ទា[យ៉ាងរឹងរូស] និងបានចំអកឲ្យបណ្តាសញ្ញា [និងឱង្ការ]របស់អញនិងបណ្តាសាស្តាប្រេសិតរបស់អញ (គឺរស្មីល) ។

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾
 ១០៧. រីឯជនទាំងឡាយណាដែលមានសទ្ទា ធ្វើអំពើល្អ ទីជម្រកពួកគេគឺសួនសួតិហ្វៀររដ្ឋោស៍ ។

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ﴿١٠٨﴾
 ១០៨. ពួកគេនឹងនៅទីនោះជានិច្ចអនន្ត ពួកគេនឹងមិនចង់ចុះចេញពីទីជម្រក[ដ៏ឧត្តម]នោះឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១០៥-១០៨

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ بْنُ سَهْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، قَالَ: حَدَّثَنَا

الْمَاسَةِ. فَقَالَ لَنَا ذَاتَ يَوْمٍ: إِذَا أَتَاكُمْ خَبْرٌ كِفَايَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَبُوَيْكُمْمَا وَ إِخْرَائِهِ أَعْدَاءَهُمَا وَ صِدْقٍ وَعَدْيِي إِيَّاهُمَا، جَعَلْتُ مِنْ شُكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ أُفِيدَكُمْ تَفْسِيرَ الْقُرْآنِ مُشْتَمِلًا عَلَى بَعْضِ أَخْبَارِ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَبِعَظْمِ اللَّهِ تَعَالَى بِذَلِكَ شَأْنَكُمْ.

១. អាច្ចិ យ៉ាក្កុត្តបនិងអាច្ចិ អាល់-ហ្វាសាស្កាន់បានឲ្យដឹងថា៖ "ឪពុកយើងត្រូវកោះហៅទៅកាន់រាជធានី ចោលយើង ហើយលោកបានទាស់គ្នា ។ ពេលលោកបានចាកចេញផុតទៅ យើងតែងតែទៅរកអ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ា អាល់-ហ្វាសាស្កាន់ អាល់-អូស្ការី صلوات الله عليه والسلا) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا តែងមានអាកប្បកិរិយាចំពោះយើង ដូចឪពុកនិងជីតាមានអាកប្បកិរិយាចំពោះកូនៗខ្លួនដែរ ។ ថ្ងៃមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا បានប្រាប់យើងថា៖ "កាលណាអ្នកទាំងពីរបានដឹងថាឪពុកអ្នកទាំងពីរបានរួចផុតពីសត្រូវដោយសារអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ហើយ សន្យារបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا ចំពោះឪពុកអ្នកទាំងពីរទៅជាពិតហើយ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا នឹងអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ដោយប្រាប់អ្នកទាំងពីរឲ្យដឹងសេចក្តីអធិប្បាយគួរអាន តាមរយៈសេចក្តីរាយការណ៍របស់បណ្តាកូនចៅ របស់មូហាំម៉ាដ្ច صل الله عليه وآله وسلم ។ អាស្រ័យហេតុនេះអល់ឡោះហ្គ័រ عجل នឹងបន្ថែមកេរ្តិ៍ឈ្មោះនិងសេចក្តីថ្កុំថ្កើងឲ្យអ្នក ទាំងពីរ ។"

قَالَ: فَفَرِحْنَا وَ قُلْنَا: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَإِذَا نَأْتِي (عَلَى جَمِيعِ) عُلُومِ الْقُرْآنِ وَ مَعَانِيهِ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كَلَّا، إِنَّ الصَّادِقَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَّمَ مَا أُرِيدُ أَنْ أُعَلِّمَكُمْ بَعْضَ أَصْحَابِهِ فَفَرِحَ بِذَلِكَ، وَ قَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَدْ جَمَعْتَ عِلْمَ الْقُرْآنِ كُلَّهُ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَدْ جَمَعْتُ خَيْرًا كَثِيرًا، وَ أُوتِيتُ فَضْلًا وَاسِعًا، لَكِنَّهُ مَعَ ذَلِكَ أَقَلُّ قَلِيلٍ [مِنْ] أَجْرَاءِ عِلْمِ الْقُرْآنِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: «قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَ لَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا»

យើងអរណាស់ដែលបានឮដូច្នោះ យើងបានទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلا រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ عجل អ៊ីយ យើងបាន ចេះដឹងគួរអានទាំងអស់និងអត្ថន័យគួរអានមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "ទេ អ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا នឹងបង្ហាត់អ្នកទាំងពីរគឺអ្វីដែលអាល់-ស្វ័ឌ្វិកូ صلوات الله عليه والسلا បានបង្ហាត់សារកម្មក់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا សារកនោះ ត្រេកអរណាស់ បានទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلا រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ عجل អ៊ីយ ពេលនេះទូលបង្គំទៅជាអ្នកទទួល គួរអានទាំងអស់មែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "លោកប្រមូលបាននូវសេចក្តីល្អយ៉ាងច្រើននិង ព្រះមេត្តាប្រណីដ៏ធំធេង តែប៉ែកនៃចំណេះចេះដឹងគួរអាននោះស្តួចស្តើងណាស់ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៨:១០៩] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ប្រសិនបើទឹកសមុទ្រជាទឹកខ្មៅសម្រាប់[សរសេរ] ព្រះ រាជបន្ទូលព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ សមុទ្រនោះច្បាស់ជានឹងរឹងស្ងួតមុនព្រះរាជបន្ទូលព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនឹងចប់" ទោះបី យើងនាំមក[សមុទ្រ]មួយទៀតដូចគ្នាក៏ដោយ ។

وَ يَقُولُ: « وَ لَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَ الْبَحْرُ مِدَادٌ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَمْحُرٍ مَا نَفَدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ » وَ هَذَا عِلْمُ الْقُرْآنِ وَ مَعَانِيهِ، وَ مَا أُوْدِعَ مِنْ عَجَائِبِهِ، فَكَمْ تَرَى مِقْدَارَ مَا أَحَدْتَهُ مِنْ جَمِيعِ هَذَا [الْقُرْآنِ] وَ لَكِنَّ الْقُدْرَ الَّذِي أَحَدْتَهُ، قَدْ فَضَّلَكَ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ عَلَى كُلِّ مَنْ لَا يَعْلَمُ كَعَلْمِكَ، وَ لَا يَفْهَمُ كَفَهْمِكَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 1)*

ហើយព្រះអង្គ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣១:២៧] ទោះបីដើមឈើទាំងអស់នៅលើផែនដីជាប៉ាកកាក៏ ដោយ ទោះបីសមុទ្រមួយថែមប្រាំពីរសមុទ្រទៀតក៏ដោយ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រនៅតែមិនអស់ ។ អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិរុងរឿង ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។" នេះគឺចំណេះចេះដឹងគួរអាន គឺ អត្ថន័យនិងភាពធំធេងរបស់គួរអាន ។ ចូរអ្នកទាំងពីរមើលដោយខ្លួនឯងចុះនូវអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរអាច

ទទួលបានពីគួរអាននោះ ។ តែអ្វីដែលស្អប់ស្អើងដែលអ្នកទាំងពីរទទួលបានពីគួរអាននោះ អស់ឡោះហ្ន៎ تعالى ស្រឡាញ់អ្នកទាំងពីរជាងបុគ្គលដែលមិនដឹងថាអ្នកទាំងពីរធ្វើអ្វីទេនោះ ហើយការ យល់ដឹងរបស់អ្នកនោះមិនដូចការយល់ដឹងរបស់អ្នកទាំងពីរទេ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) អារម្ភកថា)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَزْمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قُلْتُ: قَوْلُهُ: "قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَ لَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا" ؟

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថ្លែងថា... អាហ្វិ បាស្មៀវបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل [១៨:១០៩] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ប្រសិនបើទឹកសមុទ្រជាទឹក ខ្មៅសម្រាប់សរសេរព្រះរាជបន្ទូលព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ សមុទ្រនោះច្បាស់ជានឹងរឹងស្ងួតមុនព្រះរាជបន្ទូលព្រះ ម្ចាស់ខ្ញុំនឹងចប់" ទោះបីយើងនាំមកសមុទ្រមួយទៀតដូចគ្នាក៏ដោយ [មានន័យថាអ្វី] ?"

قَالَ: «قَدْ أُخْبِرْتُ أَنَّ كَلَامَ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ آخِرٌ، وَ لَا عَاقِبَةٌ، وَ لَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا». قَالَ: «تُمْ قَالَ: قُلْ يَا مُحَمَّدُ: "إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلَكُمْ يُوحَى إِلَيَّ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا"، فَهَذَا الشِّرْكُ شِرْكُ رَبِيَاءٍ. (تفسير القمّي 2:46، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 689)***

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមប្រាប់លោកថាព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل មិនមានអវសានទេ មិនមានចុងកំពូលទេ ព្រះបន្ទូលទាំងនោះនឹងមិនចប់ជាដាច់ខាត ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "[១៨:១១០] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សលោកដូចអស់លោកដែរ ។ គេបានបើកឲ្យខ្ញុំ ដឹងថា៖ "ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ អ្នកណាមួយប្រាថ្នាជួបព្រះម្ចាស់ខ្លួន ចូរអ្នកនោះធ្វើអំពើ ល្អ ហើយចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួនឡើយ" នេះគឺ អំពើហ៊ុនហាយ (الشرك) អំពើហ៊ុនហាយប្រកបដោយពុតត្បាត ។" (46 : 2 القمّي) (تفسير القمّي 2:46، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 689)***

3. الْأَمَامُ أَبُو مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَبِيهِ، عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ، فِي مُنَاطَرَةٍ جَمَاعَةٍ مِنْ قُرَيْشٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «تُمْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا مُحَمَّدُ، قُلْ: "إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلَكُمْ" يَعْني أَكُلُ الطَّعَامِ "يُوحَى إِلَيَّ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ" يَعْني قُلْ هُمْ: أَنَا فِي الْبَشَرِيَّةِ مِثْلَكُمْ، وَ لَكِنْ خَصَّنِي رَبِّي بِالنَّبُوءَةِ دُونَكُمْ، كَمَا يُخَصُّ بَعْضُ الْبَشَرِ بِالْعِنَى وَ الصَّحَّةِ وَ الْجَمَالِ، دُونَ بَعْضٍ مِنَ الْبَشَرِ، فَلَا تُنْكِرُوا أَنْ يُخَصَّنِي أَيْضًا بِالنَّبُوءَةِ». (التفسير المنسوب إلى الامام العسكري (عليه السلام): 504، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 689)***

៣. អ៊ីម៉ាអាហ្វិ មូហាំម៉ាដូ អាល់-អ៊ាស៊ីហ្វ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្រដៀងមួយក្នុងពេលជជែករកខុសត្រូវជាមួយពួកគូរិយស៊ីមួយក្រុម តមកពី រ៉េស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [១៨:១១០] មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام អើយ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សលោកដូចអស់លោកដែរ មានន័យថា ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام

បរិភោគចំណី គេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងថា៖ "ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ មានន័យថា ចូរអ្នក
 ប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំនៅក្នុងចំណោមមនុស្សដូចអស់លោក តែព្រះម្ចាស់ខ្ញុំបានប្រទានឯកសិទ្ធិ
 ពិសេសឲ្យខ្ញុំដោយតែងតាំងខ្ញុំជាសាស្តាជាជាងអស់លោក ដូចព្រះអង្គធ្វើមនុស្សមួយចំនួន
 បានទទួលនូវឯកសិទ្ធិមានទ្រព្យសម្បត្តិ មានសុខភាពល្អ មានសម្រស់ស្អាត ជាជាងមនុស្សឯទៀត ។
 ដូច្នេះចូរអស់លោកកុំបដិសេធឯកសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំ ដែលគេតែងតាំងខ្ញុំជាសាស្តានោះដែរឡើយ ។"
 ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 2/309))

4. مُحَمَّدٌ بْنُ يُحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ جَرَّاحِ
 الْمَدَائِنِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: { فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ
 أَحَدًا } . قَالَ: «الرَّجُلُ يَعْمَلُ شَيْئًا مِنَ التَّوَابِ، لَا يَطْلُبُ بِهِ وَجْهَ اللَّهِ، إِنَّمَا يَطْلُبُ تَرْكِيَةَ النَّاسِ، يَشْتَهِي أَنْ يُسْمِعَ بِهِ النَّاسَ، فَهَذَا الَّذِي
 أَشْرَكَ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ» .

៤. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ា... យ៉ាវ៉ាហ្វី អាល់-ម៉ាដូអ៊ីនីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី
 អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី [១៨:១១០] អ្នកណាមួយប្រាថ្នាជួបព្រះម្ចាស់ខ្លួន ចូរអ្នកនោះធ្វើ
 អំពើល្អ ហើយចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួនឡើយ ។
 ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "បុគ្គលធ្វើល្អដោយមិនប្រាថ្នាឲ្យអស់ឡោះហ្វីស្រឡាញ់ទេ តែចង់ឲ្យ
 មនុស្សសរសើរ ឲ្យមនុស្សដឹងឮ ។ នេះគឺការបូករួម (شرك) គឺការហ៊ុនហាយ) ជាមួយការគោរពបូជាព្រះ
 ម្ចាស់ខ្លួន ។"

ثُمَّ قَالَ: «مَا مِنْ عَبْدٍ أَسْرَّ خَيْرًا فَذَهَبَتِ الْأَيَّامُ أَبَدًا، حَتَّى يُظْهَرَ اللَّهُ لَهُ شَرًّا» .

បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "បាវដែលធ្វើល្អដោយលាក់បាំងមិនឲ្យគេដឹង លុះបាវនោះស្លាប់
 ទៅ អស់ឡោះហ្វីនឹងបើកគេឃើញអំពើល្អរបស់បាវនោះ ។ បាវដែលធ្វើអាក្រក់ដោយលាក់បាំង លុះ
 បាវនោះស្លាប់ទៅ អស់ឡោះហ្វីនឹងបើកគេឃើញអំពើអាក្រក់របស់បាវនោះ ។" (الكافي 2: 293 / 4)

5. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الْأَحْمَرِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَّاءِ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى الرِّضَا (عليه السلام) وَ
 بَيْنَ يَدَيْهِ إِبْرِيقٌ، يُرِيدُ أَنْ يَتَهَيَّأَ مِنْهُ لِلصَّلَاةِ، فَدَنَوْتُ مِنْهُ لِأُصَبَّ عَلَيْهِ، وَأَبَى ذَلِكَ، وَ قَالَ: «مَهْ، يَا حَسَنُ»، فَقُلْتُ لَهُ: لِمَ تَنْهَانِي أَنْ
 أُصَبَّ عَلَى يَدِكَ، تَكْرَهُ أَنْ أُوجَرَ؟ قَالَ: «تُوجَرُ أَنْتَ، وَ أُورَزُّ أَنَا» .

៥. [...] អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាលី អាល់-វ៉ាស្វាអ៊ីនីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទៅជួប អាល់-រីដ្ឋី នៅពី
 មុខព្រះអង្គមានវចនៈថា ។ ព្រះអង្គបម្រុងស្រឡាត្ត់ ។ ខ្ញុំក៏បានយកដៃទឹកនោះទៅជិតព្រះអង្គ
 ដើម្បីស្រោចឲ្យព្រះអង្គ តែព្រះអង្គបានបដិសេធថា៖ "អាល់-ហ្វាសាន់អីយ កុំ ។" ខ្ញុំបានទូល
 ថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គបដិសេធមិនឲ្យទូលបង្គំស្រោចទឹកលើដៃព្រះអង្គ? ព្រះអង្គមិន
 ពេញចិត្តទេដែលទូលបង្គំទទួលបានរង្វាន់នោះ[ក្នុងការធ្វើបែបនេះ]?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖
 "លោកនឹងបានរង្វាន់ តែវាជាអម្រែកឆ្ងន់លើខ្ញុំ ។"

فَقُلْتُ لَهُ: وَ كَيْفَ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ: { يُتَقَوْلُ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا } . وَ هَا أَنَا ذَا أَتَوَضَّأُ لِلصَّلَاةِ، وَ هِيَ الْعِبَادَةُ، فَأَكْرَهُ أَنْ يُشْرِكَنِي فِيهَا أَحَدٌ» .

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ម្តេចបានជាដូច្នោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្នឹងមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [១៨:១១០] អ្នកណាមួយប្រាថ្នាជួបព្រះម្ចាស់ខ្លួន ចូរអ្នកនោះធ្វើអំពើល្អ ហើយចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួនឡើយ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} កំពុងយកទឹកស្អាតហ្នឹងហើយនេះគឺការគោរពសក្ការៈ ដូច្នោះខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចូលចិត្តឲ្យអ្នកណាចូលរួមជាមួយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេក្នុងរឿងនេះ ។" (الكافي 3: 69/1)

6. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَنْ تَفْسِيرِ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا" . فَقَالَ: مَنْ صَلَّى مُرَاءَاةَ النَّاسِ فَهُوَ مُشْرِكٌ، وَ مَنْ زَكَّى مُرَاءَاةَ النَّاسِ فَهُوَ مُشْرِكٌ، وَ مَنْ صَامَ مُرَاءَاةَ النَّاسِ فَهُوَ مُشْرِكٌ، وَ مَنْ حَجَّ مُرَاءَاةَ النَّاسِ فَهُوَ مُشْرِكٌ، وَ مَنْ عَمِلَ عَمَلًا بِمَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ مُرَاءَاةَ النَّاسِ فَهُوَ مُشْرِكٌ، وَ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ عَمَلَ مُرَاءٍ» . (تفسير القمّي 2:47، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 690)***

៦. អាលី ប៊ិន អ៊ីប៊ីប្រាមបានថ្លែងថា អាឡិ អាល់-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាឡិ យ៉ាក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា គេបានសួរអំពីសម្រាយព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នឹង ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសម្រាយព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នឹង ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៨:១១០] អ្នកណាមួយប្រាថ្នាជួបព្រះម្ចាស់ខ្លួន ចូរអ្នកនោះធ្វើអំពើល្អ ហើយចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួនឡើយ ។ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាស្លៀកក្នុងបំណងឲ្យមនុស្សឃើញ អ្នកនោះជាបុគ្គលហ៊ុនហាយ (شرك) ។ អ្នកណាបរិច្ចាគស្លាកាត់ក្នុងបំណងឲ្យមនុស្សឃើញ អ្នកនោះជាបុគ្គលហ៊ុនហាយ (شرك) ។ អ្នកណាកាន់សីលគ្រណមអាហារក្នុងបំណងឲ្យមនុស្សឃើញ អ្នកនោះជាបុគ្គលហ៊ុនហាយ (شرك) ។ អ្នកណាទៅបំពេញពិធីហ្វាចូក្នុងបំណងឲ្យមនុស្សឃើញ អ្នកនោះជាបុគ្គលហ៊ុនហាយ (شرك) ។ អ្នកណាធ្វើអំពើដែលអស់ឡោះហ្នឹង ^{صلوات الله عليه والسلام} បញ្ជាឲ្យធ្វើក្នុងបំណងឲ្យមនុស្សឃើញ អ្នកនោះជាបុគ្គលហ៊ុនហាយ (شرك) ។ អស់ឡោះហ្នឹង ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនទទួលទេទង្វើទាំងឡាយណាដែលបុគ្គលធ្វើក្នុងបំណងឲ្យគេឃើញនោះ ។" (تفسير القمّي 2:47)

7. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، وَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَصَّاحٍ، وَ شُعَيْبِ الْعَقْرُقُونِيِّ، جَمِيعِهِمْ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ" قَالَ: «يَعْنِي فِي الْخَلْقِ، أَنَّهُ مِثْلُهُمْ مَخْلُوقٌ» . "يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا" . قَالَ: «لَا يَتَّخِذُ مَعَ وَ لَآئِيَةِ آلِ مُحَمَّدٍ وَ لَآئِيَةِ غَيْرِهِمْ، وَ لَا يَتَّخِذُ الْعَمَلَ الصَّالِحَ، فَمَنْ أَشْرَكَ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا، فَقَدْ أَشْرَكَ بِلِوَالِيَتِنَا، وَ كَفَّرَ بِهَا، وَ جَحَدَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَقَّهُ وَ وَ لَآئِيَتَهُ» . (تفسير القمّي 2:47، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 690)***

៧. អាលី ប៊ិន អ៊ីប៊ីប្រាមបានថ្លែងថា... អាឡិ បាស្រៀវបានតំណាលតមកពី អាឡិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្នឹង ^{صلوات الله عليه والسلام}

អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [១៨:១១០] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សលោកដូចអស់លោក
 ដែរ ។ បានសេចក្តីថាអំពីសត្វលោកដែលត្រូវបង្កើតមក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសត្វលោកដូចពួកគេដែរ គេបាន
 បើកឲ្យខ្ញុំដឹងថា៖ "ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ អ្នកណាមួយប្រាថ្នាជួបព្រះម្ចាស់ខ្លួន ចូរអ្នកនោះ
 ធ្វើអំពើល្អ ហើយចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួន
 ឡើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "ចូរកុំយកវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អ្នកផ្សេងមកចូលរួមជាមួយវិទ្យាយ៉ាស្ត
 របស់រាជបុត្ររាជនគ្រា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់រាជបុត្ររាជនគ្រា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ
 ជាអំពើល្អ ដូច្នេះអ្នកណាមួយក៏ផ្សេងមកចូលរួមក្នុងការគោរពសក្ការៈព្រះម្ចាស់ رحم ខ្លួន អ្នកនោះ
 យកអ្វីផ្សេងមកចូលរួម (شرك គឺហ៊ុនហាយ) ជាមួយវិទ្យាយ៉ាស្តយើង عليهم السلام អាស្រ័យហេតុនេះអ្នកនោះ
 អសទ្ធា អ្នកនោះវាយប្រហារវិទ្យាយ៉ាស្តនិងសិទ្ធិរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (47 :2) (تفسير القمي)

8. عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا".
 قَالَ: «الْعَمَلُ الصَّالِحُ: الْمَعْرِفَةُ بِالْأَنْبِيَاءِ، "و لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا": التَّسْلِيمُ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَا يُشْرِكُ مَعَهُ فِي الْخِلَافَةِ مَنْ
 لَيْسَ ذَلِكَ لَهُ، وَ لَا هُوَ مِنْ أَهْلِهِ». (تفسير العياشي 2: 97/353، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 691) ***

៨. សាម៉ាអ៊ុស្ត ប៊ិន ម៉ាស្តរីនបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ុលខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អំពីព្រះបន្ទូល
 អស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [១៨:១១០] ចូរអ្នកនោះធ្វើអំពើល្អ ហើយចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយ
 ការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួនឡើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "អំពើល្អគឺការទទួលស្គាល់
 អ៊ីម៉ា ។ ចូរអ្នកនោះកុំយកអ្នកផ្សេងមកបូករួមជាមួយការគោរពបូជាព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួនឡើយ គឺការចុះ
 ចូលខ្លួនចំពោះអ៊ុលី صلوات الله عليه وآله وسلم មិនយកអ្នកផ្សេងមកចូលរួមរឿងខ័លីហ្វាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ គឺបុគ្គលដែលមិន
 មែនជាខ័លីហ្វាហើយដែលមិនស័ក្តិសមជាខ័លីហ្វាទេនោះ ។" (97 /353 :2) (تفسير العياشي)

9. أَبَانُ بْنُ أَبِي عَيَّاشٍ عَنْ سُلَيْمِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ سَلْمَانَ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ الْمِقْدَادِ: إِنَّ نَفْرًا مِنَ الْمُتَأَفِّقِينَ اجْتَمَعُوا فَقَالُوا: إِنَّ مُحَمَّدًا لَيُخْبِرُنَا
 عَنِ الْجَنَّةِ وَ مَا أَعَدَّ اللَّهُ فِيهَا مِنَ النَّعِيمِ لِأَوْلِيَائِهِ وَ أَهْلِ طَاعَتِهِ وَ عَنِ النَّارِ وَ مَا أَعَدَّ اللَّهُ فِيهَا مِنَ الْأَنْكَالِ وَ أَهْوَانِ الْأَعْدَائِهِ وَ أَهْلِ
 مَعْصِيَتِهِ. فَلَوْ أَحْبَبْنَا عَنْ آبَائِنَا وَ أُمَّهَاتِنَا وَ مَقْعَدِنَا فِي الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، فَعَرَفْنَا الَّذِي يُبَيِّنُ عَلَيْنَا فِي الْعَاجِلِ وَ الْأَجَلِ

៩. អាបាន ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ុយ៉ាស្តបានតំណាលតមកពី ស៊ូឡែម ប៊ិន ក្លីយ៉ាស តមកពី សាល់ម៉ាន عليه السلام តមក
 ពី អាប៊ូ ស្វារ عليه السلام និង មិក្ខូដ្ឋាដ្ឋ عليه السلام ដែលបានតំណាលថា ពួកលាក់ពុតគ្រុតបានប្រជុំគ្នាថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم
 បាននិយាយប្រាប់យើងអំពីឋានសួគ៌ និងអំពីព្រះសទ្ធាទានដែលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى បានត្រៀមនៅក្នុងឋាន
 សួគ៌នោះសម្រាប់មិត្តទាំងឡាយរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم និងមនុស្សទាំងឡាយដែលតាមគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយគេ صلوات الله عليه وآله وسلم បាន
 និយាយអំពីភ្លើងនរក អំពីច្រវាក់និងសេចក្តីអាប្បឌិនដែលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى បានត្រៀមនៅក្នុងនរកនោះ
 សម្រាប់ពួកសត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم និងជនទាំងឡាយណាដែលប្រឆាំងគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ គេ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រាប់ឲ្យយើង
 ដឹងអំពីឪពុកម្តាយយើង អំពីកន្លែងយើងនៅក្នុងឋានសួគ៌និងឋាននរកហើយ ។ យើងចង់ដឹងថាតើអ្វីនឹង
 កើតមានឡើងដល់យើងមិនយូរមិនឆាប់ ។"

فَبَلَّغْ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَأَمَرَ بِاللَّأِ فَتَادَى بِالصَّلَاةِ جَامِعَةً. فَاجْتَمَعَ النَّاسُ حَتَّى غَصَّ الْمَسْجِدُ وَ تَضَاقَقَ بِأَهْلِهِ.

រឿងនេះបានលេចឮទៅដល់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានឲ្យប៊ីឡាល់ប្រកាសស្វ័យឡាតុំជុំគ្នា ។ មនុស្សម្នាបានមកជុំគ្នាពេញម៉ាស់ឃ្មីដូ ជ្រៀតគ្នា ។

فَخَرَجَ مُغْضَبًا حَاسِرًا عَنِ ذِرَاعَيْهِ وَ رُكْبَتَيْهِ حَتَّى صَعِدَ الْمِنْبَرَ، فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَتَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ، أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَوْحَى إِلَيَّ رَبِّي، فَاحْتَصَنِي بِرِسَالَتِهِ وَ اصْطَفَانِي لِنُبُوَّتِهِ وَ فَضَّلَنِي عَلَى جَمِيعِ وُلْدِ آدَمَ وَ أَطَّلَعَنِي عَلَى مَا شَاءَ مِنْ عَنِّيهِ.

ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចេញមកពីផ្ទះទាំងក្រោធ មុរដៃអារ ហើយឡើងលើវេទិកា ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានថ្វាយសេចក្តីសរសើរអស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងលើកតម្កើងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ ខ្ញុំ ជាមនុស្សដូចអស់លោកដែរ ។ ព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានលើកឲ្យខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដឹង ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឲ្យខ្ញុំ صلی الل� علیہ وآលہ وسلم ទៅជាបុគ្គលពិសេសដែលទទួលព្រះរាជសារព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានជ្រើសរើសខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លើកតម្កើងខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លើសកូនអាដ្យា صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទាំងអស់ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ផ្តល់ពត៌មានសង្ខេបនានាស្រេចតែ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចង់ មកឲ្យខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គឺពត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសម្ងាត់របស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

فَاسْأَلُونِي عَمَّا بَدَأَ لَكُمْ فَوَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَسْأَلُنِي رَجُلٌ مِنْكُمْ عَنْ أَبِيهِ وَ أُمِّهِ وَ عَنْ مَقْعَدِهِ مِنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ إِلَّا أَحْبَبْتُهُ. هَذَا جِبْرِئِيلُ عَنْ يَمِينِي يُخْبِرُنِي عَنْ رَبِّي فَاسْأَلُونِي.

ដូច្នេះចូរអស់លោកសួរខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មកចុះ អំពីអ្វីៗដែលកើតមានឡើងដល់អស់លោក ។ សូមស្ស្តចំពោះព្រះ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលក្តាប់ជីវិតខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងថ្លែងប្រាប់បុគ្គលណាដែលសួរខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អំពីឪពុក ម្តាយរបស់ខ្លួន និងអំពីកន្លែងពួកគេនៅក្នុងឋានសួគ៌និងឋាននរក ។ នេះគឺយ៉ូបអ៊ីល صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នៅខាងស្តាំដៃ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នឹងថ្លែងប្រាប់ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តមកពីព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ដូច្នេះចូរសួរខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មកចុះ ។"

10. فَقَامَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ يُحِبُّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ، فَقَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ مَنْ أَنَا؟ قَالَ: أَنْتَ عَبْدُ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، فَتَسَبَّهُ إِلَى أَبِيهِ الَّذِي كَانَ يُدْعَى بِهِ فَجَلَسَ قَرِيرَةً عَيْنُهُ.

១០. បុរសអ្នកមានសទ្ធា ស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានងើបឡើងសួរថា៖ "ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ តើទូលបង្គំជាអ្នកណា?" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកគឺ អាប៌ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ីន យ៉ាកុហ្វារ ។" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ប្រាប់ឲ្យគាត់ឲ្យដឹងអំពីខ្សែលោហិតរបស់គាត់ខាងឪពុកគាត់ដែលគាត់តែងតែថាជាឪពុកគាត់នោះ ។ រួចហើយគាត់បានអង្គុយវិញដោយសេចក្តីរីករាយ ។

ثُمَّ قَامَ مُنَافِقٌ مَرِيضٌ الْقَلْبِ مُبْغِضٌ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ أَنَا؟ قَالَ: أَنْتَ فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ رَاعٍ لِبَنِي عِصْمَةَ وَ هُمْ شَرُّ حَيٍّ فِي تَقْيِفٍ، عَصُوا اللَّهَ فَأَخْرَاهُمْ. فَجَلَسَ وَ قَدْ أَخْرَاهُ اللَّهُ وَ فَضَحَهُ عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَادِ، وَ كَانَ قَبْلَ ذَلِكَ لَا يَشْكُ الْنَّاسُ أَنَّهُ صِنْدِيدٌ مِنْ صِنَادِيدِ قُرَيْشٍ وَ نَابَ مِنْ أُنْيَاهِمُ!

បុរសលាក់ពុតម្នាក់បានងើបឡើង ដែលឈឺចិត្ត ស្អប់អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ តើទូលបង្គំជាអ្នកណា?" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកគឺ

អ្នកនេះមួយ កូនរបស់អ្នកនេះមួយដែលជាគង្វាលសត្វ អ្នកបាន អុស្តូម៉ាស៊ុ ។ ពួកបាននេះជាពួក
អាក្រក់ក្នុងកុលសម្ព័ន្ធស្វាគ្លីហ្វ ។ ពួកគេប្រឆាំងអល់ឡោះហ្វ្លែ អល់ឡោះហ្វ្លែក៏បានបំបាក់មុខពួក
គេ ។" បុរសនោះបានអង្គុយវិញ អល់ឡោះហ្វ្លែបានបំបាក់មុខគាត់ដោយបកអាក្រាតឲ្យអ្នកផងដែល
នៅទីនោះបានដឹង ។ មុនពេលនោះ មនុស្សមិនសង្ស័យទេព្រោះគាត់ជាអ្នកធំដុំម្នាក់ក្នុងចំណោមពួក
គូរ៉យ្យូ ជាបុគ្គលសំខាន់ម្នាក់ ។

ثُمَّ قَامَ ثَالِثُ مُنَافِقٌ مَرِيضٌ الْقَلْبِ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَمْ فِي النَّارِ؟ قَالَ: فِي النَّارِ وَ رَعْمًا فَجَلَسَ وَ قَدْ أَخْرَاهُ اللَّهُ وَ
فَضَحَهُ عَلَى رُءُوسِ الْأَشْهَادِ.

បុរសទីបីបានងើបឡើង ជាបុគ្គលលាក់ពុតត្បិត បុគ្គលឈឺចិត្ត ទូលថា៖ "រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វ្លែ អីយ តើ
ទូលបង្គំនឹងបានចូលឋានសួគ៌ឬឋាននរក ?" រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វ្លែ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូលឋាននរក
ទាំងអស់មុខ ។" គាត់បានអង្គុយចុះវិញ អល់ឡោះហ្វ្លែបានបំបាក់មុខគាត់ បកអាក្រាតរឿងគាត់ឲ្យ
អ្នកផងដែលនៅទីនោះបានដឹង ។

فَقَامَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَقَالَ: رَضِينَا بِاللَّهِ رَبًّا وَ بِالْإِسْلَامِ دِينًا وَ بِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ نَبِيًّا، وَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ وَ غَضَبِ رَسُولِهِ.
أَعْفُ عَنَّا يَا رَسُولَ اللَّهِ عَمَّا اللَّهُ عَنَّا، وَ أَسْتَغْفِرُكَ اللَّهُ. فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: عَنْ غَيْرِ هَذَا أَوْ تَطَلَّبُ سِوَاهُ يَا عُمَرُ. فَقَالَ: يَا
رَسُولَ اللَّهِ، أَلَعَفُو عَنْ أَمْتِكَ.

អ៊ូម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្តាប៍បានងើបឡើង ថា៖ "យើងសប្បាយចិត្តដែលអល់ឡោះហ្វ្លែជាព្រះម្ចាស់ ហ្វ្លែ
យើង ដែលអ៊ីស្លាមជាសាសនាយើង ហើយសប្បាយចិត្តនឹងព្រះអង្គ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វ្លែ អីយ
ដែលព្រះអង្គ ជាព្រះសាស្តា ។ យើងសូមអល់ឡោះហ្វ្លែជួយការពារយើងឲ្យផុតព្រះពិរោធរបស់
អល់ឡោះហ្វ្លែ ឲ្យផុតពីព្រះពិរោធរបស់ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ។ ព្រះសាស្តា អីយ សូមព្រះអង្គ
អភ័យទោសឲ្យយើង សូមអល់ឡោះហ្វ្លែអភ័យទោសឲ្យលោក បិទបាំងយើង ។ សូមអល់ឡោះហ្វ្លែ
បិទបាំងព្រះអង្គ ។" ព្រះសាស្តា មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ូម៉ារអីយ លោកចង់សូមឲ្យអ្នកឯទៀតមែន
ទេ?" អ៊ូម៉ារបានទូលថា៖ "រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វ្លែ អីយ សូមព្រះអង្គ អភ័យទោសឲ្យសហគមន៍ព្រះ
អង្គ ផង ។"

11. فَقَامَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنْسَبِنِي مَنْ أَنَا، لِيَعْرِفَ النَّاسُ قَرَابَتِي مِنْكَ. فَقَالَ يَا عَلِيُّ،
خُلِقْتُ أَنَا وَ أَنْتَ مِنْ عَمُودَيْنِ مِنْ نُورٍ مُعَلَّقَيْنِ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ، يُقَدِّسَانِ الْمَلِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُخْلَقَ الْخَلْقُ بِالْفِي عَامٍ.

១១. អាល្លី ប៊ិន អាល្លី ប៊ិន ហ្វាត្រី បានងើបឡើង ទូលថា៖ "រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វ្លែ អីយ សូមព្រះអង្គ
ស្រាវជ្រាវរឿងទូលបង្គំ ឲ្យបានដឹងផង តើទូលបង្គំជាអ្នកណាដើម្បីនឹងឲ្យមនុស្សយល់នូវ
ទំនាក់ទំនងជាមួយព្រះអង្គ ។" ព្រះសាស្តា មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល្លី អីយ អ្នក និងខ្ញុំ បាន
ត្រូវបង្កើតមកពីសសរស្តម្ភពីរដែលតភ្ជាប់នឹងបាតព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ ព្រះរស្មីទាំងពីរនេះគោរពសក្តារៈ
ព្រះសន្តភាពរបស់ព្រះតាំងពីពិរោធន៍មុនព្រះអង្គ បានបង្កើតសត្វលោកម៉្លេះ ។

كُلُّ مَنْ خَلَقَ مِنْ دِينِكَ الْعَمُودَيْنِ نُطْفَتَيْنِ بِيضَاوَيْنِ مُلتَوِيَتَيْنِ. ثُمَّ نَقَلَ تِلْكَ النُّطْفَتَيْنِ فِي الْأَصْلَابِ الْكَرِيمَةِ إِلَى الْأَرْحَامِ الرَّكِيَّةِ الطَّاهِرَةِ، حَتَّى جَعَلَ نِصْفَهَا فِي صُلْبِ عَبْدِ اللَّهِ وَنِصْفَهَا فِي صُلْبِ أَبِي طَالِبٍ. فَجَزَأْنَا وَجَزَأَ أَنْتَ، وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: « وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ».

បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គបានបង្កើតពីសសរស្តម្ភទាំងពីរនេះនូវមេជីវិតសពីរដែលផ្សំបញ្ចូលគ្នា ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានផ្ទេរមេជីវិតទាំងពីរនេះទៅក្នុងខ្នង (ស្លប) ថ្លៃថ្លានិងក្នុង(ពោះ)មាតាបរិសុទ្ធតខ្លះ ហើយព្រះអង្គបានដាក់ពាក់កណ្តាលទៅក្នុងខ្នងរបស់ អ្នកបុរសឡោះហ្ន៎ ពាក់កណ្តាលទៀតទៅក្នុងខ្នងរបស់ អាប៊ូ ត្លីលីប ។ ដូច្នេះមួយចំណែកគឺខ្ញុំ ឯមួយចំណែកទៀតគឺអ្នក នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២៥:៥៤] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតមនុស្សមកពីទឹក ព្រះអង្គធ្វើឲ្យគេមានក្រសែលោហិតនិងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់មានសព្វានុភាព ។

12. يَا عَلِيُّ، أَنْتَ مِنِّي وَ أَنَا مِنْكَ. سَيْطَ لِحْمِكَ بِلِحْمِي وَ دَمِكَ بِدَمِي. وَ أَنْتَ كَسَبْتَ فِيمَا بَيْنَ اللَّهِ وَ بَيْنَ خَلْقِهِ بَعْدِي. فَمَنْ جَحَدَ وَ لَا يَتَكَ قَطَعَ كَسَبَ الَّذِي فِيمَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ وَ كَانَ مَاضِيًا فِي الدَّرَكَاتِ.

១២. អ្នកសាច់អ្នក ជាប់នឹងសាច់ខ្ញុំ ។ សាច់អ្នក ជាប់នឹងសាច់ខ្ញុំ (គឺចូលគ្នា សាច់តែមួយ) ឈាមអ្នក ជាប់នឹងឈាមខ្ញុំ ។ អ្នក ជាសម្បទា (អាជ្ញាកណ្តាល) រវាងអស់ឡោះហ្ន៎ និងសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ បន្ទាប់ពីខ្ញុំ ។ ដូច្នេះអ្នកណាប្រយុទ្ធតទល់វិញ្ញាណស្តម្ភអ្នក នោះកាត់ផ្តាច់សម្បទារវាងអ្នកនោះនិងអស់ឡោះហ្ន៎ អ្នកនោះនឹងចំណាយពេលនៅក្នុងនរក ។

يَا عَلِيُّ، مَا عُرِفَ اللَّهُ إِلَّا بِئِي ثُمَّ بَكَ. مَنْ جَحَدَ وَ لَا يَتَكَ جَحَدَ اللَّهُ رُبُوبِيَّتَهُ! يَا عَلِيُّ، أَنْتَ عَلَّمُ اللَّهِ بَعْدِي الْأَكْبَرُ فِي الْأَرْضِ، وَ أَنْتَ الرَّكْنُ الْأَكْبَرُ فِي الْفِيَاةِ.

អ្នកណា អស់ឡោះហ្ន៎ និងមិនទទួលស្គាល់ទេ ក្រៅពីតាមរយៈខ្ញុំ និងអ្នក ។ អ្នកណាប្រយុទ្ធតទល់វិញ្ញាណស្តម្ភអ្នក អ្នកនោះប្រយុទ្ធតទល់អស់ឡោះហ្ន៎ ជាម្ចាស់ ។ អ្នក ជាសម្បទា ជាទង់ឧត្តមរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ នៅលើផែនដី បន្ទាប់ពីខ្ញុំ ។ អ្នក ជាសសរស្តម្ភឧត្តមក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

فَمَنْ اسْتَطَالَ بِفَيْتِكَ كَانَ فَاتِرًا، لِأَنَّ حِسَابَ الْخُلَاقِ إِلَيْكَ وَ مَا بِهِمْ إِلَيْكَ، وَ الْمِيزَانَ مِيزَانِكَ وَ الصِّرَاطَ صِرَاطِكَ وَ الْمَوْقِفَ مَوْقِفِكَ وَ الْحِسَابَ حِسَابِكَ. فَمَنْ رَكَنَ إِلَيْكَ نَجَا، وَ مَنْ خَالَفَكَ هَوَى وَ هَلَكَ. اللَّهُمَّ اشْهَدْ، اللَّهُمَّ اشْهَدْ.

ដូច្នេះអ្នកណាដែលត្រូវវិញ្ញាណស្តម្ភអ្នកគ្របដណ្តប់លើ (គឺការពារ) អ្នកនោះនឹងមានជ័យជំនះ ពីព្រោះការទូទាត់សត្វលោកទាំងឡាយនៅលើអ្នក អ្វីដែលនៅឯពួកគេជារបស់អ្នក អាល់-មីស្យាន (គឺជញ្ជីងអស់ឡោះហ្ន៎) ជាជញ្ជីងរបស់អ្នក ស្ថានជាស្ថានរបស់អ្នក ដំណាក់(ការស្នាក់)ជាដំណាក់របស់អ្នក ការទូទាត់ជាការទូទាត់របស់អ្នក ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាមករកអ្នក បុគ្គល

នោះនឹងរួចខ្លួន ។ បុគ្គលណាប្រឆាំងអ្នក صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលនោះបែកចេញ (គឺប្រព្រឹត្តខុស) ហើយនឹងវិនាស ។
សូមអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ជាសាក្សីរឿងនេះ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ជាសាក្សីរឿងនេះ !"

ثم نزل صلى الله عليه وآله. (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 853)*

បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ចុះមកក្រោម ។ (كتاب سليم بن قيس الهلالي) ហ្វាខ្លីស្ត្រី៤៤

03/12/2016

ពាក្យរាយ

-ណាប៊ីបន្ទោស អាថ្នី បាការ ពីក្នុងផ្នូរ [១៨:៣៧] ។27

-អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល [១៨:២៩] ។23

-អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល [១៨:៨០] ។42

-អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល [18:79].....42